

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 111 (13.644)

Trst, torek, 15. maja 1990

Cobasi se doslej še niso izrekli Sporazum o novi delovni pogodbi železničarjev

RIM — Včeraj ob zori sta sindikalna konfederacija CGIL, CISL, UIL in uprava železnice dosegli sporazum o novi delovni pogodbi za 260 tisoč železničarjev vseh kategorij. Po mnenju pogajalskih strani nova delovna pogodba upošteva zahteve po večji produktivnosti, ovrednotenju profesionalnosti in osebnih dohodkov. V prihodnjih dneh bodo pogodbi dodali še nekaj popravkov, ki se nanašajo predvsem na odnose med sindikatom in cobasi, vendar bo treba za to počakati še na mnenje slednjih. Kar se tiče plač, se bodo v prihodnjih treh letih povišale za bruto 579 tisoč lir. Do podpisa pogodbe je prišlo po 48-urnem skoraj neprekinjenem pogajanju in po večmesečnem posvetoivanju, katerega številne prekinitve so povzročile val ostrih stavkovnih protestov zlasti s strani cobasov. Prav to vprašanje pa ostaja še nerešeno, zato se bo uprava železnice morda še pred koncem tedna srečala s predstavniki strojevodij in postajenačelnikov. Izid tega srečanja bo imel ključni pomen: če bodo cobasi sprejeli komaj podpisano

pogodbo, bi se morda končalo obdobje divjih stavk, v obratnem primeru pa bi se lahko zgodilo, da bi se protest spet razplamtel. Ni še znano, kako so cobasi ocenili pogodbo in če so bile v njej upoštewane nekatere njihove temeljne zahteve.

Predstavniki sindikalne konfederacije so z novo pogodbo zadovoljni. Tajnik UILT Aiazzo meni, da ustrezno odgovarja na vse probleme, ki so se vlekli že leta in so se s časom tudi povečali. Poleg tega pa bo nova pogodba končno primerno nagradila profesionalnost delavcev, ki so bili večkrat močno zapostavljeni. Aiazzi sedaj upa, da bodo tudi cobasi našli pot do dialoga. Tudi Pizzinato od CGIL je izrazil zadovoljstvo nad pozitivnim zaključkom sindikalnega »maratona«. Po njegovem mnenju bo nova delovna pogodba vsaj okvirno rešila sporno vprašanje o zaposlitvenem presežku, medtem ko bo treba še napeti moči, da bo čimprej prišlo do uravnovešenega odnosa med posameznimi kategorijami delavcev železnice.

Preiskava se bo razširila iz Italije tudi drugam O delih za super top še mnenje izvedencev

Doslej domnevno vpletena le ena oseba - Na Farnesini včeraj iraški zunanji minister - Senat o zakonu o trgovini z orožjem

RIM — Škandal z zaplenjenimi deli za tako imenovani super top v Iraku je povzročil že številne reakcije v političnih vrstah, sodne oblasti iz Ternija, ki vodijo preiskavo, pa so doslej obvestile le eno osebo, da je vpletena v preiskavo o zaplenitvi sumljivih delov. Včeraj je državni pravdnik iz Ternija Adriano Rosellini tisku posredoval pismo izjavo, v kateri pravi, da se sodna preiskava nanaša na nezakonito trgovino z orožjem. Šlo naj bi za jeklene polproizvode, ki so bili v glavnem proizvedeni v jeklarni v Terniju, zaplenili pa so jih v Terniju in Neaplju. V obvestilu je še rečeno, da je sodstvo izdalo nekaj nalogov za preiskavo in zaplenbo dokumentov.

Celotna preiskava poteka v največji tajnosti in kot je povedal državni pravdnik Rosellini, bi lahko več podrobnosti posredovali šele čez nekaj dni. Do takrat bodo zaslišali tudi nekatere priče, strokovnjaki pa naj bi tudi ocenili dejansko namembnost zaplenjenih polproizvodov. Z drugimi besedami to pomeni, da bo potrebno ugotoviti, ali ti deli res predstavljajo del velikanskega topa za jedrske in kemijske granate ali pa gre enostavno

za material za petrokemično industrijo. Ker so doslej sumljive dele odkrili tudi v nekaterih drugih državah, poteka preiskava v Italiji v sodelovanju s sorodnimi preiskavami v Veliki Britaniji in Belgiji.

Zaradi zaplenbe sumljivega materiala je iraško ministrstvo za industrijo ostro kritiziralo Italijo, Veliko Britanijo, Turčijo in Grčijo, o vsej zadevi pa so govorili tudi na Farnesini, kjer sta se včeraj srečala zunanji minister Gianni De Michelis in njegov iraški kolega Tarik Aziz. Aziz je v Rimu na privatnem obisku, da bi se srečal s tajnikom OZN de Cuellarjem, danes pa bo imel tudi tiskovno konferenco.

O zakonski ureditvi trgovanja z orožjem pa bo danes govor v senatni komisiji za zunanje zadeve in obrambo. Zakonski osnutek o tem je poslanska zbornica sprejela že februarja, sedaj pa naj bi še senat sprejel zakonska določila, ki urejajo uvoz in izvoz orožja, kot tudi tranzit orožja preko italijanskega ozemlja. Zakonski osnutek tudi predvideva ustanovitev posebnega državnega seznama podjetij, ki proizvajajo ali prodajajo razno orožje ali dele zanj.

Tarik Aziz

Tudi Italija solidarna z židovsko skupnostjo

RIM — V rimski sinagogi je bila sinoči solidarnostna manifestacija, s katero je italijanska židovska skupnost izrazila ogorčenje zaradi skrunitve židovskih pokopališč. Obreda so se udeležili predsednik republike Cossiga, predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti, predsednik senata Spadolini, podpredsednik vlade Martelli ter številni predstavniki političnih strank.

S svojo prisotnostjo so izrazili solidarnost židovski skupnosti tudi šef rimske policije, izraelski in francoski veleposlanik ter predsednik mednarodnega združenja židovskih pravnikov Oreste Bisazza Terracini.

Predsednik Cossiga je v krajšem posegu izrazil željo, da bi bila tako podla dejanja, kot so skrunitve grobov, le prehodna dejanja, ki so sad trenutne zatajitve čustev. Poudaril pa je, da se morajo nad takimi dejanji zamisliti predvsem ljudje, ki imajo politične in javne odgovornosti, saj bi bilo vsako podcenjevanje lahko skrajno nevarno.

Francija na ulicah po oskrumbi židovskega pokopališča v Carpentrasu

Proti antisemitizmu, ki dviguje glavo solidarnostna manifestacija v Parizu

PARIZ — Francozi so se včeraj zbrali na mestnih ulicah, da bi z udeležbo na množični manifestaciji izrazili svojo solidarnost pripadnikom francoske židovske skupnosti. Po oskrumbi pokopališč v Carpentrasu in Clichy-sous-bois je Francija stopila na ulice predvsem z namenom, da bi pokazala svetu, kako osamljeni so avtorji pošastnih dejanj.

Spreveda, ki se je vil po pariških ulicah, se je udeležilo nič koliko uglednih predstavnikov francoskega kulturnega in političnega življenja. O pomenu včerajšnje manifestacije pa priča predvsem dejstvo, da je bil med množico, ki je korakala v popolni tišini, tudi predsednik republike Mitterrand. To je bilo prvič v povojni zgodovini, da se je predsednik francoske republike udeležil javne manifestacije.

Mitterrand je v svojem kratkem govoru podčrtal dejstvo, da je »spoštovanje živih neposredno povezano s pieteto do mrtvih«, navezal pa se je tudi na prvi člen deklaracije o človekovih pravicah, v katerem piše, da so vsi

ljudje od rojstva do smrti enako svobodni.

Med množico, ki se je udeležila včerajšnje manifestacije in verskega obreda v glavni pariški sinagogi, pa je bilo mnogo takih, ki so na lastni koži občutili, kako je ta pojem lahko odvisen od političnih trenutkov. Rumene Davidove zvezde, prišite na sodobnih oblekah pariških demonstrantov, pa niso pričale le o strahovih taborišč in preganjanja. V povorki brez parol in transparentov (imeli so samo enega) so prav Davidove zvezde predstavljale simbol antisemitizma, proti kateremu se je v Parizu zbrala oceanska množica.

Tudi drugod po Franciji in po svetu so se včeraj zvrstile slične demonstracije, žal pa je očitno izbruhnil »efekt Carpentras«. Skrajneži so bili na delu na židovskih pokopališčih v Hajti, na Švedskem, na Poljskem, v Italiji pa so pustili svoje nesramne sledove tudi na katoliških pokopališčih.

Na sliki (AP): pariška demonstracija proti antisemitizmu.

Derbi med Dinamom in Crveno zvezdo pretveza za nacionalistično divjanje Nedeljski izgredi v Zagrebu burijo duhove

ZAGREB — Med domačimi temami so bili včeraj v Jugoslaviji v ospredju odmevi na nedeljsko divjanje nogometašev Dinama in Crvene zvezde na stadionu in po ulicah Zagreba. Epilog je naravnost katastrofalen: več kot 60 ranjenih, od tega 16 huje. Gmotna škoda je ogromna. Južna tribuna Maksimirskega stadiona je povsem porušena. Od 5.000 sedišč so jih huligani 3.000 odtrgali, zlomili pa so tudi večino reklamnih panojev, uničili so del ograje na severni tribuni. Za zdaj sicer še nihče ni ocenil škode na stadionu, bo pa nedvomno velika, kajti samo postavitev enega samega plastičnega sedeža stane več tisoč dinarjev, meter zaščitne ograje z reklamnimi panoji pa še nekajkrat več. Skratka, Maksimir kaže danes podobo bojnega polja, ne pa športnega objekta. Huligani niso prizanesli niti prenekateremu avtomobilu na zagrebških ulicah, izložbam, uličnim svetilkam. Poškodovali so tudi 17 tramvajev - treh ne bo mogoče več popraviti.

Pretep med navijači Dinama in Crvene zvezde, ki naj bi odigrala derbi 33. kola državnega nogometnega prvenstva, se je začel 10 minut pred začetkom tekme. Še na začetku ogrevanja obeh ekip ni bilo znakov, ki bi napovedovali, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Oprostilna razsodba za misovce

NA 7. STRANI

□ □ □

Kohlov poraz na nedeljskih deželnih volitvah

NA 16. STRANI

Tajnik KPI Occhetto se medtem pripravlja na širše soočanje z volilci

Predvolilni strankarski prepiri se med KD in PRI nadaljujejo

RIM — Odnosi med KD in PRI so še naprej hladni, kljub temu da so volitve mimo in da so stranke že »prebolele« njihov izid. La Malfa pridno zavrača Andreottijeve očitke izpred volitev, demokristjansko glasilo Il Popolo pa napada republikance, češ da se proglašajo za levičarje samo zato, da bi se lažje premikali v politični in družbeni desnici. Tako vsaj piše direktor časopisa Sandro Fontana s psevdonomim Bertoldo. Očitki torej niso ravno nedolžni. La Malfa odgovarja, da mu KD pripisuje odgovornost za destabilizacijo vlade in da so z raznih strani že padli ultimati. Vendar republikanci zaenkrat ne vidijo nobene alternative sedanji koaliciji in že to je nekakšna obveza za vse stranke, ki jo sestavljajo. Republikanski tajnik razteza obveze tudi na vlado, ki še zdaleč ni izpolnila nalog, ki si jih je zadala. Med drugim ni izdala ustreznega zakona za neevropske priselence, na področju javnega reda je položaj nesprejemljiv; tu je še kriza, ki pesti pravosodje, kjer tudi vlada popoln kaos. Končno pa ne gre pozabiti, meni PRI, vprašanja o privatizaciji nekaterih javnih ustanov, ki ga sploh še niso načeli.

Naraščajoče trenje pa zdrkne na drugo mesto, ko La Malfa ocenjuje volilne rezultate, s katerimi je PRI zadovoljna, medtem ko so po mnenju predsednika stranke, Visentinija, že kar zaskrbljujoči. Član tajništva Gunnella pa je te

dni celo zahteval odstop La Malfa in meni, da se protestnih glasov za Lombardsko ligo ne bomo rešili z reformo institucij, pač pa z učinkovitejšim delom vlade. Na ta polemični plamen pa je pristavil svoj piskrček tudi Andreotti, ki pravi, da bi moralo biti nezadovoljstvo volilcev jasno vsem, ki znajo vsaj površno razbirati volilne rezultate.

V polemičnem tonu pa teče tudi neuradna razprava, uradna se bo začela prihodnji teden v senatu, o institucionalni reformi. Spadolini se že pripravlja na napad na svojo neposredno sosedo Jottijevo, ki meni, da bi bila najbolj primerna okrogla miza za predstavnike vseh političnih strank, šele nato pa naj bi prišlo do prave razprave. Slednji bi nato sledil še obvezni referendum. Obratno pa Spadolini trdi, da razpolaga parlament z vsemi sredstvi, ki so potrebna za uvedbo reforme. Medtem pa so komunisti že predstavlili okviren reformni načrt, v katerem se ogrevajo za enodolni parlament in znatno krčenje števila parlamentarcev.

Za komuniste je še vedno glavni predmet razprave volilni rezultat. Ingrao (fronta za ne) ne odstopa od prepričanja, da je treba poraz delno pripisati Occhettovim novostim, Occhetto pa se že pripravlja na širše soočanje ne samo v stranki, temveč tudi z volilci.

G. R.

Papež Janez Pavel II. končal obisk v Mehiki

Papež Janez Pavel II. je zaključil svoj osemdnevni obisk v Mehiki. Na poti za Rim se je za kratek čas ustavil na karibskem otoku Curacao (Telefoto AP)

Danes Jović novi predsednik SFRJ

Mandatar Peterle sestavlja vlado

LJUBLJANA — Danes bo v Beogradu prevzel predsedstvo predsedstva jugoslovanske republike predstavnik Srbije Borisav Jović, zamenjal bo Slovenca Janeza Drnovška, ki je po jugoslovanski ustavi predsedoval zveznemu predsedstvu eno leto.

Že v nedeljo je Jović dal za Tanjug daljši intervju, v katerem je obrazložil svoje poglede na bistvena vprašanja Jugoslavije. Po njegovem mnenju poteka politična pluralizacija objektivno mimo ustave, prepogosto zvezo ustavo krši. Pot bi morala biti povsem drugačna. Najprej bi bilo treba določiti razmerja z njo in na temeljih tega sprejeti reforme in zakone. S takim zaporedjem bi lahko zagotovili prihodnost Jugoslavije, drugače grozi nevarnost, da bo vsakdo na svojem ozemlju počel kar se mu zljubi. Podoben je bil tudi odgovor o konfederaciji in federaciji. Jović se seveda zavzema za federacijo, češ da je največji jugoslovanski problem njena neučinkovitost in da je zgolj zaradi tega prišlo do kri-

ze, če pa bi glede federalne države dopustili še večje popuščanje, bi to pomenilo dezintegracijo Jugoslavije. Demokratizacija mora veljati za vse republike in tudi za avtonomno pokrajino Kosovo, vendar ne za tiste, ki se bojujejo proti Srbiji in Jugoslaviji in ki so iredentistično razpoloženi. Edina politična sila, ki ima v jugoslovanski federaciji lahko povezovalno vlogo, je po Jovičevem mnenju ZKJ, pa čeprav ne bo imela več večine v vseh republikah. Zato vidi Jović veliko nevarnost v njenem razpadu, saj mora ZKJ ostati okostje Jugoslavije. Vse nove stranke so nastale na narodnostni podlagi in so celo šovinistično razpoložene, kar ne zagotavlja ne demokracije ne izhoda iz krize, pravi Jović.

V sredo bo slovenska skupščina razpravljala o programu in sestavi nove vlade. Ljotić Peterle je včeraj obrazložil republiškem predsedstvu osnutek programa, predvsem pa sestavo vlade, ki bo imela po starem ustroju

26 ministrov. Vsi bodo člani Demosa: en minister bo član ZKS - Stranke demokratične prenovе, dva pa bosta člana ZSMS - liberalne stranke, vsi seveda kot strokovnjaki in v osebnem imenu, ker ne gre za sporazum med strankami. Strankarsko zajema sporazum samo šest strank Demosa, ki imajo v parlamentu večino, in v njihovih rokah bodo tudi najpomembnejša ministrstva: gospodarsko, šolsko, kulturno itd. Zunanji minister nove vlade bo lider Slovenske demokratične stranke Dimitrij Rupel, obrambni Janez Janša in notranji Igor Baučar. Seveda uradno še niso znana imena ministrov in jih bo mandatar za sestavo vlade Ljotić Peterle razglasil v sredo, ko se bo začela skupščinska razprava. Težko je predvideti, kako dolgo bo trajala, vse pa kaže, da bo prišlo do formalne in praktične predaje poslova med obema vladama v ponedeljek, ko bodo stopili novi ministri v svoje urade.

BOGO SAMS

Prekinitev seje ZZD na Kosovu

PRIŠTINA — Delegati srbske in črnogorske narodnosti v zboru združenega dela (ZZD) kosovske skupščine so včeraj zapustili zasedanje zaradi preglasovanja. O burnosti poteka zasedanja priča že podatek, da je samo razprava o dnevnem redu zasedanja trajala polnih šest ur. Do spora je prišlo, ko so albanski delegati vztrajno zahtevali, da se v dnevni red zasedanja ponovno vključi tudi razprava o priložitvi kosovskega elektrogospodarstva in železnice v enotne sisteme v Srbiji.

S preglasovanjem je bila ta razprava uvrščena na dnevni red, pred tem pa so na enak način dopolnili dnevni red še z razpravo o spremembi naziva nekaterih ulic in šol na Kosovu. Zaradi tega so srbski in črnogorski delegati demonstrativno zapustili sejo skupščine. Ob tem jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug še navaja, da so decembra lani isti delegati kosovskega zbora združenega dela dali svoje soglasje za integracijo elektrogospodarstva, železnice in PTT podjetij na celotnem ozemlju Srbije.

Ob zboru združenega dela sta včeraj zasedala tudi druga dva zbora kosovske skupščine, glavna točka pa je bila obravnavati jugoslovanskega programa za Kosovo.

tržno obvestilo

● Nedeljski izgredi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bo prišlo do škandala in sramotnega dogajanja za jugoslovanski nogomet. Gledalci so se najprej obdelovali verbalno z znanimi parolami.

Navijači Zvezde so nato začeli lomiti reklame na stadionu in navijači Dinama so jim odgovorili z lomljenjem plastičnih sedežev, s katerimi so obmetavali nasprotni tabor. Organizacija tekme ni bila na zahtevni ravni, ker milica ni pravočasno posredovala, niti ni bila primerno opremljena s čeladami in ščiti.

V tem trenutku je reagiralo strokovno vodstvo Crvene zvezde in poslalo igralce v slačilnico. Tudi večina nogometašev Dinama je odšla z igrišča.

Ko so navijači Dinama, zloglasni Bad Blue Boys zlomili ograjo in vdrli na igrišče, je nastal pravecati kaos in »vojna« med pristaši zagrebškega moštva in miličniki. Najbolj vročkrvne navijače Zagrebčanov sta skušala pred miličniki zaščititi igralca Dinama Boban in Šuker. Od tedaj naprej se skoraj celo uro ni vedelo, kdo pije in kdo plača, ker so pobesneli huligani podirali vse pred seboj. Šele po 55 minutah je uradni napovedovalec sporočil, da tekme ne bodo odigrali.

Medtem ko so navijači Dinama zapustili stadion, navijači Crvene zvezde tudi pet ur po odpovedi srečanja niso zapustili južne tribune Maksimirskega stadiona, ampak so s svojim vedenjem izzivali miličnike, lomili plastične sedize in prepevali nacionalistične pesmi. Kakšno je bilo stanje v Zagrebu, potrjuje podatek, da so morali prekiniti celo novinarsko konferenco, ker je z ulice v klubske prostore Dinama priletel solzivec.

Tuja sredstva obveščanja opisujejo predsinočnje neredne na Maksimirskem stadionu in po mestnih ulicah kot vandalizem na nacionalistični osnovi. Pretep Zvezdinih in Dinamovih pristašev, ki se je sprevrgel v spopad s policijo, je po oceni agencije France Presse, prinesel na površje vse večjo napetost med Srbi in Hrvati po zmagi hrvaških nacionalistov na prvih svobodnih volitvah v sosednji republiki. Tolikšne surovosti, kot jo je bilo videti predsinočnjim v Maksimiru, še ni bilo na evropskih nogometnih igriščih, poudarjajo britanske televizijske postaje. Njihovo posebno pozornost je vzbudilo dejstvo, da so v napadu na miličnike sodelovali tudi posamezni Dinamovi igralci, kar je za britansko javnost nerazumljivo. Po njihovem mnenju bi nogometaše v Veliki Britaniji za takšen incident dosmrtno izključili iz klubov, prav gotovo pa bi sledile tudi zaporne kazni. (dd)

Tavernier razmišlja o smrti

Cannes odslovil Jugoslovane

CANNES — Na Croisetti že izbirajo zmagovalca. Kritiki so se zaljubili v film sovjetskega debitanta Lounguina *Taxi Blues*, sicer pa je bil deležen dolgega aplavza tudi film Bertranda Taverniera *Daddy nostalgie*.

Včeraj je bil tudi dan češkoslovaškega filma *Uho*, ki ga je režiser Karel Kačina postavil v Pragi, ko je v današnji ČSFR še razsajal stalinizem.

Prejšnji konec tedna pa je minil tudi v znamenju jugoslovanskega filma, saj so predstavili *Umetni raj* Karpa Godine (na sliki posnetek iz filma) ter Paskaljevičev *Čas čudežev*. Godinovemu filmu o Fritzu Langu je italijanski tisk posvetil sicer malo pozornosti, kritike pa niso bile negativne. Manj radodarni so bili s Paskaljevičem, kateremu očitajo, da je v svoj film vnesel vse preveč poenostavljanja.

Čestitke našemu dnevniku

Ob 45. obletnici izdaje prve številke Primorskega dnevnika Vam v imenu kolektiva Generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Trstu in v svojem imenu iskreno čestitam in želim še mnogo uspešnih let pri obveščanju Slovencev v Italiji in v matični domovini.

Livio Jakomin

Ob pomembnem jubileju iskreno čestitam Primorskemu dnevniku in mu želim še veliko plodnih let.

Prepričan sem, da bo Primorski dnevnik tudi v bodoče odločen glasnik uresničevanja pravic slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in pobudnik dobrih odnosov in vsestranskega prijateljskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo zlasti še ob meji.

Drago Mirošič

pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Beograd

Ob jubileju Vam v imenu kolegov dnevnika Voce del Popolo in v svojem imenu čestitam. Kolektivu Primorskega dnevnika želim plodno in uspešno bodoče delo, ki je izrednega pomena za slovensko manjšino ter vezni člen med etnijami, ki ju je zgodovina združila na istem ozemlju, čeprav ju ločuje meja.

Ezio Mestrovich

Iskrene čestitke ob jubileju. Zavzeto uspešno in z dvignjeno glavo ste skovali mozaik svojih uspehov na težki poti. Ostajali ste zvesti naprednim željam boja Slovencev za svoje socialne in nacionalne pravice. V svojem in v imenu Turistične zveze Slovenije vam tudi v bodoče želim polno uspehov in zmag.

Dr. Marjan Rožič

predsednik Turistične zveze Slovenije

Demos zanikal tajno ponudbo

Senzacionalna vest, ki jo je objavil Neue Kronen Zeitung 10. maja letos in ki govori o domnevni tajni ponudbi novega slovenskega vodstva za združitev z Avstrijo, je naletela na precejšnje ogorčenje in odločno zanikanje.

Za mnenje so novinarji najprej povprašali prvega moža Demosa Jožeta Pučnika, njegov najkrajši komentar pa se je glasil: »Oslarija.« Dodal je tudi, da gre za čisto izmišljotino in da v Demosu na takšna pogajanja še pomislili niso. Nekaj podobnega je izjavil tudi član predsedstva Demosa, sicer podpredsednik SDZ Rajko Pirnat. Vidno presenečen nad vprašanjem v domnevnih tajnih dogovorih je odgovoril, da o tem čisto nič ne ve in da gre za navadno izmišljotino. Mandatar slovenske vlade Ljotić Peterle pa je dejal: »Navajam se že prenašati »račke«, težko pa požiram »slone« in to, kar je objavljeno, je eden izmed teh »slonov«. Ne vem v čigavem političnem interesu je vse to. Seveda pa zanikam vsakršen sum, da bi se kaj podobnega dogajalo.«

Staranje moškega je nenadno in popolno - pravijo ameriški raziskovalci

Zlom moškega

Že odkrili pripomočke

NEW YORK — Kakšna je razlika med neizprosni prihodom ženskih oziroma moških gub?

Harry Elden in Elizabeth Sweitzer, raziskovalca na Xienta Institute for Skin Research v Bernvillu v Pennsylvaniji, sta našla ustrezen odgovor tako, da sta se za svoja testiranja poslužila moških prostovoljcev različnih let. Teste sta izvedla s kremo, ki je vsebovala 0,102 odstotka retinola in tako potrdila, da izmenjava kožnih celic, ki jo povzroči retinol, privede do občutne omejitve gub na moški koži. In to - dodajata raziskovalca - kljub temu da je moška koža glede staranja na svoj način še bolj občutljiva od ženske, saj je mnogo bolj izpostavljena tako imenovanemu »nenadnemu in popolnemu zlomu«.

Kremo z retinolom, ki je namenjena odpravljanju skrbi moškega, ki je danes za svojo zunanost vse bolj občutljiv, je oblikovala multinacionalna družba Korff, ki ima sedež tudi v New Yorku. Krema proti gubam za moške se že nahaja v nekaterih italijanskih lekarnah.

Do 31. maja moramo izpolniti vsakoletno državljansko dolžnost

Vsakoletna skrb za davčno prijavo

Slane globe za pomanjkljivosti ali nepravilnosti

Poznavalci razmer pravijo, da bodo letošnje davčne prijave skupno težke kar 2.900.000 kilogramov. Toliko bo namreč papirja, ki ga bodo davkoplačevalci prinesli do konca maja na zbirna mesta. Uradniki državne davčne uprave bodo pričeli preučevati te prijave in ugotovili, ali so državljani zadostili zakonu in pravilno izpolnili svojo prijavo.

Letos je za razliko od prejšnjih let obrazec št. 740 v glavnem podoben lanskoletnemu. Ljudem se ne bo treba loviti z iskanjem »kje je kaj«, kot se je dogajalo marsikdaj v prejšnjih letih. Le na prvi strani obrazca, nekje v sredini, je novost, ki zadeva našo osebnostno odločitev, komu naj gre 8 tisočink našega davka: državi ali cerkvenim ustanovam. O tem podrobneje pišemo v drugem članku. Ministru Formici in drugim državnim funkcionarjem se je treba tudi zahvaliti, da so bili letošnji obrazci v papirnicah in knjigarnah na voljo že pred kakim mesecem. Zastonjske obrazce pa je mogoče dobiti na županstvih. Ponekod jih delijo že od 1. maja, drugod pa jih niso še dobili.

Povsem jasno je, da moramo najkasneje do 31. maja pristojnemu državnemu ali občinskemu uradu izročiti izpolnjeno davčno prijavo, opremljeno z vsemi us-

treznimi dokumenti. Istočasno moramo na banki tudi plačati davek na osnovi lanskoletnega dohodka, oziroma razliko med tem, kar smo kot predjem že plačali lani v maju in novembru. Kdor je imel dohodke v odvisnem delovnem razmerju ali iz drugih razlogov pa je davek že plačal takrat, ko je dobil plačo ali pa kak drug dohodek. Kdor bo zamudil omenjeni rok 31. maja, bo plačal slano globo.

Predlanskim sta rimska vlada in parlament uvedla nekatere prijetne novosti. Davčna lestvica je bila spremenjena. Zaradi inflacije in v zvezi z njo naraščajočih plač smo vsi plačevali višje odstotke osebne davka IRPEF. Takrat je bil sprejet sklep, da bodo že v letu 1989 zmanjšali stopnjo davka in da se bo ta stopnja avtomatično spreminjala vsako leto, upoštevajoč stopnjo inflacije.

Kdor je v odvisnem delovnem razmerju, je že lani januarja ugotovil, da je v plačilni kuverti dobil več denarja, saj so bili davčni odtegljaji manjši. To bomo vsi občutili tudi sedaj, ko bomo izpolnjevali davčno prijavo. Dovolj je da pogledamo ustrezno razpredelnico in jo, če nam je do tega, primerjamo s tisto, ki smo jo uporabljali lani v tem času. Navedimo samo

dva primera. Kdor je v lanskem letu imel kosmati dohodek 30 milijonov lir, bo prihranil 490.000 lir, kdor je imel kosmati dohodek 50 milijonov lir, pa 690.000 lir. Dodajmo še, da so bili zvišani tudi nekateri fiksni odtegljaji. Za vsakega, ki je v podrejenem delovnem razmerju, neglede kakšen je njegov dohodek, je letošnji odbitek 552.000 lir (lani 516.000), za soproga ali ženo pa je mogoče odšteti 552.000 lir (lani 462.000).

Višji so davki od nepremičnin. To velja seveda za stanovanje, v katerem bivamo ali za poslovni prostor, ki ga sami uporabljamo. Tu bomo morali upoštevati nove količnike (te dobimo v tabeli, ki je priložena davčni prijavi, različni so za vsako vrsto nepremičnine). Te količnike uporabimo samo za nepremičnino, ki jo sami uporabljamo. Če smo stanovanjski ali poslovni prostor oddali nekomu drugemu v najem, moramo sicer v odgovarjajoči kvadrant vpisati nov količnik, davek pa bomo plačali na podlagi dobljene najemnine, ki je običajno veliko višja od katastrskega dohodka.

S tem v zvezi bi radi nekaj omenili. Vsako leto v tem času so v katastrskih uradih dolge vrste ljudi, ki želijo ugotoviti katastrski dohodek njihove hiše. Poleg novih se v katastrske urade napotijo

vedno isti ljudje. Ko v tem uradu dobijo obrazec z odgovarjajočo fiksno številko katastrskega dohodka, ga izročijo davčnemu uradu skupno z davčno prijavo. To ni potrebno, kajti številka je fiksna in jo bomo uporabljali tudi v naslednjih letih, saj se iz leta v leto omenjena številka množi z drugačnim množiteljem. Številko moramo torej ohraniti doma. Tako nam ne bo treba izgubljati časa in denarja, da bi jo iskali leto za leto.

Z letošnjo davčno prijavo (ne bo odveč ponoviti, da gre za davek na dohodke, ustvarjene v lanskem letu 1989) stopajo v veljavo tudi novi predpisi za neodvisne delavce in male podjetnike. Precej sprememb je v takojmenovanem »poenostavljenem« davčnem obrazcu za tiste, ki so v zadnjih dveh letih ustvarili dohodek med 18 in 360 milijoni lir, in za tako imenovane »forfetarne« neodvisne delavce, ki so imeli manj kot 18 milijonov lir dohodka.

Trgovci, obrtniki, prosti poklici in drugi neodvisni delavci ne bodo več mogli delati z izgubo. V nobenem primeru ne bodo mogli imeti dohodka manjšega od 12.060.000 lir, če nudijo storitve ter 9 milijonov lir za nekatere druge dejavnosti.

Letos bomo morali biti še bolj pazljivikot doslej pri sestavi davčne prijave, če nečemo plačati precej slanih denarnih kazni. Državna uprava je namreč povečala dosedanje globe. Kdor sploh ne bo izpolnil in izročil prijave, bo kaznovan tako, da bo moral plačati dvakratno do štirikratno vsoto kot znašajo njegovi davki. Najmanjša dosedanja kazen je bila 50.000 lir, odslej bo najmanjša kazen 300.000 lir. Za tiste, ki morajo imeti davčne knjige (trgovci, obrtniki, profesionalci, itd.), je najmanjša kazen 3.000.000 lir. Če kdo »pozabi« omeniti kak dohodek, bo moral prav tako plačati dvakratno do štirikratno vsoto davka. Če kdo »pozabi« vpisati številko davčnega kodeksa, bo moral plačati globo od 200.000 do 4 milijonov lir. Globo plačajo tudi tisti, ki davčni prijavi ne priložijo potrebnih dokumentov. V tem primeru je bila globa zvišana kar šestkrat, znaša pa od 600.000 do 6 milijonov lir. 120.000 lir globe plača tisti, ki ne izroči vseh treh izvodov davčne prijave. Kdor bo davčno prijavo izročil z zamudo, bo za prve tri dni plačal 3 odstotke več davka, če je zamuda večja pa kar 40 odstotkov.

Pazimo torej, da bomo pravilno napisali vse, kar moramo napisati, in da davčni prijavi priložimo vso potrebno dokumentacijo.

RACCOMANDATA

DICHIANTE _____ CODICE FISCALE _____

COGNOME E NOME _____

DOMICILIO FISCALE _____ VIA/PIAZZA _____ N. CIVICO _____

G.A.P. _____ COMUNE _____ PROV. _____

SE LA DICHIARAZIONE COMPORTA RIMBORSO IRPEF, BARRARE LA CASELLA ☐

QUESTA BUSTA VA UTILIZZATA PER LA PRESENTAZIONE DEL MODELLO 740, SOLO SE CON ESSO VENGONO DICHIARATI ANCHE REDDITI DI LAVORO AUTONOMO (MOD. 740/E) o di impresa (MOD. 740/F, MOD. 740/G)

MINISTERO DELLE FINANZE

DICHIARAZIONE DELLE PERSONE FISICHE

MOD. 740

AVVERTENZA: La dichiarazione va presentata mediante spedizione, con raccomandata senza avviso di ricevimento, al Centro di Servizio oppure va presentata mediante consegna al Comune di domicilio fiscale.

SUL RETRO DELLA PRESENTE BUSTA SONO INDICATE LE MODALITÀ DI INOLTRO.

Letos precej višji davki na hiše v lastni uporabi

Za vsako posedovano nepremičnino moramo plačati davek. To velja za kmetijska posestva kot tudi za hiše, ki so uporabne v stanovanjske ali druge namene. Stvar najbrž zanima skoro vse naše bralce, saj velja pri nas pravilo, še zlasti na podeželju, da smo lastniki hiše, v kateri živimo. V veliki meri velja to tudi za meščane. V Italiji danes že 60 odstotkov ljudi živi v lastnem stanovanju. To število se je povečalo v zadnjih dvajsetih letih, ko so si mnogi, tudi z državno ali deželno pomočjo, kupili stanovanje na zadružno podlagi ali odkupili tako imenovana ljudska stanovanja, ki so jih prodale država ter druge ustanove.

Vsi lastniki morajo plačati davek za svojo hišo, pa čeprav nimajo od nje dohodka, to se pravi če v njej stanujejo, jo uporabljajo, ne da bi jo dali v najem. Državna uprava določi na takšno hišo davek, upoštevajoč katastrski dohodek.

Ob gradnji hiše določijo njeno namembnost in stanovanje, poslovni prostor ali skladišče uvrstijo v pripadajočo kategorijo. Pri stanovanjih je določeno, da so razvrščena v več kategorij, od ljudskega tipa pa do luksuzne stavbe. Svojo kategorijo imajo prostori za urade, trgovine in skladišča. Posebej so omenjene stavbe za kulturna in druga društva, športni objekti, kinodvorane, šole, itd.

Kako izračunamo davek? Osnovno številko katastrskega dohodka povečamo za tolikokrat, kolikor je v vsakoletni davčni prijavi označeno. Ta označba je lahko več let nespremenjena (tako je bilo več let), ali pa se spreminja (tako je letos).

Ker davka na hiše več let niso spreminjali, so to krepke naredili pred dvema letoma, ko so določili davek za lansko leto 1989. To moramo upoštevati v letošnji prijavi. Ne smemo se torej omejiti na prepis lanskih podatkov o davku, sicer bo po nas.

Povprečno je bil davek na hiše povečan za 14 - 15 odstotkov. Največ se je v odstotkih povečal davek na ljudske hiše in sicer kar za 22 odstotkov. Ta davek je prej bil zelo nizek.

Podatke s števkami davka, izračunanega na podlagi katastrskega dohodka, morajo vpisati tudi tisti lastniki nepremičnin, ki so stanovanje ali trgovino oddali v najem. V tem primeru pa bodo morali davek plačati na najemnino, ne pa na katastrski dohodek. Najemnina pa je v vseh ozirih veliko večja od katastrskega dohodka. Pri tem lahko odbijemo eno četrtno dohodka, če je v hiši stanovanje, eno tretjino če gre za poslovni prostor.

Pripravil in uredil
ALEŠ WALTRITSCH

Letos prvič uvedena novost že vzbuja val polemik

Referendum o prispevku za laike ali vernike

Že na prvi strani davčne prijave, takoj potem ko bomo izpolnili prostor, v katerega moramo vpisati svoje osebne podatke, se bomo spoprijeli z novostjo, o kateri je sedaj v Italiji precej polemik. V komaj en centimeter visokem prostoru, v katerem je vprašanje tiskano z zelo majhnimi črkami, bomo morali napisati sklep, komu naj gre 8 (osem) tisočink našega davka: Državi ali cerkvi, Zvezi krščanskih adventističnih cerkev 7. dneva ali Skupščini Boga v Italiji. Če se bomo odločili za eno zgoraj omenjenih skupnosti, je dovolj, da se v pripadajoč kvadrant podpisemo.

To je, ponavljamo, novost, ki je posledica zadnjega konkordata med Vatikanom in italijansko Državo.

Od konkordata, sklenjenega leta 1929 do danes je namreč italijanska Država katoliški Cerkev dajala letni prispevek. V glavnem so tu bile plače duhovnikov, tako imenovana »congrua«. Država je cerkvenim ustanovam dajala tudi nekaj denarja za vzdrževanje cerkvenih objektov. Poleg tega pa so javne uprave cerkvenim ustanovam dajale in še dajejo denar tudi iz drugih virov. Sem sodijo občasni prispevki za karitativno dejavnost, za zasebne katoliš-

ke šole, denar za gradnjo novih cerkvenih objektov oziroma njihovo popravilo. Poleg direktne namenske pomoči sodijo v ta sklop tudi dolgoročna (35-letna) posojila, podobna tistim, ki jih Država daje krajevnim upravam. Ob zadnjih potresih in drugih podobnih nesrečah je Cerkev od Države dobila veliko prispevkov.

Z novim konkordatom pa se Cerkev mora sama finansirati, saj ji bo Država dala le toliko denarja, kot jih ga bodo prisodili davkoplačevalci. Odtod novost v letošnjih davčnih prijavih.

Kar od vsega začetka povejmo, da ne gre za dodatni davek. Lahko bi rekli, da gre za samoprispevek, saj bomo davkoplačevalci sami odločili, kam naj gre teh 8 tisočink naših davkov. Ker pa se bo brez dvoma zgodilo, da marsikdo ne bo hotel sam določiti, kam naj gre ta vsota, bosta Država in uprava in katoliška cerkev dobili več denarja. Denar vseh tistih, ki ne bodo sami odločili, kam naj gre ta denar, bodo namreč sorazmerno porazdelili le med Državo in upravo in katoliško cerkevjo, medtem ko se bosta ostali dve cerkvi morali zadovoljiti z denarjem, ki jima ga bodo davkoplačevalci neposredno dodelili.

Marsikdo se namreč ne bo hotel sam odločiti. V italijanski javnosti je namreč veliko polemike o tej samosvoji odločitvi davkoplačevalcev. Marsikdo trdi, da je to pravi referendum, v katerem ni zajamčena tajnost glasovanja. Državljan, v tem primeru davkoplačevalec, mora javno povedati, ali naj gre njegov denar eni od treh cerkvenih skupnosti ali pa naj ostane državi. V tem primeru ne glasujemo tajno, marveč javno. Nekateri juristi in parlamentarci že napovedujejo pritožbe na ustavno sodišče in grozijo z referendumom, ki naj bi skušal odpraviti to točko davčnega zakona, ki je posledica konkordata med Državo in Cerkvijo.

Čisto jasno je, da se bodo katoliški verniki v velikem številu odločili in javno izpovedali, kaj so. S tem v zvezi bi lahko omenili bučno reklamno kampanjo, ki jo je v časopisih, na televiziji in na druge načine, začela Italijanska škofovska konferenca. V reklamo je že na začetku vložila 4 milijarde, druge bo še vložila tja do konca meseca. V vodstvu škofovske konference računajo, da se jim bo denar za reklamo bogato obrestoval, saj menijo, da bodo na tak način vnovčili 600 milijard lir. S to točko zakona sta seveda zadovoljni tudi dve

prej omenjeni protestantski cerkveni skupnosti, ki imata v Italiji le malo vernikov. Na tak način bosta dobili denar, o katerem sta prej verjetno le sanjali. Zakon pa ne priznava prispevkov jehovcem, ki so najmočnejša protestantska skupnost v Italiji. Prav tako zakon ne priznava prispevkov židovskim skupnostim in še nekaterim drugim, ki so hotele obdržati dosednji način samofinansiranja.

Italijanska država je doslej katoliški cerkvi dajala letno do 500 milijard lir. Cerkev je prepričana, da jih bo z novim zakonom dobila 600. Vendar pa ji bo Država letos in prihodnje leto dala le letni predjem 400 milijard. Dve leti bosta namreč potrebni, da bodo uradniki v davčnih uradih ugotovili, kako so se letos odločili davkoplačevalci.

V davčnih uradih je malo uradnikov. Njihova prvenstvena naloga je ugotavljati, ali je kdo utajil davke. Odslej pa se bodo ti uradniki morali pretežno ukvarjati z ugotavljanjem, kateri cerkveni skupnosti ali Državi je nekdo dal že omenjenih 8 tisočink davka. Zaradi tega bodo mirneje spali tisti, ki bodo utajili davke, saj v davčni upravi ne bodo imeli časa zanje.

Po srečanju konec prejšnjega tedna v istrski vasici Brtonigla Za Unijo Italijanov Istre in Reke se začenja prenovitveno obdobje

**Še novi odzivi
na protestno noto
SKGZ
glede prepovedi
rabe slovenščine
v skupščini F-JK**

TRST — Odzivi predstavnikov evropskega parlamenta na protestno noto Slovenske kulturno-gospodarske zveze v zvezi s prepovedjo rabe slovenskega jezika v deželni skupščini Furlanije-Juljske krajine se nadaljujejo. Po predsedniku evropske parlamentarne komisije za manjšinske jezike Dalsassu, ki je med drugim pozval predsednika italijanskega senata in poslanske zbornice naj pospešita postopek za odobritev slovenskega zaščitnega zakona, sta se oglašila sam kabinet predsednika evropskega parlamenta ter evroposlanec gibanja zelenih Alexander Langer. Iz predsedniškega kabineta so sporočili, da so protestno noto SKGZ posredovali predsedniku komisije za juridična vprašanja in za pravice državljanov, ki se trenutno ukvarja z izdelavo posebnega dokumenta v podporo etničnih skupin znotraj držav članic Evropske skupnosti.

Posl. Alexander Langer pa je naslovil na evropski parlament pismo vprašanje z naslovom "Etnična intolerance v državah članicah". Langer obnavlja dogodek, do katerega je prišlo v deželni skupščini F-JK, ko je bilo slovenskemu deželnemu svetovalcu Brezigarju prepovedano, da bi spregovoril v svojem materinem jeziku, nakar sprašuje ministre Evropske skupnosti, kako nameravajo preprečiti, da bi se v prihodnje ponavljali takšni primeri nestrpnosti in teptanja človekovih in političnih pravic manjšinskih etnij. In to v trenutku, ko beležimo po vsej Evropi občutno prebujanje etnične zavesti in ko bi morala Evropska skupnost bolj kot kdajkoli prej zagotoviti vsa ustrezna jamstva za jezikovni in kulturni pluralizem in za dobro medetnično sožitje.

KOPER — Za osrednjo organizacijo italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji se začenja, takšne so obetavne napovedi, novo obdobje. Posebna delovna skupina njenih in predstavnikov "alternative" bo s pripravo volilne zakonodaje začrtala pot potrebne prenove Unije, ki naj postane enotna nadstrankarska, toda politična organizacija.

Konec minulega tedna je bilo v istrski vasici Brtonigla blizu Buj že dalj časa napovedano in kar težko pričakovano srečanje "sprave". Sestali so se predstavniki Unije in večine Skupnosti Italijanov z območja Istre in Reke ter nosilci alternativnega tabora: člani reškega Gibanja za ustavodajno skupščino, Skupine 88 ter piranskega COMI-ja stranke Comunità Italiana. Sedli so k skupnemu pogovoru o prenovi narodnostne organizacije. V številnih obravnavah doslej so se o tem pomembnem vprašanju oblikovali različni pogledi in polemična vprašanja, ki so dodatno slabila Unijo in oteževala njene stike z matico, nenazadnje pa tudi z novimi političnimi oblastniki doma. Vse to v času korenitih družbenih sprememb!

V Brtonigli je bilo slišati veliko razmišljanj o prenovi Unije Italijanov: v Opatiji ji, denimo očitajo, da ni bilo nikoli pravega stika med vodstvom in bazo italijanske skupnosti; predlagajo konfederacijo samostojnih Skupnosti in predsedstvo z njenimi predstavniki. Pred reorganizacijo osrednje organizacije so nujne spremembe v dvaindvajsetih Skupnostih, razmišljajo v Bujah in se zavzemajo, med drugim tudi za preselitev vodstva v domači kraj ali v Pulj. Vedeti moramo kaj hočemo, so

prepričani v Izoli, kjer jim je dovolj tolikšne zmede; v Poreču razmišljajo, da je nujno vključiti vse sposobne kadre, ki jih narodnost ima in še bi lahko naštevali prispevke, mestoma celo polemične in nekatere že kar komične!

Vsem pa je jasno, da mora biti nova organizacija italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji enotna in da mora združevati vse interese te manjšine. Mimogrede v njej je dvakrat več starih ljudi, kot je hrvaško povprečje. Dogovorili so se za skupno pot: oblikovanje delovne skupine, v njej bosta enakovredno zastopana oba bregova iste reke - Unija in alternativna gibanja. Pripravili bodo novo volilno zakonodajo, ki bo omogočila demokratično izbiro delegatov. Ti se bodo za glasove volilcev potegovali s svojimi programi; čaka pa jih priprava statuta Unije, programskega predloga in vseh potrebnih dokumentov za oblikovanje nove osrednje organizacije Italijanov v Jugoslaviji. Volilni zakon bi naj sprejeli v obstoječi konferenci Unije, preostale odločitve pa bodo v rokah novoizvoljenih delegatov. Čas neusmiljeno teče, zato je z vsem treba pohite!

Sobotno srečanje v Brtonigli se je, vsemu navkljub, izteklo tako, kot je bilo zamišljeno - kot posvetovanje ljudi dobre volje!

MIRJAM MUŽENIČ

Berite
»Novi Matajur«

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Združenje književnikov Primorske o Založbi Lipa

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika,

rad bi dodal nekaj pripomb v zvezi s člankom Iztoka Umerja Polemičnost ob iskanju rešitev za Lipo, objavljenem v Primorskem dnevniku 10. maja 1990.

Pravim pripomb, kajti na izkrivljanja, natolcevanja, izmišljotine in celo žalitve glavnega in odgovornega urednika Založbe Lipa Jožeta A. Hočevarja ne bom odgovarjal, ker se na tako nizko raven ne nameravam spuščati.

Veliko tega pisanja okrog Izjave Združenja književnikov Primorske o Založbi Lipa se mi zdi brez podlage, ker Primorski dnevnik ni v celoti objavil našega besedila, čeprav sem vas v (neobjavljenem) pismu uredništvu, dne 23. aprila 1990 prosil, da bi jo natisnili, »ker le taka lahko da popoln vtis bralcu, kaj pravzaprav hoče Združenje književnikov Primorske z njo povedati.« Zaradi objektivnosti in v upanju, da bi ne prišlo do novih izkrivljanj, Vas vljudno prosim, da jo javnosti posredujete preko stolpcev Vašega časopisa.

Kar se tiče članka Iztoka Umerja (in še prej Dušana Grčca, glej Primorski dnevnik z dne 20. aprila 1990, Književniki Primorske za drugačno zasnovo Založbe Lipa), menim, da bi bilo bolje, da bi intervju z gospodom Jožetom A.

Hočevarjem izšel v celoti, z vprašanji in odgovori, ker se povzetki lahko napako razbirajo in je učinek pri bralcu lahko popolnoma nasproten od tistega, kar je želel časnikar posredovati, še posebej tedaj, ko gre za polemične vsebine.

Verjamem, da bomo z dobro voljo ter trezno in jasno besedo prišli tej razprtiji do dna in ostajam pri trditvi, da je naša Izjava edini konkretni in razumno razčlenjeni predlog, kako Založbi Lipa stvarno pomagati, kajti vse, kar sem doslej bral v zvezi s tem, je bilo samo neko načelno in posplošeno besedičenje.

Gospodu Jožetu A. Hočevarju pa prijazno svetujem, naj si prebere tudi članek v Primorskem dnevniku z dne 19. aprila 1990, Dejavnost primorskih književnikov (Kultura, stran 9, podpisani ris) in sicer odstavek, v katerem je govor prav o (zdaj tako sporni) Izjavi.

Prisrčna hvala za gostoljubje in iskren pozdrav!

Boris Pangerc
Predsednik Združenja književnikov Primorske

Izjava Združenja

Združenja književnikov Primorske ne more mirno opazovati, kaj se dogaja

Skupnost združuje občine Izola, Koper in Piran Novi predsedniki skupščine skupnosti obalnih občin

KOPER — Na ustanovitveni seji skupščine skupnosti obalnih občin (Izole, Kopra in Pirana) so za predsednika izvolili Marka Globevnika (ZKS-SDP), direktorja zasebnega podjetja Makro pet, podpredsednika pa sta Marino Orlando (Skupnost Italijanov Izola) in Dušan Žilavec (Demos). Novi mandat obalnega izvršnega sveta pa je Dino Kodarin (strankarsko neopredeljen, predlagala ga je ZKS-SDP), ki je dobil 14 glasov od skupno 24 poslanskih mest, trenutno pa opravlja funkcijo sekretarja obalnih inšpekcij-skih služb.

Predsednik zbora združenega dela obalne skupščine je zdaj dr. Darko Opara (ZKS-SDP), zbora občin Livija Sikur Zorman (ZSMS-LS), v družbeno-političnem zboru pa po dveh krogih volitev niso uspeli izvoliti predsednika, temveč samo podpredsednico, ki

časno opravlja funkcijo predsednice - Agnes Šomen-Joksič (Zeleni Koper). Na seji skupščine Skupnosti obalnih občin se danes niso odločili, ali bo predsednik to funkcijo opravljal po ključno ali ne, dogovorili pa so se, da bodo o tem odločili na eni od naslednjih sej obalne skupščine.

V piranski občini pa so na ustanovitveni seji nove skupščine za predsednika družbenopolitičnega zbora izvolili Milana Tomaca (Demos), podpredsednika pa dr. Darko Opara (ZKS-SDP), za predsednico zbora krajevnih skupnosti Alenko Aškerc-Mikeln (SZ) in podpredsednika Pietra Rotterja (Italijanska skupnost), za predsednika zbora združenega dela Matjaža Žnidaršiča (ZSMS-LS) in podpredsednika Marjana Jeretiča (strankarsko neopredeljen).

BORIS ŠULIGOJ

Renzo Travanut (namesto Padovana) novi načelnik skupine KPI na Deželi

TRST — Načelnik svetovalske skupine Komunistične partije v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine svetovalec Paolo Padovan je odstopil od te funkcije. To je včeraj s pismom sporočil predsedniku deželnega sveta Paolu Solimbergu, v katerem ga tudi obvešča, da je skupina za novega predsednika že izbarala svetovalec Renza Travanuta.

V pismu predsedniku Solimbergu se svetovalec Padovan zahvaljuje za tvorno sodelovanje, ki ga je imel v tej izkušnji tako z deželnimi funkcionarji, kot z ostalimi kolegi predsedniki, s katerimi je sodeloval v recipročni ko-rektnosti v interesu deželne ustanove in prebivalstva naše dežele.

Po prvih podatkih o vpisih

V Celovcu potrebni dve ljudski dvojezični šoli

CELOVEC — Vodja šolskega urada mesta Celovec dr. Peter Schlapper je v razgovoru s Slovenskim vestnikom najavil, da so na celovških ljudskih šolah pri vpisovanju starši prijavili skupno sedem otrok k dvojezičnemu pouku na prvi šolski stopnji, za drugi, tretji in četrti pa po enega, v zasebno konfesionalno dvojezično ljudsko šolo Mohorjeve pa so vpisali starši za prvo šolsko stopnjo 21 otrok.

Tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm je v izjavi za Slovenski vestnik v tej zvezi ugotovil, da je »s tem dokazano, da je bila bitka za javno dvojezično ljudsko šolo v koroškem glavnem mestu pravilna ter da tudi ni šla na račun Mohorjeve. S tem rezultatom je namreč tudi dokazano, da je v Celovcu dejansko dana potreba po dveh dvojezičnih šolah.« Dr. Sturm pa je tudi pripomnil, da bo jeseni število prijav k dvojezičnemu pouku na javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu gotovo še naraslo: »Starši imajo seveda tudi v Celovcu možnost, da otroke prijavijo k dvojezičnemu pouku še prvih deset dni v novem šolskem letu!«

ANDREJ MOHAR

Dejansko pri vpisovanju minulo soboto še ni bilo znano, na kateri šoli bodo uredili javno dvojezično ljudsko šolo in kateri način dvojezičnega pouka hočejo nuditi. Ta vprašanja pa so odprta tudi še danes. Vodja šolskega urada mesta Celovec dr. Schlapper je namreč v razgovoru s Slovenskim vestnikom le najavil, da se bodo o tem začela pogajanja z deželo oziroma na deželnem šolskem svetu. Tam naj bi po izjavah dr. Schlapperja padla tudi odločitve o lokaciji javne dvojezične ljudske šole, mesto samo pa da nima nikakršnih preferenc: »Za prvi razred so se prijavili skoraj v vseh predelih mesta, v ostalem pa tudi ni v naši kompetenci najti odločitev o pedagoškem vprašanju oziroma o lokaciji. Ko bo padla tozadevna odločitev, bomo mi kot šolski urad mesta imeli le nalogo, da kot vzdrževalec ljudskih šol poskrbimo za ustrezne prostore.« Prav tako pa ostaja odprto tudi še vprašanje, v kateri obliki bodo nudili dvojezični pouk otrokom, ki so prijavljeni za 2., 3. in četrti razred.

Čestitke Švaba novemu županu Kopra Aureliu Juriu

TRST — Včeraj je župan občine Dolina Edvin Švab poslal predsedniku skupščine občine Koper tov. Aureliu Juriu naslednjo brzojavko:

»Dragi župan, ob tvoji izvolitvi, ti prisrčno čestitam, želim veliko uspešnega dela in osebnega zadoščenja. V tradicionalnem duhu odličnega sodelovanja med občino Koper-Capodistria in občino Dolina bodo kot doslej igrali dragoceno vlogo odprta meja, Slovenci v Italiji, italijanska narodnost v Jugoslaviji, kulturno, športno, gospodarsko in ekološko sodelovanje.«

Zadnji stavek brzojavke je v italijanski, v katerem je zapisano, da italijanski župan bratsko objema slovenskega.

MERCATOR
TRGOAVTO - Koper

Trgovina
servis d.o.o.
Koper, JLA 25 a

čestitamo ob 15. maju, prazniku občine Koper

SKUPŠČINA OBČINE KOPER

*čestita vsem občanom
in delovnim ljudem
ob občinskem prazniku*

Primorski književni razgledi

Ujemimo naklonjeni veter!

Primorski književni razgledi so dolgo pričakovana in skrbno načrtovana iztočnica za primorsko književnost na obeh straneh meje. Časovno sovpadajo s prvo obletnico ustanovitve in delovanja Združenja književnikov Primorske (pododpora Društva slovenskih pisateljev), vsebinsko pa se zasedajo kot deblo, iz katerega naj pože čimveč trdnih vej, da se bo po njih pretakalo zlahko sočivje pesnikov, pisateljev, publicistov, kritikov in esejistov, ki jih na jadranski in posoški in istrski strani razvema ustvarjalni duh.

Z ustanovitvijo Združenja književnikov Primorske se je celotni primorski literarni prostor še dodatno razgibal. Združenje je vztrajalo iz nagiba po čimbolj smotrnem povezovanju primorskih književnikov, ter iz težnje in želje po iskanju in ubesedovanju primorskih duhovnih, umetniških, zgodovinskih, arhitektonskih in vsakršnih vrednot, ki jih naš prostor samodejno ponuja z ozirom na njegovo veliko preteklost, vrednot, ki jih tudi in predvsem dandašnji zaznavamo v naših ljudeh in njihovi zemlji in jih je častno in vredno prenašati v prihodnost.

In če se za trenutek pristavimo samo ob današnjem ustvarjalnem vrenju na Primorskem, lahko že s prostim očesom zaobjamemo neko široko in vznemirljivo valovanje, ki ga od Nove Gorice, Gorice, preko Trsta do Kopra pomenljivo udeležajo revije Goriška srečanja, Fontana, Stopnje, Sotočje, Pot (literarno glasilo tržaških višješolcev), novogoriški, ilirskobistriški, tolminski in idrijski literarni klub, Klub Istra v Kopru, Slavistično društvo v Trstu, cela vrsta knjižnih izdaj v samozaložbi ali s pomočjo krajevnih kulturnih skupnosti (ob bogati dejavnosti »uradnih« založb), literarni večeri, dejavnost sežanske, tolminske, novogoriške, tržaške, koprške in izolske knjižnice, ki prirejajo srečanja z avtorji, ure pravljic, recitacijske večere in podobno, redne predstavitve novih knjig Tržaške knjigarne in še bi lahko naštevali.

Trenutni razmah primorske literarne ustvarjalnosti je širok, poln notranje sile, življenjski - iz njega nenehno priteka kot iz polnega vrelca. Združenje književnikov Primorske si prizadeva ves ta neskončni priliv in odliv po svojih močeh obvladovati in stati primorskim pisteljem vsaj ob strani.

Vendar in letu dni, odkar deluje, je bila močno občutena vrzel neke informativne vezi, ki bi vzdrževala trajen stik med organizacijo in njenimi člani, vezi, s katero bi se Združenje književnikov Primorske lahko občutneje in bolj načrtno povezovalo z vsebinsko bliskimi organizacijami in ustanovami.

Iz takih in podobnih okoliščin je vzkipela misel o književni prilogi, ki naj bi bila istočasno tudi vestnik in vsezobjemajoči člen v navezi Združenja književnikov Primorske in njenih članov, odnosno Združenja in primorskih piscev, tudi če niso člani.

Da bo jasno! Primorski književni razgledi, ki bodo izhajali vsak mesec, niso, oziroma nočejo biti v ljubosumnem zupku Združenja, temveč so na stežaj odprti vsem in vsakomur, ki ima v peresu umetniško vredno besedo ali trezno, kleno in pošteno misel, ki je lahko tudi hudo polemična.

Združenje književnikov Primorske je bilo pobudnik za izdajanje Primorskih književnih razgledov, ki je našlo v glavnem in odgovornem uredniku Primorskega dnevnika posluš, razumevanje in občutljivost za sedanjí ustvarjalni trenutek na Primorskem. Pa tudi pogum, da tvegata v časopisu odpreti stran, ki je ne bodo oplajali - za dnevnik bolj pritegljivi - odzivi na vsakdanjo kroniko.

Izpeljava zamisli Primorskih književnih razgledov bo mogoče še nekaj časa majava in iskatejska, načelo pa je že sedaj prozorno: biti živ, zanimiv, kritičen in odziven medij za vse, kar se v globino in širino dogaja na primorskem književnem (bojnem) polju. Združenje književnikov Primorske je urejevanje Primorskih književnih razgledov poverilo Jožetu Štucinu iz Tolmina. Štucin je po poklicu učitelj, po duši in literarnem nagnenju pesnik, kot član izvršnega odbora ZKP pa marljiv, delaven in zagnan za stvar. Dela za to prilogo se je lotil z vno; njegova trezna in umirjena osebnost nam je porok, da bo zmogel čoln, ki smo ga danes splavili, krmariti spretno in zavzeto. In z njim upamo tudi mi, da ga bo v času in prostoru mogel stalno dograjevati, da bo zrastle v trdno prekoceanko. Zato - razpimo jadra in ujemimo vanje veter, ki nam je naklonjen!

BORIS PANGERC
Predsednik ZDRUŽENJA
KNJIŽEVNIKOV PRIMORSKE

Vesolje skozi sito

Ti si verjetno navito
in žitje nabito,
si kdaj pomislil,
kako valovito odteka
vesolje skoz sito.
Ti si le bitje
čez polje razlito
in rojstvo te pahne
v pogubo in odrešitev.

Sneg

Sneg je.
Razprte dlani so odprte

Pesnica iz Bovca Ksenija Mlekuž Sneg pada vame

za puhaste lučke,
regrat že dolgo nič več ne
cveti.
Sneg je.
Odprte daljave so razprostrte
za snežne omame,
ogenj ne mara več zame.
Sneg pada vame.

Razgled

Siva njiva
in zelena griva,
rjava prst
vpija dež.
Suha zemlja
se razleze v blatno vez,
čez nebo se vleče
štrena še nevidnih zvezd
in nevidno sveti
na objokan svet.

Nič ne ve

Vrh sveta ledena sveča
nič ne ve,
kaj je poletna sreča,
pa se kar lepo ima.
Sredi zemlje črna vešča
nič ne ve,
kaj je posvetna ječa,
pa je kljub temu nesrečna.

Kos sveta

V tebi sem
in ti čez moje prsi legaš,
v meni si,
da me z dlanmi zajemaš.
V tebi sem vse ljube dni
in skoz te gledam
v mavrične ljudi.
Ti in jaz, midva oba
sva najin kos sveta.

Literarni portret: MARIJA MIJOT

Dolgo vrsto let smo bili prepričani, da je rojstna letnica Marije Mijotove 1903, kot je pisalo na ovitku njene pesniške zbirke »Souze in smeh«. V resnici se je zdelo 23. maja 1902 in bo torej kmalu praznovala svoj 88. rojstni dan.

Izvirnost njenih narečnih pesmi je podčrtal Ivan Šavli v spremni besedi k drugi izdaji njene pesniške zbirke, ko je ugotovil, da »Souz in smeh« ni mogoče primerjati s katerimi drugimi leposlovnimi besedili. V literarnem pogledu je Mijotova samouk. »Edini vir ji je ljudska pesem in način čustvovanja preprostega človeka,« je v istem sestavku poudaril Ivan Šavli.

Povzdigniti malo cenjeno govorico svetoivanskega predmestja na raven pesniškega izraznega sredstva ni bilo prav lahko. V podlonjski govor je zašlo že toliko tujk, da nam ostane, če jih izločimo, zelo skromno besedišče. Mijotova je narečnemu izrazu kdaj pa kdaj dodala knjižno slovensko besedo in si tako izboljšala samosvojo pesniško govorico, primerno tako za obujanje spominov na svetoivansko preteklost kot za izražanje čustvene polnosti ob doživljanju narave in otroškega sveta. Še posebej je tak izraz učinkovit v šaljivih in humoristnih pesmih.

Njene motive lahko razdelimo v tri sklope: izpovednega, folklornega in otroškega. Vse skupaj je zajel Filibert Benedičić v posrečeno oznako: »Kresni ognji, pustna rajanja, pristna šegavost kljub težkim bremenom dela, navade in

običaji, staro in mlado— vse zazveni v prazničnih vezilih solz in smeha« (Predgovor k drugi izdaji »Souz in smeha«).

A motili bi se, če bi mislili, da Mijotova obuja svetoivansko preteklost na zgolj idiličen način. Prav nič ne skriva, da se je nekdanja vaška skupnost otepala z veliko revščino. Že v nekaterih naslovih njenih pesmi se oglašajo socialna nota: Nepreskrbljena držina (»Na ramah uod matere usà buo držina./ S fagotame in pranje prežiula buo usè.«), Slabo vreme (»Reveš gruntrar, reveš kmet!./ Kan nej za držinu gre užet?«), Mrleč (»T'n u šise je blo duoste klope./ zatu ga Buh h sebe je paklico.«). Celo v otroških pesmih je prisoten spomin na nekdanjo stisko: zgovoren primer za to je pesem Ninček.

Najlepše pesmi Marije Mijotove pa so tiste, v katerih zaživi pokrajina, v katerih pride do izraza tesna povezanost človeka z naravnim okoljem in ki so tako »slikarsko« izdelane, da jih kar »vidimo«. Za primer tega njenega impresivnega vzemimo kitico iz pesmi Pamladanska nuč pr' patuoke: U kruonah dreujes usè tičke mučijuo./ Le slauc se u skriten zaljubljen uoglašo./ Druabcene grille »tri, tri« svoj vrstijo./ Še uonj rožmarina sapca prnaša.

In ker se je svetoivansko predmestje močno spremenilo, imajo te slike Marije Mijotove tudi spominsko in pričevansko vrednost.

MARIJA CENDA

Informatika ali izzivi nove tehnologije pri urejevanju knjižnic

Najbrž bo kar umestno, da na kratko pove-
mo, kaj je pri nas novega v knjižnicah. Stvar
utegne biti zanimiva ne samo za šolske knjiž-
nice, katerim je ta zapis predvsem namenjen,
ampak tudi za javne ali, kakor smo jim včasih
rekli, ljudske knjižnice, in ne le za eno stran
meje, ampak, kolikor nam je znan položaj pod-
ročja, za obe strani.

Vse knjižnice so del enotnega knjižničnoin-
formacijskega sistema, kar pomeni, da naj bi
bile enako in enotno organizirane, to pa bi
olajšalo in, seveda, sploh omogočilo povezavo.
Temu, seveda še ni tako, vzroki pa so zelo
raznorodni. Zadeve se poskušajo reševati ce-
lostno in parcialno. Globalno gledano rešuje
zadeve republiška nacionalka, ki je letos, reci-
mo, uvedla nove delovne obrazce, s katerim
naj bi poenotili sistem in tako pripravili teren
za lažji prehod na avtomatizacijo.

V knjižnicah se stvari od vekomaj premikajo
zelo počasi. Če zadeve od vsega začetka, v te-
meljito, niso strokovno pravilno in temeljito za-
stavljene, je težko popravljati, pa pri tem stro-
kovni nasveti ne pomagajo veliko.

Najprej je povedati, da se je v nekaj letih,
kar se čuti utrip prodirajoče tehnologije, to-
stano Alp že kar nekaj naredilo. Če ne bi ome-
njali raznih pomagal od drugod, programskih
orodij Unesca itd., kar je gotovo pripomoglo k
avtomatizaciji marsikaterih knjižnic, posebej
specializiranih (in te nas zdaj ne zanimajo),
moramo omeniti med prvimi mariborsko uni-
verzitetno knjižnico, ki je imela to srečo, da je
in je tako med prvimi posodobila delo. Posebej
je poudariti domoznanski oddelek, kjer so raz-
šolske knjižnice in da položaj v njih ni zadovo-
ljiv. Torej, treba je bilo od začetka. Laično gle-
dano, in tako bo tudi bolj razumljivo, bistvene

mariborske univerze je tudi podjetno postal
glavni gostitelj, nekakšen zbiralnik vseh ju-
goslovanskih univerz in nacionalnih knjiž-
nic, jugoslovanskega bibliografskega zavoda
in drugih večjih knjižnic. Vse je pretehtano in
dodelano, pomembno vlogo je pri tem odigral
tudi slovenski NUK. Skratka, kjer se je kazala
potreba, kjer so bile izražene zahteve, v pod-
jetjih, kjer strokovnjaki potrebujejo informaci-
je, so se tudi temu ustrezno in primerno razvi-
le informacijske baze.

Toliko o splošnem položaju. Če se spustimo
na nekoliko nižjo raven, so zadeve za spozna-
nje bolj skromne.

Največ knjižnično splošnega tipa je urejeno po
programih, ki so si jih zamislili v inštitutu Jo-
žef Stefan v Ljubljani. Čeprav programsko
orodje - imenovali so ga VIR in ga nepreneho-
ma dopolnjujejo - ne rešuje celostno ureditev
knjižnice, pa so ustanove z njim zadovoljne,
ker pri izposoji nimajo težav. Program je, kot
se temu reče, zelo prijazne narave. Sama ure-
ditev knjižnice pa je pri tem, žal, nekoliko za-
nemarjena in nekatere pomanjkljivosti skušajo
reševati z dodatki, ki jih ne vgrajujejo v osno-
vo.

No, in potem je tu tisto, kar nas najbolj zani-
ma. Predstavili bi programsko orodje, ki je na-
stalo na Primorskem. To je program ŠOLSKA
KNJIŽNICA, ki so ga v sodelovanju z Goriško
knjižnico zasnovali pri podjetju SAOP v Novi
Gorici. Konec koncev tu začenjamo življenje,
šola je dvorišče, s katerega se podajamo v svet,
in to dvorišče je treba temeljito spoznati.

Kakšnih smernic so se držali ustvarjalci sof-
tvera? Najprej so upoštevali dejstvo, da so to
šolske knjižnice in da položaj v njih ni zadovo-
ljiv. Torej, treba je bilo od začetka. Laično gle-
dano, in tako bo tudi bolj razumljivo, bistvene

razlike med šolskimi in splošnoizobraževalni-
mi knjižnicami ni. V šolskih se otroci uvajajo,
in to bodo kasneje glavni uporabniki velikih
knjižnic. Treba jim je torej nameniti toliko
večjo pozornost. Program naj bi upošteval
smernice, ki veljajo za splošnoizobraževalne
knjižnice, bil pa naj bi toliko splošen, da bi
pokrival zahtevnejše, oziroma bolj urejene, ka-
kor tudi manj zahtevne, slabše urejene in šib-
keje. Preprost naj bi bil, odgovarjal naj bi
kljub temu zahtevam stroke, urejal naj bi pro-
blem obdelave gradiva, informiranja in izposo-
je. Vse to naj bi bilo avtomatizirano. Se pravi,
gradil naj bi knjižnico, ekonomiziral naj bi
delo in tako dalje in tako naprej.

Oglejmo si stvar nekoliko bližje.
Program je živa preproščina. Ko ga naloži-
mo, se znajdemo pred kretnico, ki nas usmeri,
ali želimo vpisovati gradivo, se pravi urejati
knjižnico, ali bi hoteli raje izposojati. Če se
odločimo za prvo, se znajdemo v novem raz-
delku, kjer najprej opravimo nekaj nujnih
uvodnih del (šifrant za statistiko in podobno),
ki nam bodo ostali, dokler jih spet zaradi no-
vih zahtev stroke ne spremenimo. Ko je enkrat
to opravljeno, se lahko lotimo vstavljanja.
Vnosna maska nam dovoljuje zapis dvajsetih
postavk obdelovane enote, kar popolnoma za-
došča, da jo program umešči v štiri zbirke, da
jo lahko torej uporabnik išče po štirih glavnih
postavkah ali katalogih, po avtorju, naslovu,
mednarodnem klasifikatorju in geslu, možne
pa so tudi retrospektivne poizvedbe po vseh
drugih parametrih. Skratka, ko je gradivo vpi-
sano in temu ustrezno postavljeno na police, je
knjižnica urejena: imamo štiri kataloge, odtis-
nemo pa lahko še petega, inventarno knjigo, s
katero izpričujemo lastništvo. Za vsak primer
izpišemo še glavni katalogni listek, če se po

kakšni nerodnosti pokvarijo podatki. Človek
nikoli ne ve, kdaj se nam kaj zalomi, pri tej
elektronski ropotiji pa sploh ne.

Ko smo vnesli knjižnično gradivo v stalni
pomnilnik, se prek kretnice pomaknemo na
polje izposoje, kjer vpišemo bralce in tako
imamo vse, kar potrebujemo za izposojno gradi-
va. Pa ne samo to. Lahko tudi rezerviramo, iz-
pisujemo opomine, statistiko itd. Pa naj bo do-
volj. Pred nami je torej majhen, a pregleden in
enostaven programček, ki upošteva temeljne
zahteve stroke. Gradivo ureja strokovno, knjiž-
ničarja nezavedno vodi pri obdelavi in samo-
dejno ureja gradivo, omogoča kvalitetno infor-
macijo in izposojno. Pozna se mu, da so progra-
merjem z nasveti pomagali knjižničarji. Prav
lahko ga uporabljajo tudi druge javne knjižni-
ce.

Kako je z neposredno povezanostjo knjižnic
med seboj, kako je z brskanjem po tujih bazah
podatkov, kako je z neposredno povezanostjo
knjižnic med seboj, to so problemi, ki si jih še
velja ogledati, a to kdaj drugič. Za začetek je
najpomembnejše, da si uredimo lastno hišo.

BORIS JUKIČ

Primorski književni razgledi
Urejuje Jožek Štucin
Stran izdelal Marij Čuk

Prispevke pošiljati na naslov: Jožek
Štucin/ Prekomorskih brigad 3/ 65220
Tolmin/ Jugoslavija; ali pa na uredniš-
tvo Primorskega dnevnika v Trstu s pri-
pisom »Za Primorske književne razgle-
de«

Medtem ko je še odprto vprašanje zadržanja SSK V dolinski občini konkretne možnosti za sporazum KPI-PSI

V Dolini obstajajo precej dobre možnosti za čimprejšnjo obnovo upravnega sodelovanja komunistov in socialistov. To je po razpravi iz poka petkovega zasedanja krajevnega vodstva KPI in tudi iz precej jasnih političnih signalov, ki prihajajo iz socialističnih vrst, kjer so mnenja, da je treba domačo občinsko upravo izvoliti na osnovi sporazuma na krajevni ravni, brez nepotrebnih vplivov in pritiskov pokrajinskih tajništva strank. Komunisti so po začetnem obnavljanju (nekateri so se baje sprva ogrevali za opozicijo) izdelali enotno povolilno platformo, ki privilegira izhodiščno os s PSI, njihov tajnik Giuseppe Mauro pa je na podlagi običajne prakse vsekakor že povabil na razgovore tudi Slovensko skupnost, Krščansko demokracijo in zelene. Politična volja za obnovo zaveznitva KPI-PSI torej obstaja, istočasno že obstaja tudi precej konkreten koncept za končni sporazum (in za porazdelitev mest v odboru), kot sta nam včeraj precej jasno napovedala tako Marino Pečenik (PSI) kot Stojan Sancin (KPI). Pečenik je kandidat za župana, Sancin pa za mesto podžupana. Politični »placet« za to rešitev je včeraj prišel tudi s strani pokrajinskega tajnika PSI Sandra Perelija, ki ni zaprl še vseh vrat morebitnemu vstopu SSK v novo občinsko upravo. Če ne bo prišlo do zastojev in do zapletov, se bo vsekakor dolinski občinski svet sestel že v prvih dneh prihodnjega meseca.

Povsem odprto, kot rečeno, ostaja še vprašanje morebitnega vstopa SSK v novo upravo. Večjo odprtost do te možnosti kažejo za, sedaj komunisti, dolinska PSI pa je do tega nekoliko

hladnejša in trenutno ne kaže velikega navdušenja, da bi morebitno koalicio razširili še na SSK, ki je sinoči vzela v pretres volilne izide in tudi povolilne perspektive.

Če se v dolinski občini politični položaj razmeroma hitro razjasnjuje, ne moremo istega trditi za Devin-Nabrežino, kjer nekatere stranke še niso sploh ocenile volilnih rezultatov. To velja predvsem za SSK in za socialiste. Krajevni voditelji SSK čakajo na politične sklepe jutrišnje seje strankinega pokrajinskega sveta, občinska sekcija PSI pa bo prvič po volitvah zasedala v četrtek. Njen tajnik, bivši občinski svetovalec Alfredo Burger, nam je povedal, da bo treba na pogajanjih izha-

jati iz volilnih rezultatov, to se pravi iz dejstva, da so volilci nagradili predvsem PSI, SSK in KD, »hočeš nočeš pa bo treba tudi upoštevati velik osebni uspeh dosedanjega župana Bojana Brezigarja«. Po Burgerjevem mnenju so perspektive vsekakor še popolnoma odprte, vsaka napoved pa bi bila po njegovem mnenju v tem trenutku prenaplajena in neutemeljena. Tudi nosilec liste Vittorino Caldi je še zelo previden pri ocenah povolilnih izidov. Po njegovem mnenju bo marsikaj odvisno od razpleta dogajanj na pokrajinski ravni, kjer se politični odnosi med KD in PSI zaostrejo. Caldi je mnenja, da pritiče v vsakem primeru prva poteza Krščanski demokrati kot stranki, ki ima relativno večino v novi občinski skupščini. Nekateri člani pokrajinskega vodstva KD se vsekakor zavzemajo za župansko štafeto Locchi-Brezigar in v zameno ponujajo Slovenski skupnosti odborništvo za pokrajinskega svetovaleca Zorka Hareja, stranka lipove vejice pa, kot kaže, sploh ne bo vzela v poštev tega predloga. Upravna in politična usoda Devina-Nabrežine je torej, kot vidimo, tesno povezana z razpletom dogodkov na pokrajinski in morda celo na deželni ravni.

Iz Zgonika pa je medtem prišla vest, da se bo novoizvoljeni občinski svet sestel prihodnji torek, 22. maja. V zgoniški kot v repentabski občini (tukajšnji občinski svet se bo sestel baje prve dni junija) je praktično že vse odločeno. V Zgoniku bo na županskem mestu potrjen komunist Miloš Budin, v Repnu pa socialist Pavel Colja.

S. T.

Drevi spet »Forum za konstituant«

V gledališču Miela (Dom pristaniških delavcev - Trg Duca degli Abruzzi) bo drevi ob 20. uri skupščina članov in simpatizerjev tržaškega »Forum« za konstituant, ki se, kot znano, zavzema za globoko preobnovo italijanske levice. Na dnevnem redu skupščine bo med drugim razprava o kulturi različnosti v našem mestu ter o njenem vplivu na tukajšnje politično in družbeno življenje, beseda bo tekla tudi o vprašanju korenite preobnove državnih in javnih institucij.

Borruso včeraj prejel največ glasov Še povsem odprta bitka za mesto novega rektorja

Volilni boj za izvolitev novega rektorja tržaške univerze se bo baje končal šele v četrtek, ko se bosta v balotazi pomerila kandidata, ki sta v prvih treh krogih prejela največ glasov. Če ne bo prišlo do presenečenj, se bosta v odločilni bitki pomerila profesorja Giacomo Borruso in Lucio Randaccio ali Lucio Delcaro, ki so v včerajšnjem prvem volilnem krogu prejeli največ preferenc. Volilnih upravičencev (profesorjev raznih stopenj in raziskovalcev) je vsega skupaj 699, včerajšnjih volitev pa se je udeležilo 555 volilcev. Borruso je dobil 185 glasov (33,3 odst.), Randaccio 169 glasov (30,4 odst.), Lucio Delcaro 152 (21,4 odst.), medtem ko je Maria Paola Pagnini prejela 37 glasov (6,7 odst.). Dva volilca sta oddala glas drugim kandidatom, belih glasovnic je bilo osem, neveljavnih pa dve. Drugi volilni krog bo znova danes med 8. in 14. uro, volišče bo spet v dvorani Bachelet v prvem nastopju stavbe na Trgu Evropa 1. Morebitna balotaza bo, kot rečeno, pojutritšnjem.

Ravnatelj fakultete za ekonomijo Borruso je v prvem volilnem krogu potrdil vlogo favorita za mesto rektorja, čeprav so mnogi napovedovali, da bo že na prvem glasovanju krepko presegel dvesto glasov, kar pa se ni zgodilo. Na drugo mesto se je precej presenetljivo uvrstil Randaccio, profesor na fakulteti za naravoslovne vede, Delcaro, ravnatelj fakultete za inženirstvo, pa se je včeraj uvrstil na tretje mesto, Pagninijeva pa močno zaostaja za prvimi tremi.

Volilna kampanja, če jo tako lahko imenujemo, je potekala v precejšnjem zatišju in, kar je posebno pomembno, znotraj univerze. Nihče od kandidatov

se ni hotel nasloniti na politične stranke, ki se na drugih univerzah precej vmešujejo v te zadeve in skušajo na razne načine pogojevati izvolitev rektorja. Ne smemo pozabiti, da je bil dosedanji rektor Paolo Fusaroli (sedaj predsednik tržaške pristaniške ustanove) politično zelo obarvan, bil je namreč član Krščanske demokracije, za katero je večkrat nastopil tudi na raznih volitvah. Lani se je med drugim potegoval za mesto evropskega poslanca, izvolitev pa mu je spodletela. Tržaška univerza, ki zaposluje skoraj dva tisoč ljudi, upravlja letno približno 70 milijard lir letno, še nekaj časa pa se sooča s precej hudo finančno krizo, iz katere trenutno ni videti izhoda.

Sestanek vodstva EZIT s krajevnimi parlamentarci

Na sedežu Avtonomne ustanove za industrijsko cono so se včeraj voditelji EZIT s predsednikom Tabaccom na čelu sestali s tržaškimi parlamentarci senatorjema Agnellijem in Spetičem in poslancema Colonijem in Bordonom. Govor je bil o perspektivah Trsta v novi evropski stvarnosti, pri čemer je bila še posebno poudarjena vloga, ki naj jo odigra EZIT v novi stvarnosti v korist razvoja mesta. Predstavniki EZIT so še posebej poudarili, da je treba preveriti in posodobiti funkcije in pooblastila ustanove, ki jih zdaj še vedno določa odlok zavezniške vojaške uprave iz leta 1949.

Včeraj na Pokrajini predstavili prvo pobudo Nov urad za koordinacijo in skladen razvoj turizma

Natančen koledar najrazličnejših pobud, ki jih v tržaški pokrajini organizirajo javne ustanove in privatna združenja oziroma zasebniki, sestavljen pregledno in na privlačen način: to je prva naloga, ki si jo je zastavil novostavljene »Convention Bureau«. Na včerajšnji, predstavitveni konferenci tega novega organizma so predstavili tudi prvo številko informativnega biltena, ki ga nameravajo tiskati vsaka dva meseca, in sicer v 5 tisoč izvodih.

Kot so poudarili na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu tržaške Pokrajine, je »Convention Bureau« nastal prav iz želje, da bi se razne krajevne uprave, javne ustanove in tudi zasebniki organizacijsko povežali pri snovanju raznih turističnih pobud, ki bi tako po eni strani imele večjo organizacijsko-financiarno osnovo, po drugi pa bile zahtevne obseirne.

Pobudo za ustanovitev novega organizma, ki bo deloval na pokrajinski ravni, so namreč dale tržaška občinska in pokrajinska uprava, Trgovinska zbornica, Velesejemska ustanova, Le-

toviščarska in turistična ustanova in družba Promotrieste. Ob koordinaciji raznih pobud pa je med poglavitnimi nameni novonastalega organizma seznanjanje čimširše javnosti o vseh pomembnejših prireditvah na Tržaškem.

Sodelovanje družbe Promotrieste nedvomno prča, da bo velik poudarek na kongresnem turizmu. Vendar pa je namen novega urada, da bi pospeševal tudi ostale dejavnosti in jih tudi povezoval s kongresno. Na tem področju je namreč Trst že dobro uveljavljen tudi v mednarodnem okviru.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki raznih ustanov in družb poudarili, da je »Convention Bureau« nastal tudi iz uverjenosti v učinkovitost skupne akcije, preko katere bi Trst še utrdil svojo vlogo v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran in nove Evrope, ki jo nakazujejo dogodki na njenem Vzhodu. Izrazili so mnenje, da ima naše mesto na turističnem področju še velike razvojne možnosti, o katerih bodo med drugim razpravljali na pokrajinskem srečanju o turizmu, ki bo predvidoma oktobra letos.

V nabrežinski telovadnici odjeknil strumen glas pihalnih orkestrrov

V nedeljo je bil v telovadnici v Nabrežini drugi koncert letošnje, četrte po vrsti revije godb na pihala, ki ga prireja Združenje pihalnih orkestrrov Primorske in Zveza slovenskih kulturnih društev. Kljub sončnemu in za izlete primernemu popoldnevu se je koncerta udeležilo lepo število poslušalcev. Ob tem velja omeniti tudi »konkurenčno« prireditev v Zgoniku, ki je bila nadvse vabljiva (namenjena je bila humorju) in je privabila množico ljudi; očitno nas le ni tako malo, da ne bi »držali« več prireditev.

Koncert v Nabrežini je vsekakor ponudil nekaj kvalitetnih nastopov, ki so »segreli« poslušalce. Prisotne je najprej pozdravil Karel Gabrovec (na sliki - foto Magajna), predsednik nabrežinske godbe, ki je bila tudi gostitelj revije. Ob tem velja omeniti tudi to, da se je koncert odvijal pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina.

Po besedah napovedovalke Alde Sosič je najprej nastopil Pihalni orkester »Goriška Brda« iz Dobrovega, ki ga vodi dirigent Ivan Marinič, nato sta nastopila še Pihalni orkester ETA iz Cerknega, ki ga prav tako vodi Ivan Marinič, in Mladinski pihalni orkester KUD »Karol Pahor« iz Pirana, ki ga vodi Umberto Radojkovič. Kot gost italijanskega združenja pihalnih orkestrrov ANBIMA je nastopila godba Corpo bandistico città di Cividale.

Nastopi godb bi zaslužili strokovno oceno, ki je kronika dogodka ni sposobna dati, vsekakor pa je treba posebej omeniti Mladinski pihalni orkester iz Pirana. Godba je lepa že na »pogled«, saj jo sestavlja lepo število mladih in naj-

mlajših godcev, ki so oblečeni v bele mornarske obleke. Skladnemu videzu je odgovarjalo tudi skladno in natančno izvajanje, kar dokazuje skrb za godbo in potrjuje njen potencial. Bilo je to lepo znamenje, da se bo godbena dejavnost na Primorskem razvijala v smeri vedno večje kvalitete.

Gostje iz 32 držav na »RORO 90« Od danes mednarodna razstava o krožnih pomorskih prevozi

Na Pomorski postaji v Trstu se bo danes začela tridnevna mednarodna razstava »RORO 90«, ki bo privabila v naše mesto najvidnejše predstavnike pomorskega in transportnega sektorja iz 32 držav.

V Trst, ki bo tokrat že tretjič gostil razstavo o krožnih pomorskih prevozih »roro«, bodo tako prišli predsedniki najpomembnejših plovilnih društev iz vsega sveta in predstavniki mednarodnih organizacij, ki bodo usodno odločale o prihodnosti pomorskih prevozov. Zastopane bodo tako Avstrija, ZDA, vse članice Evropske gospodarske skupnosti, Brazilija, bližnjevzhodne države, Saudova Arabija, Kuvajt, skandinavske države in vse vzhodnoevropske države vključno s Sovjetsko zvezo in z Jugoslavijo.

V kongresnem delu programa razstave bo nastopilo kar 43 poročevalcev, ki bodo posredovali svoja stališča in predvidevanja o razvoju plovbe in prevozov v desetletju, ki je pred nami. Nedavne preobrazbe na evropskem Vzhodu in bližnja perspektiva združene Evrope daje tokratnemu tržaškemu srečanju še poseben pomen. Poleg udeležbe na kongresnem delu prireditve pa si bodo delegati in obiskovalci tržaške razstave »RORO 90« lahko ogledali tudi zadnje novice iz sektorja prevozov, ki jih bodo razstavili na Pomorski postaji.

Prijeten nedeljski popoldan v Športno-kulturnem centru v Zgoniku Veliko aplavzov za »združene humoriste«

»Humoristi vseh dežel združite se,« je bil naslov prireditve, ki smo ji prisostvovali v nedeljo proti večeru v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Če so se organizatorji morda bali, da bo zaradi nedelje in lepega vremena kaj manj občinstva, so se motili. Prišli so mnogi in v glavnem samo mladi, torej tisti, ki si jih organizatorji drugih prireditev vedno želijo, pa so včasih odsotni. V nedeljo, po aplavzih in razpoloženju v dvorani sodeč, so bili s programom zelo zadovoljni.

Morda dvorana ni ravno najbolj akustična in tudi glasba je bila na vso moč »navita«, tako da je večkrat preglasila tekst. Toda to je tudi edina kritična pripomba ob vsem, kar bomo pozitivnega in lepega zapisali o tem srečanju humoristov.

Tokrat so se predstavile tri skupine. Kot prva je nastopila glasbena skupina Witz Orchestra, ki je zaradi svojih nastopov na italijanski televizijski mreži in še drugih nastopov po raznih krajih Italije, že dobro znana. Lahko rečemo, da gre za profesionalno skupino, ki zna skozi glasbo, predvsem pa s pristopom do posameznih tekstov (v skupini nastopata dve zelo dobri pevki) izpovedati toliko občutkov, predvsem seveda humoristov, da takoj osvoji občinstvo in si pridobi njegove simpatije. Skupino opisovati je težko: če jih pa človek gleda in posluša, je vse kot na dlani. In potem uspeh ne more izostati.

Drugo skupino, oziroma duet, ki je na prireditvi nastopal, sta sestavljala Sergij Verč in Boris Kobal - kabaretista, ki polagata uspeh svojega nastopa predvsem v tekst, ki ga potem, z njima lastno duhovitostjo, spretnostjo in seveda z igralskim talentom, tudi podajata. Tekst, ki sta ga posredovala, je bil nov, vendar sta ga priredila za okolje, v katerem sta nastopala. In tudi to je njuna posebna vrлина, ki jo

spretno uporabljata na vseh svojih nastopih. Tako sta na primer, poleg razmer v matični domovini, pa političnih razmer tu pri nas, »obdelala« tudi Zgonik, njegove predstavnike, občinsko upravo in še kaj. Župan Budin je bil med poslušalci, pa se je prav tako kot mi nasmejal njuni ideji o hipotetični združitvi dveh naših občin pod imenom »Budin-Aurisina«. No, pa malce takih domislic sta imela še in še. 1. 2. in 3. junija jih bosta pove-

dala tudi v Kulturnem domu v Trstu, kot sta na koncu najavila.

Kot tretja se je na nedeljski prireditvi predstavila skupina Karst Brothers. Nastopila je s 30-minutnim programom, v katerem je glasba povezovala tekst, ki je bil včasih jedeč, drugič piker, vendar pa vedno duhovit in sporočilen za publiko. »Dobro, da imamo naše politike, ki jih v svojih tekstih »obdelujemo«. Morda so nam na začetku tudi kdaj zamerili, sedaj pa si verjetno mislijo, da je tudi to neke vrste reklama. Ko se o nekom javnem delavcu neha govoriti, se pravi, da ni več zanimiv. In tako se našim vicem v glavnem vsi nasmejejo,« sta ob koncu večera povedala Igor Malalan in Miran Košuta, ki sta seveda obljubila, da se bo skupina še oglašala, ko pa se bo vrnil Marko Feri od vojakov bodo tudi pripravili daljši program.

Ankete med občinstvom na prireditvi nismo izvedli. Lahko pa rečemo, da smo slišali samo pohvalne izjave, da smo videli samo vesele obraze in da je glasno ploskanje pozdravilo zaključek srečanja, ko so člani Karst Brothers zapeli pesem »Humoristi združite se«, ki so ji pritegnili še člani With Orchestra.

NEVA LUKŠIČ
Na sliki (foto Križmančič) protagonisti nedeljske prireditve pozdravljajo občinstvo.

Z osebno izkaznico je namreč potrebna turistična karta

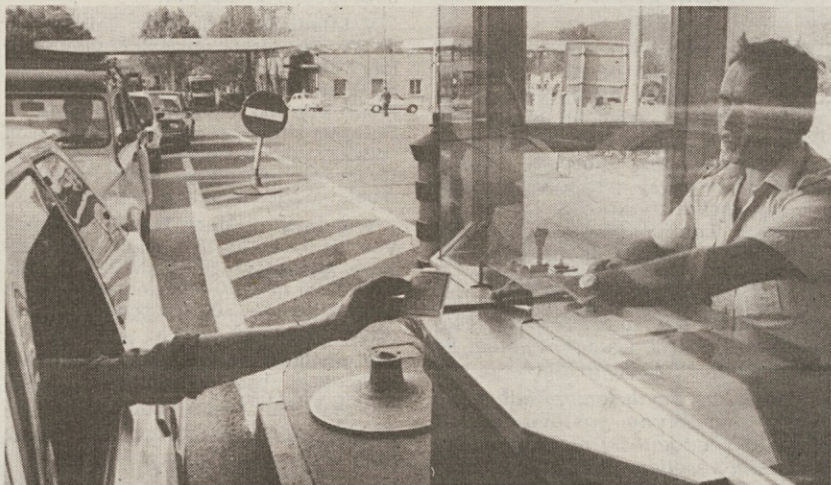
Prvi dan veljave novih predpisov rahli zastoji na mejnih prehodih

Rossana Guazzoni, doma iz Ferrare, je prišla v uradne zapisnike kot prva italijanska državljanka, ki se je poslužila možnosti prehoda italijansko-jugoslovanske meje z osebno izkaznico. Tri minute po polnoči, se pravi že v ponedeljek, 14. maja, je namreč prešla italijansko-jugoslovansko mejo pri Škofijah. Vendar pa se je po pregledu na italijanski strani morala zaustaviti na jugoslovanski, kjer so ji izdali turistično karto.

Z večeršnjim dnevom so se namreč menjali italijanski predpisi, medtem ko so ostali nespremenjeni jugoslovanski, v skladu s katerimi je bil že prej možen vstop v Jugoslavijo z osebno izkaznico, kateri pa je bilo treba in je še vedno treba dodati turistično karto. Izdaja tega dokumenta sicer ni zelo zahtevna, vendar pa vseeno nekoliko zamudna, ker mora interesent na meji izpolniti formular in plačati 7,80 dinarjev, kar po približni menjavi znaša okrog 800 lir. Kot doslej pa turistična karta velja tri mesece in za celo Jugoslavijo.

Večina oseb, ki se je odpravila v Jugoslavijo z osebno izkaznico, verjetno ni računala na dejstvo, da si bo morala na meji priskrbeti še turistično karto. Zaradi tega je na večeršnji, prvi dan veljave novih italijanskih predpisov na mednarodnih mejnih prehodih v Furlaniji-Juljski krajini prišlo do precejšnjih zastojev.

Glede novih italijanskih predpisov o veljavnosti osebne izkaznice za prehod državne meje v in iz Jugoslavije velja še podčrtati, da niso reciprocitetni, saj jugoslovanski državljani ne morejo prihajati v Italijo samo z osebno izkaznico. Za obe državi pa veljajo isti predpisi glede veljavnosti potnega lista in prepustnice. Kot smo že večkrat poudarili, lahko zaprosijo za prepust-

tnice samo prebivalci določenih območij obeh držav in tudi veljajo samo na omejenih področjih. Obseg veljavnosti potnega lista je seveda večji, med drugim zanj lahko zaprosi vsak državljan, v primerjavi z osebno izkaznico pa je precej dražji. Zato se je tudi toliko prebivalcev tržaške pokrajine po objavi novih italijanskih predpisov za prehod italijansko-jugoslovanske meje odločilo, da zaprosi za osebno izkaznico, ki je veljavna za tujino (»navadna« je namreč cenejša).

Novi odlok ima seveda globok vsebinski pomen nadaljnjega zblizovanja med sosednjima državama. Tako so ga tolmačili tudi številni italijanski državljani iz neobmejnega območja, ki so včeraj prišli na mejne prehode v naši pokrajini večinoma z raznimi dokumenti, kot so dejali, iz previdnosti. Nekateri so bili namreč prepričani, da je odlok stopil v veljavo pred časom,

ker se je o tej možnosti že dolgo govorilo.

Kot so dejali predstavniki italijanske obmejne policije, so že lansko poletje prišli na mednarodne mejne prehode italijanski državljani iz srednje Italije, katerim so turistične agencije zagotovile, da osebna izkaznica, veljavna za tujino, zadošča za prehod italijansko-jugoslovanske meje.

Včeraj so stopili v veljavo tudi nekateri novi valutarni predpisi. Vsak italijanski državljan lahko odslej nese v tujino 20 milijonov lir ali v gotovini ali v vrednotnicah na prinositelja, kar je preko mora prijaviti. Ista meja velja za druge poimenske vrednotnice in tudi za čke na prinositelja, medtem ko se predpisi glede blanketov niso spremenili.

Na sliki (foto Magajna) prehod meje pri Škofijah z osebno izkaznico.

Nerešenih ostaja vrsta vprašanj

Nezadovoljstvo sindikatov nad zadržanjem vodstva ACT

Uslužbenci podjetja za javne prevoze ACT so za naslednji mesec oklicali deset ur stavke v znak protesta, ker uprava podjetja ni pokazala najmanjšega posluha in strokovne usposobljenosti, da bi s sindikalnimi predstavniki uslužbencev začela pogajanja o celi vrsti vprašanj. Po eni strani gre za preureditev mestnega omrežja, po drugi pa za ureditev notranjih vprašanj, ki se nanašajo na dopolnilno pogodbo delavcev in na sestavo organizirane podjetja.

V precej ostrem tiskovnem sporočilu, ki so ga podpisala sindikalna predstavništva CGIL-CISL-UIL uslužbencev ACT, sindikati naglašajo, da je vodstvo podjetja na zadnjem srečanju predstavilo zelo omejene predloge glede na splošen pomen obravnavanih vprašanj. Z ozirom na notranjo delovno pogodbo sindikati ugotavljajo, da so odgovori vodstva na zahteve delavcev in prebivalcev vsebinsko in konceptualno povsem nezadovoljivi.

V zvezi s splošnimi vprašanji sindikalni predstavniki uslužbencev ACT poudarjajo, da je za prevoznost Trsta servis, ki ga nudi to podjetje, bistvenega pomena, tudi z ozirom na vedno bolj pereče vprašanje prometa. Ta problem, ki se iz leta v leto slabša, že ogroža kakovost življenja v našem mestu in celotni pokrajini.

V zvezi s celotno vrsto specifičnih vprašanj, ki se nanašajo na ureditev položaja uslužbencev v podjetju, so se sindikati negativno izrazili o odločnosti uprave podjetja, da se ne poslužijo možnosti splošne mobilnosti. Na ta način bi namreč podjetje lahko odločno zahtevalo denarno podporo Občine in Dežele, po drugi pa zadostilo željam uporabnikov po učinkoviti službi ACT. Pri tem so se sindikati sklicevali na primer avtobusa št. 6, katerega pro-

go namerava podjetje v kratkem okrniti.

Po oceni sindikalnih organizacij je odnos vodstva do zahtev uslužbencev, ki zadevajo normative in organizacijske probleme povsem odklonilen in se v bistvu do 15. maja, ko bi morali že skleniti sporazum, razgovori še niso niti pričeli.

Z ozirom na vse to sindikati pravijo, da direkcija in upravna komisija podjetja z operativnega vidika ne znata zavzeti nikakršnega stališča. Istočasno pa sindikalne organizacije poudarjajo, da ne pristajajo na začetek preureditve omrežja, če ne pride do dogovora o vseh ostalih vprašanjih.

Tržaška delegacija pri ministru Carliju

Včeraj so obiskali italijanskega zakladnega ministra Guida Carlija župan Občine Trst Richetti, predsednik Pokrajine Trst Crozzoli in predsednik Tržaške trgovske zbornice Tombesi. Govor je bil predvsem o kandidaturi Trsta za sedež Evropske banke za pomoč in razvoj vzhodnih držav.

Iz tiskovnega sporočila, ki ga je delegacija poslala, ni sicer razbrati tega, kakšna bo usoda kandidature. Vsekakor je malo verjetno, da bi Trst »premagal« konkurenco Londona ali Dunaja, kandidatura pa pomeni vseeno priznanje.

Med srečanjem je bil govor o vrsti finančnih pobud v našem obmejnem mestu, odpirajo se namreč nova tržišča in s tem tudi nove možnosti. Govor je bil tako o finančnem tržišču off-shore, delovanju urada ICE za Vzhodno Evropo in o raznih drugih pobudah, za katere so zainteresirane številne zasebne družbe.

Jutri posvet o vlogi borz v gospodarstvu

V konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 se bo jutri ob 17. uri začel posvet z naslovom »Rast z rizičnimi kapitali - Borze in finančna kultura v podporo razvoja«. Srečanje prireja tržaška Trgovinska zbornica, in sicer v sodelovanju z Zborničnim konzorcijem za koordiniranje borz in z znanim gospodarskim tednikom »Il Mondo«.

Uvodno besedo bo na posvetu imel predsednik tržaške zbornice Tombesi, nato bodo predstavili video o borzni dejavnosti, sledila pa bodo poročila predstojnika tržaške ekonomske fakultete prof. Giacomina Borrusa, predsednika komisije za tarifne seznane tržaške borze dr. Cornelia Rizzardi in direktorja revije »Il Mondo« dr. Redenta Morija. Po poročilih bo na sponoru razprava, predvidoma ob 19. uri pa bodo posvet zaključili.

Praznik karabinjerjev

Karabinjerji bodo 29. t. m. praznovali 176-letnico svoje ustanovitve. Priložnostna slovesnost bo ob 10.30 v vojašnici Pettiti di Roreto v Istrski ulici 54, nanjo pa so povabili predstavnike najvišjih krajevnih vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti.

15. 5. 1989 15. 5. 1990
Leto dni je že minilo, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Ivan Čač

Z ljubeznijo in žalostjo v srcih se ga spominjajo vsi njegovi

Bazovica, 15. maja 1990

Sporočamo, da bo pogreb

MARTE CARLI vd. KRALJ

jutri, 16. t. m., ob 12.30 v trebenski cerkvi.

SVOJCI

Trebče, Povir, 15. maja 1990

Sekcija KPI Zorko Kralj Trebče, Padriče in Gropada izreka iskreno sožalje sinovoma in svojcem ob izgubi drage Marte Kralj.

Obtožence je pretor opustil, češ da niso storili kaznivega dejanja

Najhujši nasprotniki Slovencev in slovenščine so se morali zagovarjati na dvojezičnem procesu

Pretor Piervalerio Reinotti je sinoči po dolgem, skoraj dvanajst ur trajajočem procesu opustil pripadnike Fronte della Gioventù in MSI obtožbe, da so 26. oktobra lani med manifestacijo skupine Slovencev in Slovenk udarili Marca Cocoravza, češ da dejanja niso storili. Comellija, Ferfoglio in Erianija je z isto utemeljitvijo opustil tudi druge obtožbe, in sicer, da so poškodovali transparent in lepak slovenskih manifestantov. Nazadnje pa je pretor odločil, da se proti Slugi, Menii, Coassinu in Parovelu zaradi tega kaznivega dejanja ne more postopati, ker prigažeti (Pahorjeva skupina) niso vložili predloga za kazensko preganjanje.

Kot smo že zapisali, sta se Cocorav in Pahor prijavila kot civilna stranka le za prvo obtožbo (osebne poškodbe), za katero bi sodstvo postopalo tudi po službeni dolžnosti. Na procesu pa niso uspeli dokazati, da je Cocorav udaril eden od obtožencev. Proti drugemu kaznivemu dejanju (poškodovanje tuje imovine) pa je mogoče postopati le na osnovi predloga za kazensko preganjanje, ki ga morajo vložiti prizadeži (sodišče bi postopalo po službeni dolžnosti tudi za to obtožbo, a le, ko bi dokazali bremenilno okoliščino: da so obtoženci povzročili tudi osebne poškodbe).

Kljub navideznemu porazu (prof. Pahor je sicer napovedal, da bo predlagal kazensko preganjanje misovcev zaradi »fašističnega delovanja«, češ da so nasilno prekinili manifestacijo, s katero so Slovenci sprovodili izražali svoje mnenje) pa je bil včerajšnji proces vseeno pomemben. Po eni strani je pretor implicitno priznal, da so Sluga, Menia, Parovel in Coassin poškodovali transparente. Po drugi strani pa je proces tudi ob navzočnosti — celo s sodelovanjem — misovskih odvetnikov stekel dvojezično. Branilci so se morali namreč poslužiti prevajalke, da so zaslišali slovenske stranke. Tudi Menia, ki je na prvi obravnavi izjavil, da ne bo ostal v dvorani, če bo kdo spregovoril v slovenščini, je pridno sedel na klopi in poslušal slovenska izvajanja.

S sodnega vidika pa je bila včerajšnja obravnavna zelo razvlečena, predvsem pa utrujajoča: reflektorji RAI so namreč ustvarili pravo savno. Branilci so se oprijemali vsakršne malenkosti, da bi zmedli priče, predvsem pa, da bi dokazali nemarnost policije. Najbolj žolčno so se znesli na šefa kabineta D'Agato, ki so ga poklicali na zaslišanje v popoldanskih urah, ker branilci niso bili zadovoljni s pričevanjem in-

špektorja Brigadinija. Le-ta bi moral pojasniti, zakaj so skupini Slovencev dovolili manifestirati ob robu Trga Unità, ko se je na trgu odvijala tako pomembna slovesnost, kakršna je bila slovesnost ob 35-letnici vrnitve Trsta Italiji. Misovski odvetniki so skušali dokazati, da kvestura — zlasti D'Agata — ni pokazala dovolj posluha za praznik, ki naj bi bil najpomembnejši praznik za italijanski del Trsta in da je torej podcenjevala žalitev, ki bi jo slovenska manifestacija predstavljala za italijanski Trst. Njihovi varovanci naj bi nadomestili agente, ki tega niso znali storiti, tako da so napadli manifestante. Na tem je namreč slonela vsa obrambna linija.

Prav tako pa so pričam skušali podtikati svojo resnico, kot na primer dejstvo, da so agenti ustavili Menio, še preden bi temu uspelo doseči transparent (čeprav je komisar D'Agostino izjavil nasprotno). Priče pa so posledno vztrajale pri svojem stališču in so v Menii, Slugi, Coassinu in Parovelu spoznale »napadalce«, pa čeprav niso znale povedati, kako so stvari potekale kronološko, (kar je po svojem razumljivo, saj se je vse zgodilo v nekaj

sekundah). Zaradi tega ni bilo mogoče dokazati, kdo je udaril Cocoravza.

Nesramnost branilcev pa je dosegla višek med zaključnimi govori, ki so bili podobni volilnim shodom. Najprej je sicer govoril javni tožilec Luigi Dainotti, ki je trezno ocenil dogodke. Dejal je, da je bila slovenska manifestacija dovoljena in da sta misovska predstavnik (Menia in Sluga) že zjutraj skušala odstraniti lepake in tablo. Da je bila njihova akcija načrtovana, naj bi dokazovalo tudi dejstvo, da je popoldne prišlo na trg kar sedem misovcev. Čeprav je priznal, da ni mogoče ugotoviti, kdo je udaril Cocoravza, pa je to dejanje uokviril v splošen »kriminalni« načrt: Cocoravza naj bi udarili zato, da bi spustil transparent iz rok. Zato naj bi bili vsi obtoženci odgovorni za obe kaznivi dejanji, za kateri pa je zahteval samo 300 tisoč lir globe.

Odvetnik civilne stranke Berdon pa je oporekal dejstvu, da so imeli misovci pravico, da nadomestijo organe javne varnosti. Po drugi strani, je dejal, pa slovenska manifestacija ni nasprotovala slovesnosti na Trgu Unità, pač pa je samo opozarjala na neizpolnjene obveznosti Italije, ki je domovina vseh, tudi Slovencev. Zato manifestacija, ki so jo misovci prekinili na fašistični način (opozoril je na zakon proti fašističnemu delovanju), sploh ni bila žaljiva. Misovska akcija pa je kršila osnovno pravico do združevanja, svobodnega izražanja osebnih misli in nacionalne identitete ter tako povzročila veliko moralno škodo. Zahteval je torej »pravilno kazen« in 5 milijonov ter 500 tisoč lir globe za moralno in materialno odškodnino.

Volilni shod pa se je začel z zagovorom branilcev. Tassi (ki se je tudi včeraj šopiril s svojimi trobojnicami in je zganjal pravo fašistično »folkloro«, tako da je večkrat prekinjal proces, obtožil D'Agato, da ne zna italijanščine in izjavil, da je slovenščina dialekt) je na primer dejal, da predstavlja »domovina« večjo vrednoto kot demokracija (!) in da so nasilni ukinitvi slovenske manifestacije botrovale »moralne in socialne vrednote«. Prav tako je Giacomelli izjavil, da je imela slovenska manifestacija izzivalen namen, češ da je bila naperjena proti drugi manifestaciji, ki se je odvijala na Trgu Unità. Zato naj bi bilo dejanje njegovih varovancev upravičeno, saj so želeli samo »ukiniti provokacijo« in odstraniti žaljive napise. Njihovo vedenje pa po Tremaglievem mnenju sploh ni bilo »skvadrastičnega značaja«, v kolikor ni šlo za načrtovan pohod.

Na koncu naj omenimo še, da je prevajanje terjalo precej časa. Sodišče namreč še vedno ni namestilo poklicnega prevajalca, tako da je ena sama uradnica morala opravljati kar tri posle. Prevajala je vprašanja v slovenščino in odgovore v italijanščino, hkrati pa je še vodila zapisnik in le-tega prevajala v italijanščino: res mučna naloga za enega samega človeka! (B. G.)

Pater Pintacuda o Palermu in novi Orlandovi politiki

Sobotno srečanje z jezuitskim patrom Enniom Pintacudo, ki je v Palermu med pobudniki poskusa za »novo politiko«, se je pričelo s polemiko. Predsednik krožka Miani, ki je priredil srečanje, Lucio Vilevich je namreč kritiziral zavodski svet liceja Dante, ker ni hotel, da bi se srečanje s Pintacudo odvijalo v veliki dvorani prestižne tržaške gimnazije. Vilevich je jasno namignil na to, da obstajajo tudi v Trstu ljudje, ki nasprotujejo novim političnim izborim in podpirajo tiste oblastniške kroge, ki zasedajo prostore namenjene institucionalni politiki.

Pater Pintacuda se je v svojem posegu omejil na probleme Palerma, na izkušnje občinske uprave, ki jo je vodil

Leoluca Orlando in seveda na izjemni uspehi, ki sta ga na volitvah žela sam Orlando in palermška KD. Osnovna patrova teza pa je bila v tem, da je treba vrniti politiko ljudem. Najrazličnejši podtalni krogi se namreč v Italiji polasčajo bistvenih vzvodov oblasti in jih odvezemajo institucionalni kontroli in končno samim volilcem. V Palermu je oblastniškemu podzemlju ime mafija in Orlandov poizkus je bil prav v tem, da se je z vso silo uprl mafiji in njenim interesom.

Pintacuda se je seveda ustavil ob nenavadnem uspehu palermške KD, ki si je na volitvah pridobila večino. Vprašal se je, če so volilci nagradili KD, ali pa kaj drugega. Dejstvo je namreč, je naglasil pater, da so stvarnost palermške KD zaznamovali prav odnosi s podzemljem in osebami, ki niso nudile jamstev poštenosti. Volilci se niso izrekli za te ljudi, ampak so nagradili pogumen poskus bivšega župana Orlanda in odbora, kateremu je načeloval.

Pater Pintacuda je govoril tudi o prihodnosti palermške občinske uprave. V svojem posegu ni izključil pritiskov od zunaj, naglasil pa je, da so vprašanja, ki so jih zastavili v Palermu obča italijanska vprašanja. Geslo, da je treba vrniti ljudem možnost, da stvarno odločajo o političnih izbirah in da neposredno legitimirajo oblast, je veljavno v vseh mestih. Pater je v svojem posegu omenil tudi padec KPI. Dejal je, da gre za kompleksno vprašanje, naglasil pa je, da je prišlo v Palermu do srditvega spopada med zagovorniki fronte za »da« in fronte za »ne«, ki je ošibil palermsko partijo.

Na sliki (foto Magajna) pater Pintacuda.

Pevke škedenjskega zbora pripravljajo proslavo ob desetletnici delovanja

Ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škedenja se pripravlja, da dostojno proslavi desetletnico svojega delovanja. Slavnostna prireditev bo 27. maja zvečer v društveni dvorani - v prostorih, ki so jih s tolikšnim zadovoljstvom in navdušenjem odprli 6. novembra leta 1982.

»V trenutku, ko odpiramo te naše prostore, mislimo na kulturno dediščino, ki smo jo prejeli od naših prednikov, ki so nam posredovali svoj način življenja, dela in mišljenja, jezik, svoja prizadevanja in dosežke, svoje ideale in vero v boljšo bodočnost. Otvoritev društvenih prostorov je zato važen časovni mejnik, saj bomo spet lahko poprijeli za delo in zagotovili nove dosežke, ki se bodo tako pridružili bogati kulturni žetvi naših prednikov.«

Tako je bilo zapisano v brošuri ob otvoritvi doma, ki ga društvo skrbno čuva med svojo dokumentacijo.

»Pevke - bilo nas je pred desetimi leti devet - smo prvič, kot skupina škedenjskih žen, nastopile za 8. marec leta 1980 v škedenjski kinodvorani. Med nami je bila tudi pevka italijanske narodnosti, saj smo želele že takrat poudariti našo odprtost in privabliti medse vse tiste, ki ljubijo petje, seveda v glavnem našo pesem.«

Tako so nam začele na eni od vaj, ki smo ji prisostvovali, obujati spomine pevke same. Deset vaj so imele za tisti prvi nastop, vadile pa so v kletnih prostorih ene od prijateljic zbora. Tako hladno je bilo v tistih prostorih, da jim je gostiteljica kar naprej kuhala čaje.

Po tem prvem nastopu se je število pevk dvignilo na 15, 16. Velik razvoj pa so pevke dosegle v sezoni 80-81, ko so se, pod vodstvom svoje zborovodkinje Marte Werk-Volk, dogovorile, da bodo vstopile kot ženski zbor v KD Ivan Grbec, ki je leto kasneje prišlo do svojega sedeža.

Od tedaj dalje je sledil nastop nastopu. Od prvih pevk jih je sedaj v zboru še kakšnih 6, 7, sestava zbora se je v tem času seveda spreminjala. Zbor je doživljal, kot je razumljivo, tudi krizne trenutke; toda sedaj je med pevkami veliko navdušenje, saj so pridobile več novih, predvsem mladih pevk, tako da jih je sedaj, skupno z zborovodkinjo Božo Hrvatič, ki je prevzela to delo v sezoni 1986-87, kar 29. S takšnim številom pevk pa je, tudi po mnenju Hrvatičeve same, že lahko sestavljati programe in se lotevati tudi težjih in zahtevnejših skladb.

»Našo tokratno proslavo nismo imenovali koncert, temveč "Najlepši trenutki" s podnaslovom: "Deset let delovanja ženskega zbora v pesmi in besedi". Za ta nastop smo izbrale okrog 15 pesmi, ki jih povezujemo z najlepšimi in najbolj doživljajimi dogodki iz našega delovanja. Tako bomo na primer zapele pesem "Andjele mili", ki smo jo zapele že na prvem nastopu, nato domačo "Kej me buoš taku zamjeru" in seveda skladbo Ignacija Ote "Naše korenine", ki jo je, na besedilo naše pevke Laure Sancin, napisal prav za naš zbor, in še dvojezično skladbo "Pesem", za katero je glasbo

napisala naša zborovodkinja Boža Hrvatič, besedilo pa zopet Laura Sancin.«

Teden pred to proslavo, to se pravi 19. maja, pa bodo pevke zbora Ivan Grbec opravile še dvodnevno gostovanje v Zgornji venci pri Bilčovsu v Rožu na Koroškem. Tja jih vabi moška pevka skupina »Vaščane pojo«, s katero so se pevke spoznale na srečanju slovenskih zborov v Stični na Dolenskem. Lani je bila skupina gost škedenjskih pevk. Z lepim uspehom so pevci nastopili v društveni dvorani, prav ob praznovanju sv. Martina. Naslednjega dne so imeli lepo srečanje še v Domu J. Ukmarja, potem ko so obiskali še tržaško Rižarno.

»Z velikim navdušenjem odhajamo na to dvodnevno gostovanje, ker vemo, da nas koroški pevci prav tako z velikim veseljem pričakujejo. Imele bomo nastop v tamkajšnjem šolskem poslopju, kjer bomo zapele dve nabožni pesmi pa več ljudskih in umetnih pesmi. Dve pesmi bomo pevci in pevke obeh zborov zapeli skupaj.«

Ženski zbor iz Škedenja je do sedaj nastopil na devetih koncertih revije Primorska poje. Z uspehom je nastopal na vseh domačih in drugih prireditvah na Tržaškem pa še v Kopru, v Stični, na Brjah na Vipavskem, v Pliberku na Koroškem, na Korčuli in še marsikje.

Pevke so polne elana in delovnega navdušenja ter upajo in želijo, da jih bodo s prav takšnimi občutki sprejeli vsi, ki jim vsa ta leta zvesto sledijo.

NEVA LUKEŠ

V ricmanjski Babni hiši odprli razstavo akvarelov Jožeta Šajna

Prejšnji petek zvečer so v galeriji ricmanjske Babne hiše otvorili razstavo akvarelov Jožeta Šajna. Gre za zelo zanimiv tematski cikel, ki ga je slovenski ustvarjalec izoblikoval v zadnjih tridesetih letih: lik večje je simbolična srž, v katero je Šajn vlijil različne odtiske bivanjskega vprašanja in s tem - kot v nekakšni paraboli - izrazil svoje gledanje na človeka. Petkovo odprtje razstave, ki jo je priredilo SKD Slavec iz Ricmanj, je dopolnil še nastop MePZ Milan Pertot, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Akvareli Jožeta Šajna bodo na ogled še jutri, 16. t. m., od 20.30 do 22.30. (dam)

Na sliki (foto Magajna) nastop barkovljanskega zbora med petkovo otvoritvijo v ricmanjski Babni hiši.

Povratak izletnikov iz Francije

V nedeljo, v poznih večernih urah, so se vrnili v Trst oziroma Gorico udeleženci letošnjega tradicionalnega množičnega izleta Primorskega dnevnika, ki jih je tokrat popeljal v Francijo.

V polnih osmih dneh so s tremi avtobusi prevozili 3500 kilometrov in si ogledali res najlepše francoske pokrajine, mesta in kulturne spomenike, katedrale, muzeje itd. V Francijo so vstopili pri Chamonixu, vračali pa so se preko Pariza in nato skozi Nemčijo in Avstrijo.

Organizacija izleta je bila v rokah agencije Aurora Viaggi s sodelovanjem vodičev ljubljanskega Kompassa in delno francoskih. Celotno potovanje je potekalo v zelo lepem vremenu s prenočevanjem v dobrih hotelih in, kar je pomembno, v dobrem razpoloženju brez kakšnih nevednosti, kar je za izlete Primorskega dnevnika že običajno.

(jk)

razne prireditve

V okviru pobud za starejše občane prirejajo slovenske dobrodelne organizacije v Trstu predavanje prof. dr. Rafka Dolharja O POMENU GIBANJA V ZDRAVJU. Predavanje bo v dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu jutri, 16. t. m., ob 16.30. Sledi družabnost.

Narodna in študijska knjižnica - Odssek za jezik, Filozofska fakulteta v Trstu - Institut za slovansko filologijo vabita na kulturni večer MARKO KRAVOŠ, pesniški avtoportret s pokušno poezije, ki bo v četrtek, 17. t. m., ob 18.30 v gledališču Miela - mala dvorana, Trg Duca degli Abruzzi 3 - Trst.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na PROMENADNE KONZERTE v Ricmanjih (Žrebčev) 19. maja; ob 20. uri in 20. maja, ob 18. uri. Sodelujejo sledeči pihalni orkestri: Goriški pihalni orkester Nova Gorica, Banda Cittadina Marano sul Panaro (MO) s skupino Le fruste di Romagna, Banda S. Paolino - Aquileia (Videm) in pihalni orkester Slovenske Konjice.

KD Lipa priredi v torek, 22. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu KONCERT DOMAČEGA MePZ LIPA. Za razvedrilo bosta poskrbeli Vanca in Tonca. Vabljeni!

izleti

Slovenska dobrodelna društva organizirajo 23. maja izlet na Koroško za starejše občane. Vpisovanje in informacije dobite v Ul. Machiavelli 22, II. nadst., tel. 69126, ob ponedeljku do petka ob 9. do 12. ure. Rok za vpisovanje zapade danes, 15. maja.

šolske vesti

Mentorji bralnih značk osnovnih in nižjih srednjih šol so vabljani, da se udeležijo seje, ki bo danes, torek, 15. t. m., ob 16.30 v prostorih šole Franca Bevk na Opčinah. Dnevni red: razdelitev bralnih značk, porazdelitev ustvarjalcev po posameznih šolah in razno.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava Augusta PICCIONIJA.

V galeriji Torbandena je do 23. t. m. na ogled razstava slikarja Piera MARUS-SIGA.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je na ogled do 24. t. m. razstava z naslovom GRAFIČNI PREGLED. Na ogled bodo grafike 16 slikarjev.

V Mladinskem domu v Boljuncu je do 20. t. m. odprta razstava o mlinih Doline Glinščice, ki so jo pripravili Silvester Metlika, Miran Bandi in župnik g. Franc Vončina v sodelovanju E. in A. Halupce. Urnik razstave: ob nedeljah in praznikih od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure, ob delavnikih - torek, četrtek in sobota - od 16. do 18. ure. Vstop prost.

V galeriji Rettori Tribbio - Piazza Vecchia 6 - bo do 18. t. m. na ogled razstava Gianpaola DE SANTIJA. Urnik: 10.30-12.30 in 17.30-19.30, ob nedeljah in praznikih 11.00-13.00. Ob ponedeljkah zaprto.

V občinski galeriji na Trgu Unità bodo danes ob 18. uri odprli razstavo TIZIANE VISENTINI.

razna obvestila

Jadralne tečaje v poletnih mesecih organizira JK Čupa. Vpisovanje na društvenem sedežu v Sesljanu ob sobotah od 16. do 19. ure, tel. 299858.

Drugo srečanje Malalanov - priložnost, da se ponovno srečamo bo v nedeljo, 27. t. m., od 15. ure dalje v Trebčah pri kalu (Bernaca). Za informacije tel. na št. 211688, 212811 ali 213041 ob večernih urah.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 15. maja 1990

JAROMILA

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.28 - Dolžina dneva 14.54 - Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 9.42.

Jutri, SREDA, 16. maja 1990

MLADENA

PLIMOVANJE DANES: ob 7.21 najnižja -42 cm, ob 15.04 najvišja 19 cm, ob 19.46 najnižja 8 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1015,5 mb ustaljen, veter 6 km zahodnik, vlaga 68-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,5 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elisa Widmar, Elisa Sardo, Lorenzo Montenesi, Nicoletta Maria Pasquini, Luca Parussini, Larissa Velenik, Martina Apollonio.

UMRLI SO: 21-letni Stefano Manfè, 70-letna Elgisa Ballaminut vd. Mersini, 73-letna Margherita Marchesini vd. Cleva, 69-letna Carolina Vesnaver por. Cernacca, 65-letna Raffaella Rizzitelli, 52-letni Ottavio Bianco, 88-letna Beatrice Bellich vd. Vidulich, 61-letni Sergio Gallo, 63-letna Eliana Degobbis, 82-letna Marcella Velicogna por. Luzzato, 83-letni Remigio Debelli, 80-letna Maria Vidonis por. Urban, 80-letna Maria Vidali vd. Skabar, 69-letni Giuseppe Ricatti, 65-letni Luigi Zanni, 80-letna Marcella Petretich vd. Zaccigna, 61-letni Guglielmo Cragnolini, 89-letni Gabriel Tikulin, 77-letni Marcello Zammattéo.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. maja 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baia Monti 50.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baia Monti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Maz-zinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1207,45	1200.—
Nemška marka	735,55	732.—
Francoski frank	218,19	216.—
Holandski florint	654,35	651.—
Belgijski frank	35,54	35.—
Funt sterling	2031,70	2000.—
Irski sterling	1171,50	1950.—
Danska krona	192,76	190.—
Grška dramma	7,442	7.—
Kanadski dolar	1027,20	1000.—

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ulica sv. Frančiška 20/II

vabi danes, 15. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano

na srečanje s književnikom in poslancem Jašo Zlobcem

Porodni krči demokracije na Slovenskem

KD Lonjer-Katinara in KK Adria

priredita v soboto, 19., in nedeljo, 20. t. m., v Lonjerju

RAZSTAVO DOMAČIH VIN

Vabljeni!

mali oglasi

OSMICO je odprl Just Škerlj v Saležu št. 44. Toči belo vino in teran.

KO PO KRASU se boste vozili, lahko se v osmici pri Čočevih v Doberdobi do četrtega, 17. t. m., boste odpočili. Postrežejo vam vino, kruh, salame, pršut in vse, za osebe dobrih ust.

ZADRUGA BIKE TEAM izposoja ob sobotah in nedeljah, po dogovoru tudi v tednu (tel. 200939), koleška mountain bike v Prečniku št. 1, pri restavraciji Sardo.

ZADNJE Hlavatyve akvarele nujno prodam po ugoni ceni. Tel. 413142 od 13. do 15. ure.

IŠČEM priče prometne nesreče med sivim fiat uno 45 in belim fiat 128 dne 19. marca, ob 12.05 v Ul. Flavia (Paradiso). Tel. 826459 v večernih urah.

IŠČEM 55/60 letno hišno pomočnico, trikrat tedensko. Tel. 767639 ali 380889.

40-LETNIK z znanjem angleškega in italijanskega jezika išče zaposlitev. Morebitne pismene ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Korrespondent".

PRODAM koso gaspardo za priključek k traktorju. Tel. (0481) 882421.

PRODAM VW Jetta 1300-GL, mod 81, bele barve, prenovljeni motor v odličnem stanju. Tel. (040) 211375 ob večernih urah.

PRODAM 50-litrski nov hladilnik. Tel. 231855.

PRODAM tovarnjak - prekučnik OM, dve toni. Tel. 229127.

PRODAM lado nivo, prevoženih 20.000 km. Tel. 200691.

PRODAM tovarno dvigalo (vericello). Tel. 327240.

PRODAM fiorino PK 1300 dizel, popolnoma na novo pobarvan, prevoženih 30.000 km, v dobrem stanju, za 3.500.000 lir. Tel. v jutranjih urah na št. 220367.

PRODAM tomos 50 sive barve, v odličnem stanju. Tel. 211672.

V RONKAH prodam embalarano slamo. Tel. na št. (0481) 778504 v popoldanskih urah.

PODJETJE z novim sedežem v Trstu išče osebe z lastnim avtomobilom z izkušnjami za prodajo (ne od vrat do vrat). Začetna mesečna plača 4.000.000 lir. Predstaviti se danes, 15. t. m., od 17. do 20. ure v hotelu Lido - Milje.

prispevki

Ob 8. obletnici smrti Tiberija Rukina daruje Mimi Bogatec 50.000 lir za ŠD Vesna - Križ.

Ob 5. obletnici smrti dragega in nepozabnega sina Borisa Kralja daruje družina 30.000 lir za Godbo na pihala V. Parma.

Na dan rojstva pok. Franca Husuja darujejo svojci 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na dragega Uroša darujeta nona Karla in nono Angelo 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na drago mamo in nono Štefanijo Košuto vd. Košuta darujeta hči Grozdana in sin Oskar z družinama 80.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu, 80.000 lir za KD Vesna, 80.000 lir za ŠD Mladina, 80.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Križa in 80.000 lir za Dom Albert Sirk.

V spomin na prof. Toneta Penka daruje dr. Ivan Simunič 50.000 lir za Društvo naravoslovcev Tone Penko.

Ob postavitvi maja v Ricmanjih daruje skupina maja iz Ricmanj in Loga 100.000 lir za SKD Slavec.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Razgovor z direktorjem Festivala Vladimirom Vajdo o letošnji poletni ponudbi

V ljubljanskih Križankah
glasba res za vse okuse

Poletje nam že nekaj časa vztrajno trka na vrata in nam ponuja vreme, primerno predvsem kopanju in krajšim izletom. Koledarsko pa zimske sezone še ni konec, saj so prav maja v raznih gledaliških in opernih hišah na sporedu zadnje premiere, medtem ko se istočasno zaključujejo simfonične sezone. Poletne prireditve se bodo začele čez približno mesec dni, sporedi pa so seveda že zasnovani in izdelani. Med ustanovami, ki se iz leta v leto trudijo, da bi nam ponudile čim pestrejši in vabljivejši poletni spored, spada prav gotovo Festival Ljubljana. Križanke so prijeten okvir za vsakovrstne prireditve: od koncertov, musicalov ali plesnih predstav na velikem odru v poletnem gledališču do gledaliških ali vsekakor komornejših predstav, ki rade izkoriščajo predverje ali Peklensko dvorišče. Ljubljana tudi ni preveč oddaljena in je v poletnem času dosegljiva brez vsakršnih težav. Skratka, gre za prireditve, do katerih lahko pridemo brez prevelikega napora in ki dopolnjujejo poletno prireditveno ponudbo v Furlaniji-Juljski krajini ob upoštevanju, da je razdalja približno ista.

Pri iskanju formule ali recepta, po katerem je bil letošnji spored izdelan, pridemo do sledečih sestavin: izobilju glasbe, pri kateri prevladujeta resna in komorna glasba, dodamo kanček gledališča, samo za ščepec folklorne in lahke glasbe. Zanimalo nas je predvsem po kakšnem ključu vodstvo Festivala sestavlja sporede, pa smo se o tem in še o marsičem pogovorili z direktorjem Vladimirom Vajdo. Takoj nam je pojasnil, da predstavlja glavni namen sporeda resna glasba, ker je Festival član Evropskega združenja glasbenih festivalov.

Članstva v tem evropskem Združenju ne pogojuje samo kvantiteta, temveč in predvsem kvaliteta programa: ugledni umetniki iz sveta klasične glasbe in istočasno izbrani sporedi. Poleg tega smo tudi prepričani, da je

dober glasbeni spored poleti dobrodošel. Sicer temeljijo naše izbire še na dveh točkah: poletni festivali skušajo izkoristiti krožne turnee umetnikov in ansamblov, ki so na razpolago prav v poletnem času, nenazadnje pa je tu tudi vprašanje obiska. Občinstvo res včasih reagira na nepredvidljiv način, vendar nam dolgoletna izkušnja vsekakor ponuja precej zanesljive napotke.

Tu se takoj pojavlja pripomba, zakaj so odsotni musicali in jazz.

Glede jazzu bi omenil dogovor s Cankarjevim domom, ki skrbi, denimo, za Ljubljanski jazz festival, pri musicalih pa je problemov več. Glavni je vsekakor, da je zadnja leta ponudba v Evropi izredno slaba, ker se uspešnice zadržujejo na ameriških odrih.

Seveda smo želeli izvedeti, katere prireditve bi Vladimir Vajda svetoval, recimo, gledalcem iz Trsta ali Gorice. Tako vprašanje je seveda precej neumljeno za človeka, ki neposredno sodeluje pri izdelavi sporeda.

Res težko izbiram, svetoval bi vse. Če pa že moram, bi vsem priporočal otvoritev 14. julija, ko bo nastopal Komorni ansambel Slovenicum s kitaristom Alirijem Diazem, dirigent bo Uroš Lajovic; ljubitelje duhovne glasbe in ljudskih pesmi bi opozoril 16. julija na Slovenski oktet, s katerim bo nastopal slavni Nikolaj Gedda. Vsekar ko zanimiv se mi zdi tudi Zlodejev veseli dvorec Franza Schuberta 17. julija z Dunajskim komornim orkestrom in solisti. Ta prireditev je sad sodelovanja v okviru skupnosti Alpe-Jadran, ki bo verjetno privedla do še marsikaterega zanimivega rezultata. Prav gotovo je vabljen Britten kvartet 2. avgusta, ne morem spregledati sovjetskih ansamblov - Moskovskega državnega simfoničnega orkestra in Simfoničnega orkestra moskovskega radia, 1. avgusta oz. 15. avgusta. Morda pa bo koga zamikala zagrebška

Predverje Križank, ki je včasih poleg poletnega gledališča tudi nadvse prijetno prizorišče prireditev

Komedija 26. in 27. avgusta z delom Cesar Franc Jožef v Zagrebu. Tedaj bo tudi vinski sejem. In seveda sem bil krivičen do mnogih drugih uglednih gostov... Poletne prireditve bomo, recimo, zaključili z neobičajnim nastopom skupine Green Town Jazz Band. Nekaj jazzu si bomo le privoščili!

Kljub optimizmu, ki spremlja vsak začetek sezone, smo se ustavili tudi ob težavah, s katerimi se morajo organizatorji spoprijemati iz leta v leto.

Seveda je pri vsem tem tudi nekaj kapelj pelina. Težave so običajne. Pri finančnih težavah bi se nerad ustavljal, pač pa bi omenil izredno omejeno hotelsko zmogljivost, ki nam pogosto greni življenje. Stroški za bivanje in prevoz so, denimo, ogromni v primerjavi s honorarji. Pomanjkljiva je včasih reklama. Vsekakor mislim, da bo tudi pri našem delu dokončno

prevladala tržna plat, kar pomeni, da bomo morda še omejili število prireditev na račun kvalitete.

Festival Ljubljana se ne ukvarja samo s poletnimi prireditvami...

Ta trenutek je poletni spored najaktualnejši. Pravkar je v Viteški dvorani na ogled 3900 let star kamen z lune v okviru razstave Človek na luni. Lani je minilo 20 let, odkar je človek prvič stopil na luno. Obiskovalce predvsem zanima video. Ljubljana ima zadnja v gosteh razstavo, ki je obiskala že 21 večjih mest. Sicer moram omeniti, da bo prvo na vrsti Operno poletje, ki se bo začelo 25. junija. Pet opernih predstav nadomešča Operni bienale, ker se tej prireditvi ne bi radi odrekli, istočasno pa še nismo našli oblike, ki bi jo lahko nadomestila. Od oktobra dalje pa bodo stekli abonmaji Zvočni svet klaviature in Mozartova ciklusa.

O jesenskih in zimskih prireditvah bomo spregovorili še kdaj kasneje. Prej bi nas zanimal kak praktičen napotek za gledalce iz Trsta ali Gorice...

Če si želijo ogledati prireditev, naj enostavno telefonirajo v jutranjih urah na št. 221948 ali na blagajno št. 226544 med 11. in 13. uro ter med 18. in 19. uro. (Klicna številka za Ljubljano je 003861.) Seveda morajo vstopnice rezervirati poimensko, a mislim, da to ni prehud napor. Verjetno se bomo tudi dogovorili s kako tržaško turistično agencijo ali s sezanskim Kompasom. Skratka, možnosti je več...

Verjetno res ni preveč naporno, istočasno pa se nam zdi tudi letošnji spored, ki ga bomo seveda pravočasno objavili, dovolj vabljen za še tako izbirčnega gledalca.

Pogovor zapisala
NADJA KRIŠČAK

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Il mago
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Risanke: Albertone
11.00 Nadaljevanke: Chateau-vallon
11.55 Vreme in dnevnik
12.10 Ob nog. prvenstvu: Un mondo nel pallone - Kostarika
13.30 Dnevnik - tri minute
14.05 Variete: Occhio al biglietto
14.20 Tenis: mednarodno moško prvenstvo Italije (iz Rima)
16.30 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Nan.: Cuori senza età
18.40 Nadaljevanke: Santa Barbara
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.40 Tednik: TG 1 - Sette
21.40 Film: La legge è legge (kom., It.-Fr. 1958, r. Christian-Jaque, i. Totò, Fernandel), vmes dnevnika
23.15 Dok. oddaja: A tu per tu con l'opera d'arte
23.40 Dnevnik in vreme
23.55 Tenis: mednarodno moško prvenstvo Italije

CANALE 5

7.10 Nanizanke: La grande vallata - Un'esplosione di violenza, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat - Papà ne sa di più, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 TV film: Il magistrato (dram., It. 1989, r. K. Müller, i. Franco Nero, Julia Blake, 1. del)
22.40 Aktualno: L'età negata
23.25 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.15 Variete: Striscia la notizia (pon.)
1.35 Nanizanka: Lou Grant - Un giudice da legare

RAI 2

7.00 Otroški variete: Pata-trac in risanke
8.30 Nadaljevanke: Capitol
9.30 Tečaj angleščine in francosčine
9.55 Knjige: Casablanca
10.00 Variete: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.15 Nad.: Quando si ama
14.45 TV igra: L'amore è una cosa meravigliosa
15.40 TV film: Il ragazzo e il leopardo
17.00 Vesti in Videocomic
18.20 Šport in Casablanca
18.40 Nanizanka: Le strade di S. Francisco
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 Film: Il vizietto (kom., It.-Fr. 1978, r. Edouard Molinaro, i. Ugo Tognazzi, Michel Serrault)
22.10 Tribuna referendum
22.55 Dnevnik - nocoj
23.05 Variete: Ritira il premio...
23.40 Košarka: play off
0.20 Knjige: Casablanca
0.25 Dnevnik in horoskop
1.00 Film: Sabotaggio (krim., VB 1936, r. A. Hitchcock, i. Sylvia Sydney)

RETE 4

8.30 Nanizanka: Ironside
9.25 Filmske novosti
9.35 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore - Festa di addio al celibato
12.40 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Azucena, 15.05 La valle dei pini, 16.05 Falcon Crest, 17.05 Veronica, 17.35 General Hospital, 18.30 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amanti
19.30 Nanizanka: Mai dire sì - La stanza di vetro
20.30 Film: Una ragazza da sedurre (kom., ZDA 1965, r. Michael Gordon, i. Rock Hudson, Leslie Caron)
22.40 Nogomet: prijateljska tekma Anglija-Danska (posnetki iz Wembleyja)
0.40 Film: I sette dell'Orsa Maggiore (vojni, It. 1953, r. Duilio Coletti, i. Pierre Cressoy, Eleonora Rossi Drago)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - I giochi matematici, Guglielmo De Marcellat e l'arte della vetrata in Italia, Assistenza al volo
14.00 Deželne vesti
14.30 Rubrika: Block-Notes
15.00 Izobraževalna oddaja: Ambientevivo
15.30 Videosport: ameriški nogomet, lokostrelstvo, rokomet, tenis - mednarodno moško prvenstvo Italije
18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Aktualno: Un giorno in pretura
22.20 Večerni dnevnik
22.30 Dokumentarna oddaja: La mia guerra - Quando gli ebrei erano costretti a nascondersi
24.00 Nočni dnevnik
24.15 Pred 20 leti

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke
8.30 Nanizanke: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy - Un figlio fuori dal normale, 9.30 Agente Pepper - Gioco mortale, 10.30 Simon & Simon - Doppia registrazione, 11.30 New York New York - Giustizia o vendetta, 12.35 Chips - Venditore di gelati, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold, 18.35 L'incredibile Hulk, 19.30 Denise
20.00 Risanke: Bobobobs
20.30 Nanizanka: College
21.30 Candid Camera Show
22.30 Aktualno: La voce della coscienza
23.15 Glasbena oddaja: Be Bob a Lula
23.45 Šport: Settimana gol
0.45 Aktualno: Cara TV
1.40 Nanizanka: Star Trek - L'ammutinamento

TV Ljubljana 1

9.00 Mozaik. Zgodbe iz šoljke
9.30 Šolska TV: Zgodbe iz življenja rastlin, 9.55 Kmečki upor na Slovenskem I. 1515, 10.15 Promet v mavcu, 10.25 nemščina - Alles Gute (10. lekcija)
10.55 Sedma steza
11.10 Mozaik. Osmi dan (pon.)
11.55 Video strani
14.30 Tečaj nemščine
15.00 Žarišče (pon.)
15.30 Nad.: Shaka Zulu (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Mozaik. Šolska TV
17.50 Spored za otroke in mlade: Lonček, kuhaj!, 18.50 gledališka predstava Čarovnik iz Oza
19.00 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nad.: Moja poslednja sanja (J. D'Ormesson, r. Robert Mazoyer, i. Francis Huster, 4. del)
21.05 Srečanje radijskih postaj: Nordring '90
22.05 Dnevnik in vreme
22.30 Nadaljevanke: Shaka Zulu (3. del)
23.20 Video strani

ODEON

9.30 Nan.: Capitan Nice
12.30 Nan.: Quattro in amore
13.00 Otroški variete: Sugar
15.15 Nadaljevanke: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
18.15 Branko in zvezde
18.30 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke: Transformers
20.00 Aktualno: USA Today
20.15 Branko in zvezde
20.30 Film: Nina (kom., ZDA 1976, r. Vincente Minelli, i. Liza Minelli, Ingrid Bergman)
22.30 Šport: Excalibur
23.15 Film: Il ritorno di Tiger (dram., r. Amin Chaudhri, i. Patrick Swayze)

TMC

9.30 Nan.: Flamingo Road
10.30 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV
13.00 Športne vesti
13.15 Variete: Alé, oh-oh
13.30 Dnevnik
14.00 Dok.: Natura amica
14.30 Nanizanka: Il giudice
15.00 Film: La rivolta (kom., ZDA 1950, r. Richard Brooks, i. Cary Grant)

TV Koper

13.45 Nogomet - argentinsko prvenstvo
15.30 Nočni boks (pon.)
16.15 Juke box (pon.)
16.45 Košarka - prvenstvo NBA (pon.)
18.15 Wrestling Spotlight
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 Stičišče
20.00 Tednik: Evropa, zakaj?
20.30 Veliki boks
21.45 Oddaja o odbojki: Supervolley
22.30 TVD Novice
22.45 Juke box
23.15 Rubrika: Eurogolf

TV Ljubljana 2

16.00 Tenis: Mednarodno prvenstvo Jugoslavije (iz Umaga)
18.20 Svet športa
19.00 Naša pesem - Maribor '90 (1. odd.)
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Umetniški večer: Šoah (dok., Fr. 1985, r. Claude Lanzmann, 2. del)
23.35 Kronika TV festivala Neum '90

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjki; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

TELEFRIULI

11.30 Nanizanka: L'albero delle mele, 12.00 Love Story
12.30 Potovanje po Italiji
13.00 Nanizanka: Un eroe da quattro soldi, 13.30 Tenente O'Hara
15.00 Music Box
17.15 Nadaljevanke: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nanizanka: Lo zio d'America
20.30 Variete: Buinesere Friul
22.30 Rubrika: Sport e sport
23.30 Vesti in News

TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.10 Slovenski esej; 8.35 Južnoameriška folklor; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Veliki uspehi Beatlesov; 9.40 Kultura in ne; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Biti človek; 12.20 Priključene melodije; 12.40 Koroška poje: moški zbor Valentin Polanšek z Obirskega; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Spomini na Rainerja Mario Rilkeja; 17.28 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Radijski merkurček; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za ...; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 23.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturmo.

RADIO KOPER

(slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjki; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER

(italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni program; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.20 Program plus; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Orlando dei Pupi; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Srečanja; 16.10 Kviz; 17.00 Srečanje z...; 17.05 Bubbling; 18.00 Koncert; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato vso noč Nočna glasba.

Stališči predsednikov goriških industrijcev in trgovcev Delodajalci nasprotujejo omejevanju svobode odpusta v malih podjetjih

Parlament je prejšnji četrtek odobril zakon, ki naj bi preprečil enega od referendumov, o katerih bomo glasovali 3. junija. Gre za omejitve sedaj neomejenih možnosti odpustanja zaposlenih v podjetjih z manj kot 15 delovnimi močmi. Pred 20 leti je namreč zakon, znan kot Statut pravic delavcev, v svojem 18. členu predvidel, da je odpust delavca brez upravičenega razloga neveljaven. Ta predpis pa je doslej veljal samo v podjetjih z več kot 15 uslužbenci, kar danes še dopušča delodajalcem v manjših industrijskih podjetjih, obrtnikom in trgovcem praktično neomejene možnosti odpusta. Proti temu je lani stranka proletarske demokracije zbrala potrebnih 500 tisoč podpisov, da bi na referendumu državljeni odločili o odpravi te neenakosti. Da bi preprečili referendum, se je v parlamentu večina strank dogovorila za zakon, ki vsaj delno upravlja tudi v manjša podjetja zaščito zaposlenih pred neupravičenim odpustom. Medtem ko je v delavskem statutu namreč predvideno, da je odpust brez upravičenega razloga neveljaven in da mora delodajalec v takem primeru ponovno vzeti v službo delavca, je zaščita, ki jo novi zakon predvideva za zaposlene v majhnih podjetjih precej šibkejša. Zahteva se pisna oblika sporočila o odpustu in njegova utemeljitev. V primeru, da na priziv delavca pretor ugotovi neveljavnost odpusta, zakon dopušča delodajalcu dvojno mož-

nosti: lahko ponovno vzame v službo delavca, lahko pa mu v zameno izplača odškodnino v znesku od 2,5 do 6 mesečnih plač.

Večina političnih sil in sindikatov je to obliko zaščite ocenila kot uravnoteženo in primerno za majhna podjetja, so pa tudi drugačna mnenja. Pobudniki referenduma menijo, da zakon še ne upravlja zadostne zaščite in da je torej referendum še vedno aktualen. O tem bo odločalo kasajsko sodišče. Po drugi strani pa so dvignili glas tudi predstavniki malih industrijcev, obrtnikov in trgovcev, za katere vsako preprečevanje svobode odpustanja delavcev težko pogojuje delovanje manjših podjetij.

Predstavniki malih industrijcev in obrtnikov se na Goriškem še niso uradno izrekli, čeprav smo v pogovoru s funkcionarji na njihovih združenjih lahko ugotovili, da odločno nasprotujejo novim prepisom in bodo svoja stališča s tem v zvezi podrobneje razčlenili v prihodnjih dneh.

Pač pa sta se te dni oglasila najprej predsednik goriškega Združenja industrijcev Giovanni German in včeraj še predsednik Združenja trgovcev Mario Morassi. German meni, da je novi zakon nesprejemljiv in da močno ogroža manjša podjetja, katerih moč in učinkovitost sta doslej temeljili predvsem na prožnosti števila zaposlenih. Na Goriškem bodo novi predpisi

prizadeli kakih sto manjših industrijskih podjetij, ki bodo po mnenju predsednika Germana močno občutila negativne posledice. Predsednik goriških industrijcev nadalje opozarja na nevarnost poslabšanja odnosov s sindikalnimi organizacijami, ki da so bili v zadnjem času dobri in konstruktivni, utegnejo pa se skaliti zaradi kontrapozicije ob novem zakonu. Industrijci vsekakor napovedujejo, da bodo skušali čimprej doseči spremembo novih prepisov.

Se bolj oster je predsednik goriških trgovcev. Zakon, ki omejuje svobodo odpustov, označuje kot pravcati atentat za obstoj manjših podjetij, med katerimi sodi velika večina trgovin. Za trgovske dejavnosti, pravi, je značilno tesno osebno sodelovanje med zaposlenim in delodajalcem. Prožnost glede razpolaganja z delovno silo naj bi torej bila v trgovini nujna, saj v tem sektorju ni dopolnilne blagajne in drugih instrumentov socialnega varstva. Morassi trdi, da je presenetljivo, da se na pragu leta 1993 Italija odloča za predpise, ki so povsem drugačni od prepisov v drugih evropskih državah. Tudi trgovci napovedujejo boj proti novemu zakonu. O tem bodo razpravljali na skupščini v ponedeljek, 4. junija, ob 20. uri v konferenčni dvorani Expomaga. Druga pomembna točka razprave na skupščini pa bo vprašanje gradnje t.i. trgovskega megacentra na avtoportu.

V soboto v Katoliškem domu Celovečerni koncert zboru Lojze Bratuž

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž, ki ga vodi Stanko Jerčič, je v soboto zvečer nastopil s samostojnim koncertom v Katoliškem domu. Poslušalcem so člani zboru predstavili izbor slovenskih narodnih in umetnih pesmi in tudi nekaj polifonije.

Zbor Lojze Bratuž se s samostojnim koncertom ni predstavil že nekaj let. V tem času pa je sodeloval na številnih tradicionalnih revijah, kakor tudi na drugih pomembnejših glasbenih pobudah. Odločitev za samostojen koncert je padla predvsem zaradi želje, da bi mladim pevcem, ki so se zadnja leta pridružili zboru, pripravili lepo osebno doživetje in zadoščenje.

Sobotni koncert pa je imel še dodaten razlog: potrditev vloge zborovskega petja v našem prostoru, slovenskem in italijanskem oziroma srednjeevropskem.

Sporod večera je zbor Lojze Bratuž začel z Gallusovo skladbo, svoj nastop pa je obogatil predvsem z izborom domačih avtorjev.

Tako je ne preveč številno občinstvo lahko poslušalo Vrabčev »Na goriškem Travniku«, Filejevi »Meglica« in »Kaj pa ti fantič«, Renerejevo »Slovenska zemlja« in Jerčičevo »Zdravica«.

Mešani zbor Lojze Bratuž med sobotnim koncertom. (Foto Pavšič)

Spet trinajstica v baru »Ali«

Sreča se je spet nasmehnila goriškim privržencem športnih stav in to ponovno v baru »Ali« na Korzu Italica, kjer so prejšnji teden s trinajstico in vrsto dvanajstic še neznani igralci zmagali na totocalciu več kot milijardo lir.

V nedeljo so sistemisti, ki so igrali športno napoved v istem lokal, ponovno zadeli trinajstico in sedem dvanajstic ter zmagali čedno vsoto: trinajstica je namreč navrgla dobrih 93 milijonov lir, dvanajstica pa so vredne po 2 milijona 619 tisočakov. Skupno bodo torej srečni dobitniki prejeli približno 111 milijonov lir.

Nedeljskih izidov nogometnih tekem se nekdo veseli tudi v Gradežu, kjer so prav tako zadeli trinajstico. Neznane, ki je napoved oddal v baru »Bomben« na Nabrežju Camperio 10, bo vnovčil 93 milijonov lir.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Non guardarmi, non ti sento«.

VERDI 21.00 Modni defilè.

VITTORIA 17.30-22.00 »Le delizie di Sodoma«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert v okviru mednarodnega festivala »Danubio«. Nastopata violončelist Mario Brunello in pianist Andrea Lucchesini.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Superbestia: prendimi con forza«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Črni dež«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »One to delajo najbolje«.

DESKLE 19.30 »Tango in cash«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine — Trg sv. Franciška 4 — tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore — Ul. Br. Rosselli 23 — tel. 410340.

pogrebi

Danes ob 9. uri Carmela Padovan por. Isola iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 10.30 Massimo De Rossi iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 12. uri Anna Macuz vd. Grismano iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Bil je namestnik komisarja divizije Garibaldi Natisona

Na Volčji dragi obeležje Mariu Blasonu - Brunu

Na procelju Kebrove hiše na Volčji dragi so prejšnjo soboto odkrili spominsko ploščo Mariu Blasonu - Brunu, namestniku politkomisarja divizije Garibaldi Natisona. Na tem mestu so go namreč aprila leta 1945, samo nekaj dni pred koncem vojne, ubili Nemci.

Na slovesnosti, ki so se je udeležili številni nekdanji partizanski borci z obeh strani meje ter sorodniki padlega borca — med temi tudi sestra Silvana in Leda — sta govorila Federico Vincenti v imenu deželnega združenja VZPI-ANPI ter Lado Pohar, podpredsednik republiškega odbora ZZB Slovenije.

Priložnostni kulturni spored so oblikovali učenci osnovne šole iz Renč ter pevski zbor Dino Salvator iz Ronk.

Mario Blason je izhajal iz napredne delavske družine iz Tržiča.

Gornjemu zapisu naj dodamo še sporočilo, da bo v nedeljo, 20. maja, ob 16. uri pri Peternele v Goriških Brdih komemoracija pred spomenikom, leta 1944 s strani nemške soldateske pobitih prebivalcev. Komemoracijo prireja Zveza ZB in VZPI-ANPI.

Prehod meje z osebno izkaznico - samo za italijanske državljane

V Jugoslaviji je obvezna turistična prepustnica

Včeraj je začel veljati ukrep po katerem lahko italijanski državljani prehajajo italijansko-jugoslovansko mejo samo z osebno izkaznico. Kakor smo že pred dnevi poročali, v trenutku, ko so iz Rima preko Prefekture najavili novost, gre v tem slučaju za enostranski ukrep Italije. Da je temu tako, smo se prepričali včeraj pri obmejnih organih na jugoslovanski strani meje. Italijanski državljani, ki vstopajo v Jugoslavijo brez potnega lista, ali brez maloobmejne prepustnice, morajo ob vstopu še zmeraj poskrbeti za tako imenovano turistično prepustnico. Dokument jim izda na mednarodnem mejnem prehodu, ob tem morajo seveda predložiti osebno izkaznico in plačati malenkostno takso. S turistično prepustnico lahko potujejo v katerikoli kraj v Jugoslaviji. Dokument velja mesec dni, ob izstopu iz države pa ga morajo obvezno vrniti.

Po prvem dnevu veljavnosti novega predpisa je sicer še nekoliko preuranjeno ocenjevati, kako se bo to ukrep odražal. Včeraj je bil namreč ponedeljek in, kar zadeva promet na meji, precej umirjen dan. Prva ocena, ki jo je mogoče kljub vsemu izreči pa je naslednja: sprostitve bo prišla prav predvsem turistom iz notranjosti Italije, medtem ko je za ljudi ob meji še zmeraj koristnejši potni list ali pa maloobmejna prepustnica. Vsaj dokler ne bo dosežen dvostranski sporazum.

V nedeljo zgodaj zjutraj pri Krminu

Goričan težko ranjen Z avtom zavozil s ceste

Trenutna nepazljivost, najverjetneje zaradi utrujenosti, ali pa dremavica, in neprimerna hitrost so najverjetneje botrovali hudi prometni nesreči, v kateri se je v nedeljskih zgodnjih jutranjih urah težko poškodoval 32-letni Roberto Zamparini iz Gorice, Ul. Orzoni 29. Mladenec se je ob 4.30 vračal domov, ko je na državni cesti št. 56 med Gorico in Vidmom, v neposredni bližini opekarne pri Krminu na blagem ovinku zavozil s ceste v občestni jarek na desni. Avtomobil je drsl po jarku še kakih 60 metrov nakar je z vso silo trčil v drog električne napeljave. Še prej je avto (ford fiesta) zrušil tudi večjo reklamno tablo.

Nesreče so se najprej zavedli stanovalci bližnjih hiš, ki jih je prebudil hrup sredi noči. Po telefonu so obvestili pristojne službe.

Reševalna ekipa se je kar precej trudila, preden je iz razbitin izvlekla ponesrečenca. Odpeljali so ga v goriško splošno bolnišnico, kjer mu je dežurni zdravnik ugotovil močan pretres možganov in nezavestno stanje 1. stopnje.

Zamparinija so prav zaradi resnosti poškodb kmalu nato prepeljali v tržaško bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli s strogo pridržano prognozo na oddelku za oživljanje in intenzivno nego.

Zapisnik nesreče sestavljajo karabinjerji iz Gradišča.

Z motorjem v drog

Tragičen zaključek popoldanskega izleta z motorjem. V nedeljo okrog 15. ure sta se namreč v Sovodnjah težje poškodovala fant in punca, ki sta bila z motorjem namenjena po vasi proti levemu bregu Soče. Motor je vozil 26-letni Riccardo Marzola iz Gorice, Ul. Oberdan 13, z njim se je peljala pravtaka 26-letna Pierangela Fulizio iz Škocjana ob Soči. Na ostrem ovinku, pri Vipavi, je motorist izgubil nadzorstvo nad vozilom in silovito trčil v drog električne napeljave.

Ponesrečenca so najprej prepeljali v goriško splošno bolnišnico, za Marzolo pa so zdravniki kmalu nato odredili prevoz v videmsko splošno bolnišnico. Mladenec se je namreč v nesreči poleg zloma rame močno udaril v glavo. V Vidmu so ranjenca sprejeli v oddelek za oživljanje, kjer so si zdravniki pridržali prognozo, saj so mu ugotovili globoko nezavestno stanje. Zdravstveno stanje Marzolja je še naprej zelo resno. Več sreče je imela Fulizova, ki se bo zaradi zloma nadlahtnice zdravila 40 dni.

Žalovanje v vrstah doberdobske Mladosti

Umrl je Giorgio Ulian športnik in organizator

V nedeljo je v Doberdobo odjeknila vest, da je preminil dolgoletni športni delavec Giorgio Ulian. Rodil se je leta 1947 v Doberdobo in je izhajal iz furlanske družine. Njegov ded se je namreč priselil v Doberdob iz Rude že pred prvo svetovno vojno. Ulianovi so v Doberdobo zelo poznani, posebno

pa je še živ spomin na Giorgiovega očeta Bepija, ki je bil brivec.

Giorgio se je že mlad zanimal za nogomet in je kmalu stopil v vrsto naraščajnikov v Ronkah, kjer je igral v vlogi branilca. Igralsko pot je zaključil v prvenstvu juniorjev, nato si je prizadeval, da bi v Doberdobo nastalo športno društvo. Bil je med pobudniki in organizatorji ekip, ki so nastopale na turnirjih in na slovenskih športnih igrah. Iz teh zametkov je nato nastala športna zveza Mladost. Ulian je bil od vsega začetka odbornik, trener in animator. V najtežjem obdobju delovanja društva je bil namreč duša mladinskega nogometa, bil je animator, spremljevalec in trener. Prve mladinske ekipe Mladosti so nastajale pod njegovim tehničnim vodstvom v času, ko vas še ni razpolagala z igriščem in je bilo skoraj nemogoče trenirati. V sezoni 1973/74 je tudi vodil člansko ekipo, nato pa je postal predsednik društva in je ostal na vodilnem mestu do leta

1983. V tem obdobju je dokazal vsestransko zanimanje za šport in rekreacijo. Bil je med drugim predsednik balinarskega društva Gradina. Med njegovim predsednikovanjem je članska ekipa Mladosti žela največ uspehov. S požrtvovalnim in vztrajnim delom je Ulian počasi vključil v domačo ekipo igralce iz Doberdoba, ki so bili razkropljeni po italijanskih ekipah tržiškega območja. Izkazal se je tudi kot dober organizator. Dobro je poznal nogomet in dogajanja okrog tega športa v krajevnem merilu.

Goriška nogometna zveza mu je podelila posebno priznanje, lani, ob 20-letnici Sportne zveze Mladost pa je prejel tudi posebno priznanje te zveze za dolgoletno požrtvovalno delo in uspehe pri vodenju članske ekipe. Najboljše priznanje pa so bili rezultati ekipe. Kar dvakrat se je namreč prebela v sam vrh lestvice in za las ji je spodletelo napredovanje v 2. kategorijo.

Leta 1985 je Giorgio Ulian postal občinski svetovalec na listi Občinske enotnosti. Dve leti kasneje pa se je zaradi hude in nenadne bolezni odpovedal vsem funkcijam. Preselil se je k bratrancu v Rudo, od koder je prispela žalostna novica, da je v boju z zahrbtno boleznijo podlegel.

Pogreb bo danes, v torek, v Rudi. Pogrebni sprevod bo šel ob 17. uri iz bolnišnice v Palmanovi, ob 17.30 pa bo pogreb v Rudi.

Doberdobski športniki, člani SZ Mladost in vaščani se bomo Giorgia spominjali s spoštovanjem in hvaležnostjo.

(J. M.)

Smrtna nesreča v Krminu Avtomobil zbil pešca

Konec tedna je žal minil v znamenju težkih prometnih nesreč. Najhujša, s smrtnim izidom, se je pripetila v nedeljo zvečer, nekaj minut pred 23. uro v predmestju Krmina. Avtomobil je namreč do smrti povozil 52-letnega pešca Vittoria Vendramina iz Bra-

čana, Trg 24. maja. Vendramin je hodil po Ul. Dante, ki pelje proti Subidi, in proti izviru Faet. S prijateljico se je nič hudega sluteč sprehajal in pogovarjal, ko je za njima privozil avtomobil, ki ga je upravljala 37-letna Daniela Sirk iz Krmina, Ul. Friuli 60. Voznica očitno ni pravočasno opazila dvojice, ki je hodila ob robu ceste.

Avto je dobesedno zbil Vendramina. Obležal je nekaj metrov stran, v mlaki krvi.

Na kraj nesreče je nemudoma prihitelo osebje krmanske bolnišnice. Reševalcem je bilo takoj jasno, da visi Vendraminovo življenje na nitki. Odhiteli so proti tamkajšnji bolnišnici, vendar so žal vsi naporji zdravniškega osebja bili neuspešni, saj je Vendramin podlegel hudim notranjim poškodbam.

Zapisnik nesreče sestavljajo karabinjerji iz Gradišča.

V četrtek in petek v dvorani Expomega Policijski sindikat Siulp prireja posvet o drogi

Deželna sekcija zveznega policijskega sindikata SIULP prireja v četrtek in petek v Gorici vsedrjavni posvet na temo Združeni proti mamilom za skupno kulturo miru. Zasedanje bo v konferenčni dvorani razstavišča v Ul. della Barca, udeležili pa se ga bodo politiki, tehniki, sodniki in policijski izvedenci, ki se ukvarjajo s problematiko mamil. Naše mesto so izbrali zaradi njegove geografske lege, saj je Gorica enden od naravnih "vhodov" za prehod mamil z vzhoda proti Italiji in drugim evropskim državam. Pri policiji govorijo o ti. "balkanski poti" heroína, ki pelje iz Turčije do Trsta ali Gorice. Organizatorji so zato hoteli z izbiro našega mesta poudariti voljo po prekinitvi tega kanala za trgovanje.

Ob tem pa bo gotovo v ospredju novi zakon o mamilih, ki ga je prejšnje dni odobrila poslanska zbornica in sedaj čaka le še na potrditev v senatu. Posvet v Gorici bo prva pomembna priložnost za razpravo o novih predpisih po njihovi odobritvi (pričakujejo, da v senatu ne bodo vnesli sprememb v zakonsko besedilo). Novi zakon, ki uvaja stroge kazni tudi za uživalce mamil in kaj malo razlikuje med lažjimi in težjimi mamilimi, močno razdvaja mnenja. Zanimivo bo slišati, kaj o tem meni policija.

O tem problemu bodo v četrtek, 17. maja, od 9.30 dalje (in popoldne ob 15.30) razpravljali predsednik Vsedržavnega centra za študije in raziskave

o policiji Maurizio Marinelli, izvedenka pri KPI za vprašanja mamil Germana Cesarano, poslanec KD Enzo Binetti, predstavnik skupnosti Abele duhovnik Luigi Ciotti, deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati, namestnik generalnega pravdnika pri porotnem sodišču v Benetkah Remo Smitti, podtajnik za pravosodje sen. Franco Castiglione in sociolog Bruno Bertelli.

Naslednji dan, v petek, bodo posvetili pozornost nekoliko bolj tehničnim vprašanjem, ki zanimajo sile javnega reda. Posvet se bo nadaljeval dopoldne ob 9. uri in popoldne spet ob 15.30. Govorili bodo o "balkanski poti". Poleg italijanskih sogovornikov se bodo tega srečanja udeležili tudi načelniki policijskih služb za boj proti mamilom iz Jugoslavije, Švice, Madžarske in Bolgarije. Govorili bodo o možnih tesnejših oblikah sodelovanja in morda zastavili novo skupno strategijo proti temu trgovanju. O teh problemih bodo podrobneje spregovorili z italijanske strani predstavnik deželne tajništva SIULP Nicola Zito, podtajnik za zunanje zadeve sen. Claudio Vitalone, komunistični minister "v senci" za pravosodje Luciano Violante, državni pravdnik v Palermu Giovanni Falcone, znan zaradi preiskav proti mafiji, ravnatelj Centralne službe za boj proti mamilom gen. Pietro Soggiu in vsedrjavni tajnik SIULP Antonino Lo Sciuto. Oba dneva bo vodil razpravo novinar RAI Mario Pastore.

Nastop bo ocenjevala komisija gledališkega festivala v Pesaru »Terzo teatro« v Kulturnem domu z briljantno igro »Fiore di cactus«

Nocoj ob 20.45 bo amaterska gledališka skupina »Terzo Teatro« uprizorila na odru Kulturnega doma v Gorici briljantno komedijo francoskih avtorjev Barilleta in Gredyja »Fiore di cactus«. Gre za že preizkušeno predstavo, ki so jo premiersko uprizorili pred dobrim letom dni v Verdievem gledališču, nato pa z njo gostovali v Vicenzi, Padovi, Trevisu ter številnih krajih v naši deželi, od Gradeža do Lignano, do Vidma in Pordenona ter v vseh večjih središčih v goriški pokrajini.

Gledališki ansambel »Terzo Teatro« je zato izbral to igro za sodelovanje na 8. gledališkem »Schiifestivalu« in na vsedrjavnem festivalu dramske umetnosti v Pesaru, ki je bržkone najpomembnejša prireditev za amaterske skupine v Italiji. Žirija, ki opravlja selekcijo za ta festival, bo nocoj sledila uprizoritvi v Kulturnem domu: v primeru pozitivne ocene bodo goriško gledališko skupino povabili v Pesaro, kar bi pomenilo njen doslej največji uspeh v trinajstih letih obstoja in delovanja.

Mimo tega gotovo nepostranskega pomena nocojšnje uprizoritve pa ne gre prezreti tudi vsebine komedije, ki je vsekakor zelo prijetna in vredna ogleda. Zgodba obravnava dogodivščine zobozdravnika-ženskarja, ki je zaročenki dopovedoval, da je že oženjen. Zato si mora poiskati lažno ženo, da bi se lahko od nje ločil in se nato spet in tokrat zares poročil. Pri tem mu pomaga njegova bolniška sestra. Komedija je doživela svojčas tudi uspešno filmsko priredbo, v kateri sta glavni vloge odigrala Ingrid Bergman in Walter Matthau.

V gledališki postavitvi skupine »Terzo Teatro« nastopajo kot igralci Rosanna Breccelj, Giorgio Marangoni, Rossana Tami, Aurelio Sanità, Paolo Millo, Loris Tullisso, Laura Millo, Elisabetta Loricchio in Flavia Turel. Režiser predstave je Mauro Fontanini, sceno si je zamislil Remigio Gabelini, izvedli pa so jo Lorenzo Cenni, Paolo Radigna in Gino Marchi, za glasbo je poskrbel Paolo Cicuta za luči pa Giuliano Petterin.

Na sliki: prizor iz igre »Fiore di cactus«.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Razmišljanje ob nedavni komemoraciji pred lapidarijem v Spominskem parku

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

"V petek 4. maja je Il Piccolo, na goriški strani objavil članek z naslovom »Resnica, kdaj?«, skupaj s fotografijo predstavnikov oblasti in občinstva, ki so se udeležili slovesnosti pred spomenikom, lapidarijem, ki so ga v Spominskem parku postavili v spomin deportiranih v Jugoslavijo, maja 1945.

Resnica o teh dogodkih, uradna resnica, še ni prišla na dan. Čeprav se zdi, da je bila večina tistih oseb nedolžnih in so z življenjem plačali za zločine, ki so jih drugi Italijani zagrešili. Znano je tudi, kakšne reakcije in občutke je vprašanje deportirancev spodbujalo v vseh teh letih: zgražanje, usmiljenje, molk, namigovanja, strumaliziranje. Vse to je spremljalo 45 let političnega življenja v Gorici.

To vprašanje je v Jugoslaviji še danes tabu, vendar menim, da bodo pred kratkim na demokratičen način izvoljene oblasti v Sloveniji, politiki in intelektualci v Novi Gorici, končno znak dobre volje, izjavo, ki bi premaknila oviro, ki onemogoča vsakršno realno zblizanje med mestoma dvojčkom Gorico in Novo Gorico.

Namesto, da bi zelo posplošeno govoril o prijateljstvu, bi moral novogoriški župan Bevič dati pobudo za bilateralno srečanje, kjer bi ljudem povedali resnico o takratnih dogodkih (nekaj takega sta naredili Poljska in Sovjetska zveza, glede množičnega grobišča v Katynju), moral bi dati po-

budo za odprtje arhivov, da se pove resnica o taborišču v Borovnici, da se pove, če so bili proti žrtvam uvedeni redni procesi ali ne in s kakšnimi obtožnicami v odnosu do vsake osebe; da se pove za grobišča in fojbe in da se vrnejo posmrtni ostanki.

Za to pa je treba poguma in dobre volje, ki ju ni na drugi, ne na tej strani meje.

Kaj naj bi sicer rekli glede zadržanja gorških oblasti? Župan Scarano je med slovesnostjo dejal, da so ob koncu vojne ... "Titovi vojaki nad nezaščitenimi in nemočnimi Goričani izvajali nasilje in maščevanje v okviru političnega načrta, ki je bil zdaj na Vzhodu zavržen". Iz tega lahko sklepamo, da obstaja še zmeraj volja nadaljevati po dosedanjih poti, obravnavati vprašanja z istim pristopom — mogoče s sklicevanjem na aktualne dogodke. To kljub temu, da je mogoče prav iz dogodkov na Vzhodu mogoče črpati smernice in nove elemente za drugačno politiko.

Upoštevač tako zadržanje ugotavljam, da je bila zamisel o lapidariju, tako kakor je bila uresničena, zgrešena in da onemogoča vsakršno zblizanje med Italijani in Slovenci. Poleg imen nedolžnih oseb, ki so vklesana na spomeniku, so imena 156 fašističnih vojakov "republikinov", (za te vojaške, ki so še živi, Italijanska država ne predvideva niti pokojnine), med kate-

rimi, je mogoče domnevati, naj bi bili tudi vojni zločinci, odgovorni za množične deportacije (v taborišča Gonars in Visco — da omenimo samo najbližja — kjer je bilo zaprti na tisoče Slovencev), in pokole v Sloveniji, ko je bila Ljubljana, prestolnica Slovenije, oklicana za italijansko provinco. Na istem obeležju je nadalje 43 imen vojakov in civilistov, ki niso bili nikoli deportirani, ker so umrli prej, med vojnimi operacijami.

Kaj naj si mislimo ob primeru Ugo Scarpini! Gre za še danes živo osebo, ki živi v Corno di Rosazzo, kakor je pred kratkim zapisala revija "Isonzo — Soča". Ime te osebe je tudi vklesano na obeležju!

Gre za grotesken primer, morda niti ne najbolj značilen, o katerem vsi vedo, vendar nihče ne govori.

Zato torej menim, da je bila slovesnost pred dnevi v znamenju sprenevanja in hinavščine in usmerjena v povsem drugačno smer od tiste, ki išče resnico in iskreno spravo med Italijani in Slovenci in med dvema mestoma.

Ob koncu si zastavljam vprašanje: so te oblasti, so ti prvaki in župani kos novim časom, imajo voljo in sposobnost uresničiti "veliko Gorico" leta 2000, mestno brez meja, združeno in obenem edino na svetu?

Gorica, 8. maja 1990

DARIO STASI

Spet spori po nedeljskih volitvah

Elvio Ferigo predsednik pokrajinskega odbora CONI

Pravijo, da v tretje gre rado. Zdi se, da bodo morali za dokončno imenovanje gorškega predsednika olimpijskega komiteja voliti še tretjič. V nedeljo je namreč na prvih volitvah imenovani predsednik Guido Fornasir osporaval imenovanju Elvia Feriga za novega predsednika Conija in napovedal prijavo sodnim oblastem.

Na nedeljski skupščini vseh predsednikov federacij so najprej zavrnili Fornasirjev predlog, da bi volitve predsednika prenesli na kasnejši datum, potem ko bo znana razsodba deželne upravnega sodišča iz Lacija, ki naj bi se izreklo o pravilnosti prvih volitev (izvoljen je bil Fornasir).

Na nedeljskih volitvah je Elvio Ferigo prejel 13 glasov, Giuseppe Agati 8, Dante Bertola pa 3; dve glasovnici sta bili beli, dve pa neveljavni. V odbor olimpijskega komiteja so poleg predsednika izvolili še člane Maria Borghesa, Maria Tirela in Damiana Iannuccijsa, za športne objekte pa bo odgovarjal Giorgio Brandolin.

Nad novim predsednikom Ferigom in člani odbora pa visi Damoklejev meč neveljavnosti nedeljske izbire. Ob možnosti novih volitev ni izključeno, da bo rimsko vodstvo Conija sklenilo po svoje in poslalo v Gorico komisarja.

Polemike glede izbire novega pokrajinskega predsednika Italijanskega olimpijskega komiteja so vlečje že kar nekaj mesecev. Prve nepravilnosti

so ugotovili že ob prvih volitvah, ko naj bi sklic skupščine ne potekal po predpisanem postopku. V tem času je pokrajinski odbor CONI začasnovo vodil, po pooblastilu vsedravnega odbora, Elvio Ferigo.

prispevki

Ob 30-letnici uspešnega vodenja svojega gradbenega podjetja, daruje Mario Devetak s Poljan 100 tisoč lir za kulturno in športno središče na Vrhu.

Vogrič Zdenko je za KD Briški grič daroval 100 tisoč lir.

Za Zeleni križ so z raznimi nameni darovali: uslužbenci tovarne Vouk 140 tisoč, Pina in Mariuccia 30 tisoč, Nives in Silvano 20 tisoč, Franco Veronese 20 tisoč, Mario Melis in Maria Grazia Wilfinger 40 tisoč, sosedje pokojnega Sergia Bonamica 160 tisoč, Martina Krovac 30 tisoč, stanovalci poslopja v Ul. Fatebenefratelli 15/17 180 tisoč, Nini Capparoni 50 tisoč, Elda 50 tisoč, Olga Zimic in Bruno Fola 20 tisoč, Iva, Dana, Miriam, Maria in Magda 100-tisoč, družina Bolzico 50 tisoč, družina Rosconi 50 tisoč, stanovalci poslopja v Ul. del Carso 25 30 tisoč, N.N. 20 tisoč, Clemente Steffani 20 tisoč, Nevio Morini 50 tisoč, družina Mazzanobile 25 tisoč, mož Ettore, sin Marino in hčerka Nives 25 tisoč, Irene, Bernadetta Sussi in gospa De Lorenzi 90 tisoč, družine Rovis, Granata, Oraziotti, Ferrara, De Marchi, Mosca, Salustri in Lazzari 80 tisoč, stanovalci poslopja v Ul. Favetti 11 100 tisoč, Laura Culot 20 tisoč.

Ustanavlja se posebna komisija za nadzorstvo kakovosti vin

Odbor Goriške trgovinske zbornice je imenoval svojega podpredsednika Luciana Sacchettijsa za predstavnika zbornice v deželno ustanovo za obrtništvo ESA. Na isti seji so tudi odobrili načrt za prilagoditev električnih napeljav na gorškem sejmskem razstavišču predpisom glede varnosti in preprečevanja nezgod. Nadalje so zastavili postopek za ustanovitev prve od dveh komisij, ki naj bi na Gorškem skrbele za nadzorstvo nad proizvodnjo vin z zaščitenim poreklom. Predvidena je ustanovitev dveh komisij, ene za briška vina, druge pa za vina z zaščitno oznako "Isonzo". Na osnovi dogovora med ministrstvom za kmetijstvo in Evropsko gospodarsko skupnostjo naj bi komisiji nadzorovali kakovost in značilnosti vin, ki so namenjena izvozu.

Odbor je tudi odobril dodelitev prispevka Turistični ustanovi, ki je priredila manifestacijo "Gorizia ospite", katere cilj je, da bi z gastronomskimi večeri v raznih gostinskih lokalih na Gorškem privabili k nam več turistov in jim pomagali pri odkrivanju specialitet tipične gorške kuhinje.

Trgovinska zbornica je tudi pozitivno ocenila hitro izvedbo del za ureditev menze v poslopju bivšega seme-

jev za začetek delovanja diplomskega tečaja za diplomatske vede. S tem v zvezi so trojici načrtovalcev dodelili izdelavo celovitega načrta za ureditev univerzitetnega središča v Gorici.

Obnovljeno vodstvo Ind. konzorcija

Glavna skupščina Konzorcija za razvoj gorške industrijske cone je potrdila novo sestavo upravnega sveta, oziroma potrdila predstavnike, ki so jih v ta organ imenovala Goriška in Sovodenska občina, Goriška Pokrajina, Goriška hranilnica in Trgovinska zbornica.

Goriška hranilnica je potrdila dr. Lucia Beltrameja, Goriška občina Fabia Zaninija, Sovodenska občina Bogdana Butkoviča. Pokrajina je za svojega predstavnika imenovala Agostina Candussija, Trgovinska zbornica pa Massima Zullija.

Glavna skupščina je tudi določila prodajno vrednost za zemljišča in odobrila finančni obračun. Cena za zemljišča ostane nespremenjena, finančno poslovanje pa se zaključilo s pribitkom nekaj nad dva milijona lir.

Tudi letos je tekmovanje privabilo številne proizvajalce in sladokusce V Štandrežu izbrali naboljše salame

Tekmovanje za najboljšo salamo v Štandrežu postaja iz leta v leto pomembnejše. Tokrat je privabilo proizvajalce domačih salamov z Gorške, iz sosednjih krajev čez mejo, pa tudi s Tržaške, Kopršćine in Furlanije. Organizatorji nedeljskega tekmovanja v domu Andreja Budala v Štandrežu, Alojz in Robert Paškulin, Davorin Marvin, Franjo Devetak in Lucijan

Šturm, so bili kar zadovoljni, saj so na spisku sodelujočih imeli kar 27 salamov.

Dve komisiji sta ocenjevali videz, vonj in okus rezin, ki so bile razvrščene v oštevilčenih krožnikih. Vsaka komisija je ocenila polovico salamov in izbrala najboljših pet v vsaki skupini. Deset se jih je tako uvrstilo v finale, kjer je vseh osem članov obeh ocenjevalnih komisij s točkami od 0 do 10

ocenjevalo samo okus posameznih salamov. Njihova izbira gotovo ni bila lahka, kot dokazujejo minimalne razlike v točkah med prvouvrščenimi.

V končnem vrstnem redu izstopa uveljavitev domačinov, ki so osvojili kar štiri od prvih petih mest. Prvo nagrado je osvojil Jordan Zavadlav iz Štandreža z 58 točkami. Z eno samo točko zaostanka mu sledi Dario Cefar iz Vileša, nato pa po vrsti trije Štandri: Davorin Marvin (55 točk), Alojz Paškulin (54) in Pierin Brajnik (51). Zmagovalcem so podelili pokale, ki so jih darovali podjetje Nardin, pekarni Škorjanc in Cozzutti, gostilna Pri Pavli in bar Rosy. Vsem sodelujočim so podelili spominske kolajne.

Po strokovnem mnenju, ki so ga dali izvedenci v ocenjevalni komisiji (salamo so ocenjevali Stanko Pelos iz Vrtojbe, Edi Gregorič in Danilo Simsič iz Šempetra, Martin Mozetič, Leopold Gomišček in Francesco Zanin iz Štandreža, Ivan Gravner iz števerjana in Milan Tomšič iz Sovodenj), so namreč številni navzoči želeli še sami oceniti dobrote, ki jim je bilo namenjeno tekmovanje. Družabnost se je nadaljevala ob pokušanju, kapljici domačega vina in pogovorih o tej ali oni značilnosti, ki je potrebna za "ta pravo" salamo.

Na sliki (foto Marinčič) ocenjevanje salamov v Štandrežu.

Tekme med Dinamom in Crveno zvezdo niso odigrali zaradi izgredov V Zagrebu pretep namesto nogometa

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Derbi predzadnjega kola jugoslovanskega nogometnega prvenstva med Dinamom in Crveno zvezdo naj bi bil povsem nepomemben, saj je bilo že prej vse znano: 1. Crvena zvezda, 2. Dinamo. Toda zgodil se je nezasišen škandal, ki so ga priredili navijači obeh moštev, tako da tekme sploh ni bilo.

V Maksimir je prišlo dobrih 20.000 navijačev, med njimi je bilo blizu 2000 gostujočih. Beograjčani so že dopoldne opustošili zagrebske ulice, zares pa se je začelo pol ure pred predvidenim začetkom. Sporno je, kateri tabor je začel, toda to niti ni tako pomembno. Ocena, da je policija domače navijače tepla bolj kot gostujoče, pa je bila tako rekoč enotna. Dinamovi navijači so vdrli tudi na igrišče, seveda so bili tepeni, na pomoč pa jim je priskočil tudi kapetan Dinama Z. Boban, ki se je tedaj ogreval. TV kamere so prikazale njegov napad na enega izmed policistov, bil pa je v karatejskem slogu. Veliko dela so imeli gasilci, ki so navijače odganjali s curki vode, na koncu pa je zalegel še solzilec. Vse skupaj je trajalo dve uri, delegat Bracanović je tekmo odpovedal, ni pa znano, kdaj naj bi jo odigrali, saj je 19. t. m. finale pokala, že v ponedeljek pa naj bi se v Poreču začele priprave reprezentance. In epilog zagrebskih neredov: 60 ranjenih, dva med njimi pa sta v smrtni nevarnosti. Igralci Crvene zvezde so pod strogim nadzorstvom policije v Beograd odpotovali z vojaškim letalom, navijačem pa so pripravili posebno vlakovno kompozicijo. Dinamovci so po Zagrebu divjali še dolgo v noč, vzklikali pa so nacionalistična gesla in izkoristili priložnost za politično manifestacijo.

Olimpija je v Subotici s Spartakom prvič zmagala v gosteh s 3:2 in si priigrala lepo možnost za 8. mesto, če bo v sredo premagala Slobodo. Ljubljancani so zaigrali fantastično, toda kljub temu je Spartak ob odmoru nepričakovano vodil z 2:0. Toda Olimpija je bila toliko močnej-

ša, da je tudi to ni zmotilo, gole pa so dosegli Zečević, Di. Vrabac in Djukić.

Hajduk je zmagal z golom Čelića v 1. minuti z Radničkim, v nadaljevanju pa zamudil celo vrsto priložnosti. Partizan je pod novim trenerjem Bjekovićem z Veležem zmagal kar s 3:0, vse tri gole pa je dosegel Djurovski. Nepričakovano zmago v Osijeku je dosegel Borac in se bržkone rešil. Iz lige bo izpadel ali Velež ali Sarajevo, prvi je boljši v medsebojnih tekmah, toda vprašanje je, če predsedstvo NZJ ne bo zahtevalo ponovitve tekme Sarajevo-Dinamo, ki so jo najprej registrirali z 0:3, nato pa sklep razveljavili.

REZULTATI 33. KOLA 1. ZNL: Hajduk-Radnički 1:0 (1:0); Željezničar-Rijeka 4:1 (2:1); Partizan-Velež 3:0 (1:0); Osijek-Borac 0:1 (0:1); Vojvodina-Sarajevo 2:1 (1:1); Spartak-Olimpija 2:3 (2:0); Sloboda-Rad 1:2 (0:1); Vardar-Budućnost 4:1 (2:1); Dinamo-Crvena zvezda neodigrano.

VRSTNI RED: Crvena zvezda 47; Dinamo 42; Hajduk 38; Partizan 36; Rad 34; Željezničar 32; Rijeka 31; Sloboda 30; Vojvodina 29; Olimpija in Spartak 28; Budućnost 27; Radnički in Osijek 26; Borac 25; Sarajevo in Velež 23; Vardar 17.

PARI PRIHODNJEGA KOLA (16. t. m.): Velež-Dinamo, Crvena zvezda-Spartak, Olimpija-Sloboda, Rad-Vojvodina, Sarajevo-Vardar, Budućnost-Željezničar, Rijeka-Osijek, Borac-Hajduk, Radnički-Partizan.

REZULTATI 33. KOLA 2. ZNL: Zemun-Iskra 3:0 (2:0); Rudar-Liria 4:1 (1:0); Šibenik-Čelik 6:0 (1:0); Leotar-Mladost 9:1 (6:0); Mačva-Borac 10:9 (0:0)-po 11m; Kikinda-Sutjeska 5:4 (0:0)-po 11m; Pelister-Proleter 6:5 (0:0)-po 11m; Dinamo-Beograd 5:4 (1:1, 0:0)-po 11m; Napredak-GOŠK 4:0 (1:0); Sloboda-Priština 1:2 (1:0).

VRSTNI RED: Proleter in Zemun 42; Priština 42; Sutjeska 39; Sloboda 37; Šibenik 36; Dinamo 35; Pelister in Kikinda 32; Mačva 31; Leotar, Napredak in Iskra 30; GOŠK 29; Rudar in Borac 28; Beograd 27; Liria 19; Čelik 14; Mladost 1.

Kapetan Dinama Boban je na Maksimiru v karatejskem slogu napadel policista (Telefoto AP)

Dirka po Španiji Marco Giovannetti pred končno zmago

SEGOVIA (Španija) — Na kolesarski dirki po Španiji bodo danes vozili zadnjo etapo, Italijan Marco Giovannetti pa se še vedno drži na prvem mestu, ki ga bo, če ne pride do kakega velikega presenečenja, tudi ohranil.

V nedeljo je Giovannetti držal na etapi na kronometer, včeraj je brez škode šlo mimo še zadnjih pet grictev, današnjih 176 km pa je pretežno v spustu. Edina »slovita« žrtve včerajšnje etape je bil prav eden od Giovannettijevih najnevarnejših tekmecev, Pello Ruiz Cabestany, ki je prišel na cilj po 1'52". Povejmo še, da je etapo (Collado - Villalba, 188,600 km) osvojil Francoz Denis Roux.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Giovannetti (It.) 89:52'16"; 2. Delgado (Šp.) po 1'28"; 3. Fuerte (Šp.) 1'48"; 4. Cabestany (Šp.) 2'16"; 5. Parra (Kol.) 3'07"; 6. Echave (Šp.) 3'52"; 7. Indurain (Šp.) 6'22"; 8. Ivanov (SZ) 6'48"; 9. Ampler (NDR) 7'15"; 10. Roux (Fr.) 7'56"; 11. Farfan (Kol.) 8'27"; 12. Herrera (Kol.) 9'07"; 13. Jaramillo (Kol.) 10'38"; 14. Gaston (Šp.) 11'15"; 15. Rodriguez (Kol.) 11'40"; 16. Rominger (Švi.) 13'33".

Fondriesta ne bo na dirki po Italiji

FIRENCE — Maurizio Fondriest se že drugo leto zapore ne bo mogel udeležiti kolesarske dirke po Italiji. Tako so se odločili po včerajšnjih zdravniških pregledih, na katerih so ugotovili, da ima še vneto koleno. Gre za posledice padca, do katerega je prišlo na neki dirki v Belgiji. Fondriest se bo sedaj moral zdraviti, niso pa znali povedati, kdaj bo lahko spet sedel na kolo.

Na italijanskem teniškem prvenstvu je v finalu pregazila Navratilovo (6:1, 6:1)

Izredna zmaga Monike Seleš

RIM — Rim ima od nedelje novo kraljico: Moniko Seleš. Komaj 16-letna Novosađanka si je kar sama vzela italijansko teniško krono z izredno zmago nad ameriško veteranico čehoslovaškega rodu Martino Navratilovo. Seleševa je v 53 minutah srečanja prepustila nasprotnici vsega dve igri, eno v vsakem setu, in zmagala s strahovito prepričljivim 6:1, 6:1.

Finalno srečanje zelo kvalitetnega odprtega italijanskega prvenstva (manjkala je le Grafova) je bilo povsem enosmerno. Monika je že v prvi igri odvezla servis Navratilovi in ji nato ni več dopustila, da bi se ji približala.

Po dvoboju je Navratilova priznala premoč mlajše nasprotnice: »Povozila me je, kot tovornjak,« je bil njen komentar na izredno igro Jugoslovankanke, ki je imela v svežini in v moči udarcev svoji najboljši orožji. Ob tem velja pripomniti, da je bila 33-letna Martina še utrujena od polfinalnega zelo napetega srečanja z Argentinko Sabatinijevo (7:6, 7:5 za Navratilovo).

Monika Seleš je letos pred zmago v Rimu osvojila tri teniške turnirje. Zmagala je v Kay Biscaynu, San Antoniu in Tampu. Lani je zmagala v Houstonu (v finalu je premagala Chris Evertovo), v Parizu pa je izgubila v polfinalu po treh setih z Grafovo. Z letošnjimi zmagami se je 175 cm visoka in 53 kg teška Novosađanka, ki jo trenira oče Karol, bivši jugoslovanski rekord v troskoku, prebila na tretje mesto svetovne teniške lestvice, za Grafovo in Navratilovo. Z rimsko zmago med posameznicami in v dvojicah je doslej v svoji mladi teniški karieri zaslužila »uradno« že 501.524 dolarjev (kakih 650 milijonov lir)...

Na sliki: smejoča se Monika Seleš s pokalom, ki ga je prejela za nedeljsko zmago (AP)

Mednarodno teniško prvenstvo Italije

Včeraj začeli moški

RIM — Medtem ko je v Rimu še odmevala zmaga mlade Jugoslovankanke Monike Seleš, so svoj trud na italijanskem mednarodnem teniškem prvenstvu začeli moški. Včeraj pa je tekmovala močil že, tako da so nekaj srečanj morali odložiti.

Kljub dežju so le izpeljali naslednje dvoboje:

IZIDI: Perez Roldan (Arg.) - Agenor (Haiti) 6:7, 6:2, 6:4; Berger (ZDA) - Mansdorf (Izr.) 3:6, 6:1, 6:0; Yzaga - J. Sanchez (Sp.) 6:4, 4:6, 6:4; E. Sanchez (Sp.) - Sznajder (Kan.) 6:2, 6:1; Filippini (Urug.) - Witsken (ZDA) 4:6, 6:3, 6:4; Gilbert (ZDA) - Pugh (ZDA) 1:6, 6:4, 6:4; Gomez (Ekv.) - Noah (Fr.) 6:1, 6:7, 6:3.

Italijanski košarkarski play off

Danes povratni polfinalni tekmi

Danes bosta na vrsti povratni polfinalni tekmi italijanskega košarkarskega play offa, Phonola Caserta - Scavolini Pesaro ter Vismara Cantù - Ranger Varese. V prvih sobotnih tekmah sta prepričljivo zmagala Scavolini (98:82) ter Ranger (110:82). Morebitni tretji tekmi sta na sporedu 19. 5., finalna srečanja pa se bodo pričela 22. t. m.

V nedeljo pa so odigrali srečanja 6. kola play outa. Izidi: RUMENA SKUPINA: Alno Fabriano - Kleenx Pistoia 85:75; Arimo Bologna - Jollycolombani Forlì 88:122; Gareasio

2000 Livorno - Neutroroberts Firenze 109:96. LESTVICA: Alno 10, Neutroroberts, Jollycolombani 8, Gareasio 6, Kleenex, Arimo 2. PRIHODNJE KOLO: Kleenex - Arimo, Jollycolombani - Gareasio, Neutroroberts - Alno.

ZELENA SKUPINA: Pains Neapelj - Benetton - Treviso 89:82; Annabella Pavia - Hitachi Benetke 88:77; Glaxo Verona - Teorematour Arese 101:90. LESTVICA: Pains 12, Glaxo 8, Benetton, Annabella 6, Teorematour, Hitachi 2. PRIHODNJE KOLO: Benetton - Annabella, Hitachi - Glaxo, Teorematour - Pains.

Po Catanzaru tudi Como izpadel iz italijanske nogometne B lige

Triestina izgubila z Reggino

Dve sami zmagi in kar osem neodločenih rezultatov je obračun nedeljskega 35. kola italijanskega nogometnega prvenstva B lige. Med edinima ekipama, ki sta zmagali, je tudi Reggina, ki se je na domačih tleh srečala s Triestino in zmagala z 2:1 (1:1). Domačini so povedli z Mariottom, Tržačani so še v prvem polčasu izenačili s Consagro, odločilni zadetek pa je četrte ure pred koncem iz enajstmetrovke dosegel Paciocco. Gostje so se po tekmi dokaj hudovali nad sodnika Merlina, ki je dve minuti pred koncem tudi izključil domačina Paciocco in »Tržačana« Di Roso.

Drugo zmago je zabeležila Parma, ki se s hitrimi koraki bliža A ligi. Izredno pomembno točko v boju za napredovanje je iztržil Cagliari v Anconi. Tudi ekipa s Sardinije je takorekoč že na pragu A lige, kamor sta se že pretekli teden predčasno uvrstila Torino in Pisa.

Tudi na repu lestvice je prišlo še do ene odločitve. Po Catanzaru je v C 1 ligo izpadel tudi še do pred kratkim zelo renomirani Como.

IZIDI NEDELJSKEGA KOLA

Ancona - Cagliari 1:1; Barletta - Pisa 1:1; Brescia - Reggina 0:0; Como - Messina 0:0; Cosenza - Licata 1:1; Padova - Catanzaro 0:0; Parma - Foggia 5:3; Pescara - Monza 0:0; Reggina - Triestina 2:1; Torino - Avellino 2:2.

LESTVICA

Torino 49 točk, Pisa 48, Cagliari 45, Parma 42, Reggina 40, Ancona 39, Pescara 38, Reggina 37, Foggia in Padova 34, Triestina 33, Avellino, Brescia in Barletta 32, Cosenza in Messina 31, Monza 30, Licata 28, Como 23, Catanzaro 22.

PRIHODNJE KOLO

Ancona - Foggia, Avellino - Reggina, Brescia - Cosenza, Catanzaro - Torino, Licata - Padova, Messina - Parma, Monza - Barletta, Pisa - Cagliari, Reggina - Pescara, Triestina - Como.

Koper izgubil v Banjaluki

BANJALUKA — Nogometaši Kopa so v nedeljo izgubili z 2:0 na gostovanju v BanjaLuki proti ekipi BSK. Domačini so igrali zelo dobro in njihova zmaga je povsem zaslužena. Koprani so imeli sicer nekaj priložnosti, a so jih zapravili.

Po tem porazu se je položaj Kopa na lestvici medrepubliške nogometne lige poslabšal. Sedaj so zdrknili na 16. mesto: prehitel jih je prav nedeljski nasprotnik BSK. Za Kopro, ki je doslej zbral 21 točk, zaostajata sedaj le Ljubljana in Lokomotiva. Prav Ljubljana bo v nedeljo gostovala na Bonifiki. Za Koper je to lepa priložnost, da se z zmago povzpne na lestvici.

Na avtomobilski dirki za VN San Marina v formuli ena

Veteran Patrese po 7 letih spet prvi

IMOLA — Italijan Riccardo Patrese, veteran v formuli ena, ima za sabo kar 195 velikih nagrad, zadoščen pa ni bilo veliko: vsega skupaj tri, a zadnjič se je veselil leta 1983, v Južni Afriki. Zato je bila njegova radost po nedeljskem uspehu v Imoli toliko večja. Na drugo mesto se je prebil Berger, a tretji je bil tudi Italijan, Nannini, ki je prehitel svetovnega prvaka Prosta. Vsekakor je dirka pokazala, da (vsaj zaenkrat) premoč mclarnov ni več tako izrazita kot v lanskem sezoni. Na prvi letošnji preizkušnji je namreč

zmagal Senna (mclaren), zatem je bil na vrsti Prost (ferrari), a v nedeljo Patrese z williamsom. Na tak razplet je opozarjal že Senna, ki je dejal, da se bodo morali paziti zlasti pred williamsom. Prav BoBoutsen, Patresejev teamski tovariš, je vodil od 4. do 17. kroga, od 51. do kraja pa Patrese. Slabo se je godilo McLarnu in Ferrariju, a prvega manj kot drugemu. Senna je namreč odstopil zaradi okvare na kolesu (tedaj je bil v vodstvu), sicer bi ga bilo težko dohiteti, precej časa je vodil tudi Berger, ki pa ni zdržal do kraja.

Ferrarijeva pilota sta sicer bila v ospredju, a le Prost je dirko dokončal. Mansell je namreč navduševal s svojimi akrobacijami, a je zavozil s proge (krivdo za to je naprtil Bergerju), avto se mu je umazal s travo in zemljo in se zatem pokvaril. Prost pa je zamenjal gume in pri tem zgubil vso prednost, ki jo je imel, sicer bi se znal povzpeti na zmagovalni oder. Tako ali drugače, prvenstvo se obeta zanimivo in izenačeno.

VRSTNI RED: 1. Patrese (williams) 1:30'55"479 s povprečno hitrostjo 202,876 km/h; 2. Berger (mclaren) po 5'111; 3. Nannini (benetton) 6'240; 4. Prost (ferrari) 6'834; 5. Piquet (benetton) 53'112; 6. Alesi (tyrrell); 7. Warwick (lotus); 8. Donnelly (lotus); 9. Alliot (ligier); vsi po 1 krogu; 10. Larini (ligier); 11. Barilla (minardi); 12. Lehto (onyx); vsi po 2 krogih; 13. Bernard (lola) po 5 krogih.

VRSTNI RED ZA SP: 1. Senna (Braz.) 13 točk; 2. Prost (Fr.) 12; 3. Berger (Av.) 12; 4. Patrese (It.) 9; 5. Alesi (Fr.) 7; 6. Boutsen (Bel.) 6; 7. Piquet (Braz.) 6; 8. Nannini (It.) 4; 9. Mansell (VB) 3; 10. Modena (It.) 2; 11. Nakajima (Jap.) 1.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. McLaren 25; 2. Williams in Ferrari 15; 4. Benetton 10; 5. Tyrrell 8; 6. Brabham 2.

Prihodnja dirka bo 27. t.m. v Monte-carlu.

Na sliki (AP): Patrese (levo) na zmagovalnem odru skupaj z Nanninijem.

Več kot 200 učencev mestnih osnovnih šol na atletskem troboju v organizaciji Športne šole Trst

Osnovnošolska olimpiada, praznik športa in otrok

Osnovnošolska olimpiada Športne šole Trst je tudi letos doživela svoj veliki tekmovalni dan. V prostorih Borovega športnega centra je bilo v soboto tekmovalje v atletskem troboju (skok v daljino z mesta, met medicinke, tek 20 metrov), v okviru katerega se je več kot 200 učencev, ki obiskujejo tržaške mestne osnovne šole, pomerilo v teku, skoku in metu. Boj za točke je bil vsekakor vroč, pa tudi navijanja sošolcev za svoje součence ni manjkalo.

Na splošno je tekmovalje pokazalo, da so bili učenci dobro pripravljeni na nastop, saj so dosegali zadovoljljve rezultate. V običajni dvoboju med Ribičičem in Župančičem se je tokrat vmešala miljska šola, ki je obema tekmecema krepko zmešala štrne, saj se je povzpela v sam vrh ekipne lestvice.

Med verjetno najbolj zanimivim delom tekmovalja pa je bil prav gotovo nastop petošolk, kjer so se med prvih deset uvrstile le Svetoivančanke in Šentjakobčanke. Dvoboju med obema vrstama je bil izredno izenačen, saj so na koncu učenke Župančiča prevladale le z najtesnejšo razliko.

Med posamezniki moramo vsekakor omeniti Maro Bogatec, ki je ne le zbrala med dekletki največje število točk, ampak je njen rezultat boljši celo od vseh dosežkov dečkov. Sploh pa so dekleta letos vzela svoje nastope na moč resno in »emancipirano«, saj so kar v treh razredih (od petih) zbrale več točk kot fantje.

Po atletskem delu prireditve je bil na vrsti tudi mali finale igre med dvema ognjema. Kot terja tradicija je bilo tudi tukaj razpoloženje vseh igralcev nadvse borbeno, po dveh setih igre pa je moral Ribičič le priznati premoč šole Gregorič-Stepančič, ki je tako osvojila tretje, Šentjakobčani pa četrto mesto.

Konec tedna bo na vrsti še zadnje dejanje letošnje osnovnošolske olimpiade: v soboto bo namreč sklepna slovesnost z nagrajevanjem, med katerim bodo odigrali tudi najtežje pričakovano finalno tekmo v igri med dvema ognjema za 1. mesto med Finžgarjem in Župančičem. (boj)

12. Mitja Pegan (ŽUP) 422; 13. Danilo Bosari (ŠIR) 418; 14. Stibiel Giuliano (G-S) 414; 15. Ivan Mikulus (FIN) 409; 15. Dimitri Spilovich (ŠIR) 409; 17. Mitja Stanič (ŠIR) 400; 18. Rok Opelt (MKI) 396; 19. Riccardo Polesello (G-S) 355; 20. Martin Strani (ŽUP) 348; 21. Christian Zotti (G-S) 311; 22. Jan Carli (RIB) 130.
- DEKLICE**
1. Francesca Lovrečič (MJE) 453; 2. Lara Negrinis (MJE) 441; 2. Valentina Bertocchi (MJE) 441; 4. Njinočka Grego (B-J) 428; 5. Valentina Smotlak (G-S) 426; 6. Alessio Caterina (RIB) 413; 7. Katia Appe (G-S) 406; 8. Sandra Siega (B-J) 401; 9. Tina Furlani (B-J) 399; 9. Sara Posar (ŠIR) 399; 11. Janja Del Linz (FIN) 396; 12. Elisa Frandolič (RIB) 383; 13. Manuela Krasevich (ŠIR) 379.

- 4. razred**
- DEČKI**
1. Saša Jančar (RIB) 527; 2. Mitja Stefančič (RIB) 520; 3. Alex Zupan (ŽUP) 514; 4. Marčo Serio (MJE) 509; 4. Fabris Sergio (ŠIR) 509; 6. Igor Zobin (MJE) 507; 7. Patrick Savarin (MKI) 496; 7. Mitja Bizjak (ŠIR) 496; 9. Tomaž Pipan (MKI) 481; 10. Tomaž Metlika (ŽUP) 480; 10. Andrea Hrovatin (FIN) 480; 12. Matevž Peterlin (MKI) 478; 13. Albert Zornada (G-S) 469; 14. Alessandro Manzin (G-S) 466; 15. Fabrizio Ugrčić (MKI) 460; 15. Tilen Tavčar (FIN) 460; 17. Denis Grisancich (MJE) 457; 18. Fabio Babuder (ŽUP) 452; 19. Daniel Leone (RIB) 451; 20. Luca Žiberna (G-S) 432; 21. Roberto Lunazzi (ŽUP) 411; 22. Borko Stefanovič (FIN) 410; 23. Dario Košuta (ŠIR) 408; 23. Mitja Giaconi (ŽUP) 408; 25. Christian Kranjec (ŠIR) 329.

- DEKLICE**
1. Martina Samež (MJE) 542; 2. Anja Starec (FIN) 525; 3. Caterina Macho (RIB) 506; 4. Karin Mezgec (RIB) 503; 5. Zorka Miličević (RIB) 497; 6. Mascia Kukanja (G-S) 492; 6. Jana Miličević (RIB) 492; 8. Corina Candian (ŠIR) 485; 9. Miryam Grippari (G-S) 480; 10. Lara Komar (G-S) 463; 10. Tanja Giugovaz (ŽUP) 463; 12. Ivana Flego (ŠIR) 458; 13. Nastja Milič (ŠIR) 457; 13. Fjona Mezgec (RIB) 457; 13. Anastasia Postogna (MJE) 457; 16. Valentina Jacopich (MJE) 446; 17. Tjaša Rogelja (ŽUP) 44 18. Ivana Meula (MKI) 429; 19. Sabina Caris (ŽUP) 402; 20. Katrin Dilli (MKI) 380; 21. Jasna Žiberna (ŽUP) 367; 22. Jana Gruden (ŽUP) 354; 23. Elisabeth Feletti (MKI) 258; 24. Martina Viviani (FIN) 140.

- 5. razred**
- DEČKI**
1. Andrej Roberti (GRB) 529; 2. Dujam Lista (MKI) 528; 3. Giorgio Lorenzi (MKI) 523; 4. Francesco Viviani (FIN) 522; 5. Robert Debelis (G-S) 519; 6. Peter Beragna (ŽUP) 517; 7. David Tence (ŽUP) 502; 8. Igor Bosich (G-S) 499; 9. Vassili Carbonini (ŽUP) 486; 10. Peter Furlan (GRB) 484; 11. Gianpaolo Carapucci (ŽUP) 476; 12. Marko Pertot (FIN) 465; 13. Christian Baitz (ŽUP) 459; 14. Mathias Mauri (MKI) 452; 15. Igor Kobal (MKI) 450; 16. Manuele Bressan (ŠIR) 446; 17. Igor Gherdol (G-S) 432.

- DEKLICE**
1. Mara Bogatec (ŽUP) 576; 2. Roberta Orel (RIB) 508; 3. Alessandra Pavlica (ŽUP) 499; 4. Laura Sgubin (RIB) 497; 5. Valentina Sancin (ŽUP) 488; 6. Mirjam Cermelj (RIB) 486; 7. Tanja Sternad (RIB) 485; 8. Irena Jelerčič (ŽUP) 483; 9. Tanja Tomaselli (RIB) 476; 10. Eva Čok (ŽUP) 466; 11. Milena Udovič (FIN) 465; 12. Karmen Amato (MKI) 463; 12. Elisa Sancin (GRB) 463; 12. Tjaša Ruzier (MKI) 463; 15. Elena Lantier (GRB) 461; 16. Luisa Vignini (GRB) 452; 17. Alja Hrvatič (GRB) 445; 18. Irena Perosa (RIB) 442; 19. Karin Severi (MKI) 435; 20. Ksenija Breclj (FIN) 434; 21. Erika Balde (ŽUP) 426; 22. Mojca Žerjal (G-S) 423; 23. Vera Repini (ŽUP) 413; 24. Lucia Lombardo (RIB) 410; 25. Martina Bontempo (ŽUP) 399; 26. Eva Gruden (ŽUP) 391; 27. Irene Malusa (ŽUP) 377; 28. Nataša Feletti (MKI) 346.

Kratice pomenijo: B-J Bazoviški junaki, FIN Finžgar, GRB Grbec, G-S Gregorič-Stepančič, MKI Milčinski, MJE Milje, RIB Ribičič, ŠIR Širok in ŽUP Župančič.

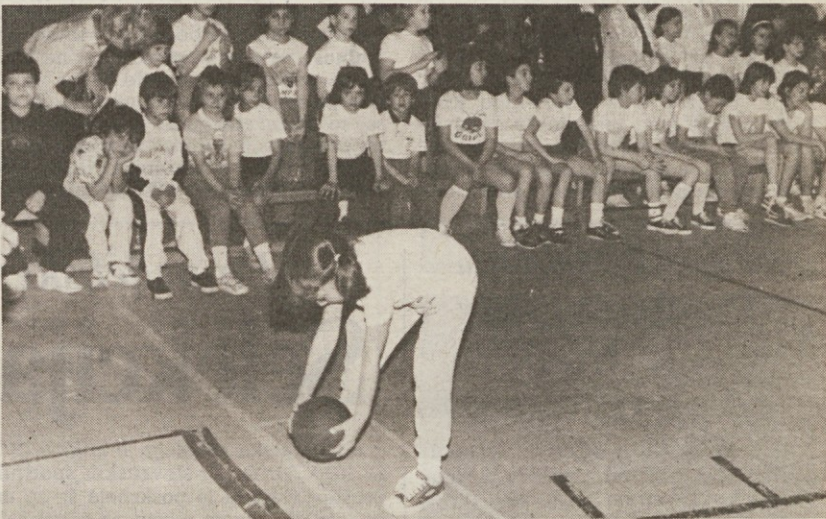
Nestrpnost pred nastopom je bila precejšnja, s prstki v ustih pa je bilo že bolje

Tekmovalje je načelo moči, zato se je bilo treba takoj »okrepčati«

Boj za točke je bil hud, a navijanje sošolcev je bilo prav tako zavzeto in vroče

Med trobojem so se sproprijeli tudi z metom medicinke, ki je najmanjšim delala tudi nekaj težav

Rezultati atletskega troboja

1. razred

DEČKI

1. Julij Vanello Premru (FIN) 422; 2. Axel Furlan (MKI) 412; 3. Alan Žigon (MJE) 409; 4. Gabrijel Svetlič (G-S) 403; 5. Federico Pobega (MJE) 399; 5. Marko Mahnič (FIN) 399; 7. David Brišček (G-S) 395; 8. Elia Hrovatin (FIN) 393; 9. Giorgio Pitacco (RIB) 390; 10. Matija Vidmar (FIN) 394; 11. Valter Bullo (RIB) 381; 12. Marko Desco (G-S) 375; 13. Jan Sedmak (ŽUP) 369; 14. Peter Jevnikar (ŽUP) 366; 15. Matjaž Cosmo (ŽUP) 360; 16. Nikola Kecman (ŠIR) 356; 17. Oskar Perosa (RIB) 331; 18. Nicola Sperco (FIN) 329; 19. Arin Marchesi (FIN) 317; 20. Stefano Čok (MKI) 314; 20. Elvis Cjambra (ŠIR) 314; 22. Andrej Stančič (ŠIR) 297; 13. Jurij Verč (ŽUP) 287.

SKUPNA LESTVICA ATLETSKEGA TROBOJA

1. Milje	103 točke
2. Ribičič	101,5
3. Župančič	93
4. Finžgar	61
5. Milčinski	53,5
6. Širok	48,5
7. Gregorič-Stepančič	47
8. Grbec	23
9. Bazoviški junaki	19,5

DEKLICE

1. Tanja Romano (ŽUP) 468; 2. Sheila Perossa (ŠIR) 424; 3. Katarina Husu (ŽUP) 414; 4. Nika Furlani (ŽUP) 413; 5. Meggy Mauri (MKI) 407; 6. Erika Sancin (GRB) 395; 7. Katja Božjeglav (MJE) 386; 8. Alessandra Coronica (MJE) 385; 9. Martina Cunja (FIN) 374; 10. Petra Dilli (MKI) 358; 11. Martina Tonet (FIN) 352; 12. Martina Gruden (MJE) 345; 13. Tamara Mingotti (B-J) 338; 14. Sandy Nestori (ŠIR) 324; 14. Alexia Bandino (G-S) 324; 16. Maja Udovič (ŠIR) 313; 17. Valentina Piccioli (G-S) 303; 18. Francesca Ciacchi (MKI) 301; 19. Daša Stanič (FIN) 288; 20. Karin Sancin (MKI) 281.

2. razred

DEČKI

1. Patrick Vignini (MJE) 462; 2. Marčo Jadran Bettio (MJE) 435; 3. Niko Štokelj (B-J) 430; 4. Miloš Kalc (MKI) 429; 5. Matjaž Kodrič (MKI) 424; 6. Walter Fichack (MJE) 422; 7. Devan Cecchi (FIN) 418; 8. Gerardo Tolentino (ŠIR) 413; 9. Igor Pison (MKI) 403; 10. Carlo Zornada (G-S) 400; 11. Peter Ciacchi (G-S) 398;

12. Matteo Feruglio (G-S) 396; 12. Andrej Sulli (ŽUP) 396; 12. Paolo Vignini (GRB) 396; 15. Dejan Furlan (GRB) 392; 16. Lorenzo Scichilone (ŽUP) 379; 17. Dimitrij Požar (B-J) 375; 18. Marko Glavina (G-S) 359; 19. Manuel Ban (GRB) 358; 20. Mauro Zoch (G-S) 354; 21. Peter Verri (B-J) 351; 21. Corrado Bernetti (ŠIR) 351; 23. Alex Škerlavaj (ŠIR) 328; 23. Martin Scarcia (MKI) 328; 25. Jan Žerjal (ŽUP) 311; 25. Antonio Tusso (G-S) 311; 27. Luka Kafol (FIN) 305; 28. Iztok Skrinjar (RIB) 284.

DEKLICE

1. Jerneja Rebernak (FIN) 425; 2. Sara Lo Castro (FIN) 422; 3. Anatina Petkovšek (RIB) 419; 4. Martina Carpani (GRB) 414; 5. Rosa Micol (ŽUP) 404; 6. Sara Corbatti (ŽUP) 399; 8. Selena Ščuka (G-S) 391; 9. Elisa Komar (G-S) 384; 10. Nataša Selmanovič (RIB) 381; 11. Giulia Valassi (RIB) 376; 12. Martina Montin (B-J) 366; 13. Manuela Pizent (RIB) 363; 14. Breda Močlinik (MKI) 360; 15. Katia Peruzzo (G-S) 354; 16. Mila Stefanovič (FIN) 353; 17. Barbara Mahnič (MKI) 348; 18. Erika Biekar (G-S) 346; 19. Nicoleta Cossutta (B-J) 339; 20. Shobha Giaconi (ŽUP) 332.

3. razred

DEČKI

1. David Žigon (MJE) 532; 2. Stefano Pribac (ŠIR) 478; 3. Marko Mikolj (RIB) 476; 4. Robert Pecchiari (ŠIR) 465; 5. Manuel Pussini (ŠIR) 461; 6. Dean Carli (RIB) 457; 7. Lobbascio Elio (G-S) 437; 8. Erik Žeriali (ŽUP) 431; 9. Goran Floridan (ŽUP) 427; 10. Michele Sorcini (RIB) 425; 11. Iztok Cergol (MKI) 424;

Skok v daljino je bil ena od treh disciplin, v katerih so se pomerili mladi tekmovalci

Slike: Mario Magajna

Deželno atletsko prvenstvo v Gorici

Sedmak in Coslovicheva zadovoljila

Atletsko deželno člansko ekipno prvenstvo, ki je bilo v soboto in nedeljo v Gorici, je bilo prvo pravo masovno merjenje sil najboljših v deželi. Na njem sta kot posameznika nastopila tudi člana AD Bor Infordata Igor Sedmak in Claudia Coslovich. Oba sta s 3. mestom v skoku v daljino, oz. metu kopja zadovoljila, kot je bilo pričakovati, pa pravih rezultatov še ni. Igor je z rezultatom 686 cm sicer lahko zelo zadovoljen, vendar mu neusklajenost gibanja v celoti preprečuje posegati po rezultatih, ki jih je že zdaj sposoben doseči, to je po skokih čez 7 metrov. Še večje težave ima v metu kopja Claudia, ki ji ta čas (pričakovano) ne gre na treningu ne na tekmi. V Gorici je v nedeljo zalučala kopje 43,70 m daleč. Čeprav dosega ta čas za v povprečju 3 do 4 m daljše mete kot lani, je nenaden dvig rezultatov pričakovan šele konec meseca oziroma v začetku junija, po opravljenem dvotednem specialnem tehničnem ciklusu, kot je bilo to že od vsega začetka načrtovano. Kar zadeva

tekmovalja, bo Claudia mirovala do 31. maja, ko naj bi nastopila na mednarodnem ženskem atletskem mitingu v Bocnu, Igor pa se bo v troskoku preizkusil že v soboto v Novi Gorici. (LP)

obvestili

ŠZ SLOGA
vabi na redni občni zbor, ki bo v petek, 18. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev občnega zbora, poročilo o delovanju, slavnostno nagrajevanje zaslužnih tekmovalcev in volitve novega odbora.

JK ČUPA
iz Sesslana organizira jadrnalne tečaje v poletnih mesecih za mlade do 14. leta. Vpisovanje na društvenem seždu v Sesslanu ob sobotah od 16. do 19. ure. Tel. 299858.

totip

1. — 1. Majer Art	X
2. Mint di Jesolo	1
2. — 1. Dankeum	X
2. Digione	1
3. — 1. Innesso	X
2. Impostore Op	2
4. — 1. Greco Om	X
2. Gino Izzo	2
5. — 1. Gelso	X
2. Godfrey Cor	2
6. — 1. Furios Prad	X
2. Isaigon	1

KVOTE

12 (487 dobitnikov)	1.410.000 lir
11 (5.966 dobitnikov)	115.000 lir
10 (35.616 dobitnikov)	19.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA (20. 5.): Ancona - Foggia, Avellino - Reggina, Brescia - Cosenza, Catanzaro - Torino, Licata - Padova, Messina - Parma, Monza - Barletta, Pisa - Cagliari, Reggina - Pescara, Triestina - Como, Mantova - Luchese, Casertana - Taranto, Jesi - Chieti.

totocalcio

Ancona - Cagliari	X
Barletta - Pisa	X
Brescia - Reggina	X
Como - Messina	X
Cosenza - Licata	X
Padova - Catanzaro	X
Parma - Foggia	1
Pescara - Monza	X
Reggina - Triestina	1
Torino - Avellino	X
Centese - Varese	2
Trani - Fano	X
Acireale - Frosinone	1

KVOTE

13 (86 dobitnikov)	93.053.000 lir
12 (3.055 dobitnikov)	2.619.000 lir

oddaja o našem športu

Vsak ponedeljek ob 18.15 na TV Koper-Capodistria

Za nagradno uganko je bilo v včerajšnji oddaji 6. KROG postavljeno naslednje vprašanje:

S katerimi športnimi panogami se danes ukvarja SD Sokol iz Nabrežine? Pravilne odgovore pošljite na PON-TECO, Ul. Trento 15, Trst, ali pokličite telefonsko: (040) 369868.

Dobitnik prejme lepo nagrado, ki jo daje na razpolago sponzor oddaje Beneco Kronos.

Zmagovalec prejšnjega 6. KROGA je bila Michelle Passerini iz Sesslana.

Nad deželnimi odbojgarskimi ligami je v soboto padel zastor Neugoden razplet v moški C-2 ligi

Pred zadnjim kolom v deželnih odbojgarskih ligah je največ zanimanja vladalo za končni razplet v moški C-2 ligi. Razpletlo pa se je tako, da je današnja posticipirana tekma Bora Cunja Avtoprevoz z vidimskim Volley Ballom, žal, povsem brezpredmetna. V tej ligi ostajamo tako brez slovenskega napredovanja, kajti vodilni Sacile je zmagal v Villi Vicentini, Volley Pordenone pa v dvoboju s Crismarejem ni izgubil niti niza. Obe tile ekipi sta zdaj za borovce nedosegljivi.

Ni manjkalo mnogo, da bi se zadeve drugače zasukale. Sacile je proti Vivilu že zgubil z 2:0 in v tretjem nizu 13:9, ko se je težje poškodovani podajal domačinov, kar je privedlo do preobrata in končnega slavlja gostov. Tako so odbojkarji Cime Truciolari kljub končni »upehanosti« le obdržali prvo mesto, ki so si ga sicer tudi zaslužili, saj so bili na čelu dolgega in napornega prvenstva praktično od vsega začetka. V Pordenonu pa sploh ni bilo igre, kajti Crismare je nastopil z rezervami, kar glede na pomen tekme v splošnem kontekstu prvenstva se ne zdi najbolj korektno.

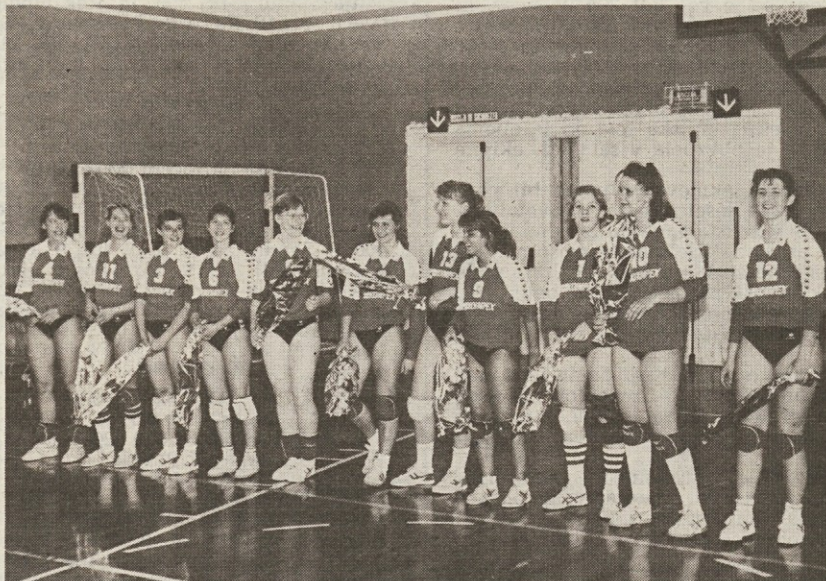
Sicer pa so si borovci, kot prej tudi ostala naša dva predstavnika - goriška Olympia in združena ekipa Meblo Imsa - napredovanje že pred tem kolom pripravili sami. Za plave, ki so

upali najdlje, je bila verjetno usodna tekma 24. kola prav s Crismarejem, ko so po vodstvu v nizih z 2:0 in v tretjem 14:11 dopustili nasprotniku, da je izsilil tie-break. Tekmo so nato Giacca in ostali dobili, a izgubljena niza sta bila nemara usodna. V drevisnjem srečanju (ob 20. uri na prvem maju) vsekakor pričakujemo, da bodo borovci le igrali zbrano, saj jim bo tako ostalo v delno uteho, da se jim je po odlični sezoni prestop v višjo ligo kljub končnemu tretjemu mestu izmuznil samo za odtenek slabši količnik v nizih.

Zadnje kolo je na ostalih igriščih po deželi odločilo le še o razvrstitvah za play out med C in D ligaši. Podrobneje bomo o uspehih in neuspehih naših šestek poročali kdaj drugič, že zdaj pa lahko seveda znova poudarimo, da je letošnja sezona v deželnih ligah minila v znamenju povratka igralke Sloge Koimpex v državno C-1 ligo.

Positivna je bila tudi sezona naših moških ekip in pa Sokola Indules v ženski C-2 ligi, nekoliko več so pričakovali pri Agorestu, precej pa sta razočarala oba naša ženska četrtoligaša. Še zlasti nam je lahko žal za izpad Brežank v prvo divizijo. Po dolgih letih častnega nastopanja na deželnih in tudi državnih ravni se vračajo na pokrajinsko raven, upajmo, za kratek čas.

V znamenju napredovanja Sloge Koimpex

Odbojkarice Sloge Koimpex so si napredovanje v državno C-1 ligo priborile predčasno, vseeno pa je bilo v soboto po zadnji tekmi z Natisonio veselje nepopisno. Pred tekmo so igralke obdarili z rožami (Foto Križmančič)

rezultati

Moška C-2 liga

IZIDI 26. KOLA

Prata - Torriana Belca Gradišče 3:2, Intrepida Mariano - Rozzol Trst 2:3, Libertas Turjak - Olympia Gorica 0:3, Volley Pordenon - Crismare Tržič 3:0, Vivil Villa Vicentina - Cima Truciolari Sacile 2:3, Bor Cunja Avtoprevoz - Volley Ball Videm se igra nočoj, Pav Remanzacco - Meblo Imsa 3:2.

KONČNA LESTVICA

Cima Truciol.	26	20	6	63:35	40
Volley PN	26	19	7	64:31	38
Bor Cunja Av.	25	18	7	62:32	36
Meblo Imsa	26	17	9	61:45	34
Vivil	26	16	10	57:47	32
Remanzacco	26	16	10	58:48	32
Olympia GO	26	15	11	60:40	30
Crismare	26	14	12	57:48	28
Vol. B. Videm	25	14	11	51:43	28
Prata	26	9	17	41:64	18
Rozzol Trst	26	8	18	39:63	16
Torriana	26	6	20	36:66	12
Intrepida	26	5	21	28:71	10
Libertas Tur.	26	4	22	29:73	8

Cima Truciolari in Volley Pordenone napredujejo v C-1 ligo, Intrepida in Libertas Turjak izpadeta v D ligo, Rozzol in Torriana igra playoff za obstanek.

Ženska C-2 liga

IZIDI 26. KOLA

Agorest Gorica - Fincantieri Tržič 0:3, Libertas Martignacco - Pieris 3:0, Sokol Indules - Celinia Maniago 3:0, Virtus Fontanafredda - Juniors Casarsa 3:2, Sloga Koimpex - Pav Natisonia 3:0, CUS Videm - Kennedy 1:3, Torriana Gradišče - Prata 3:2.

KONČNA LESTVICA

Kennedy	26	25	1	75:17	50
Fincantieri	25	23	3	73:21	46
Sloga Koimpex	26	22	4	72:20	44
CUS Videm	26	17	9	60:38	34
Martignacco	26	15	11	57:41	30
Sokol Indules	26	14	12	56:42	28
Juniors	26	14	12	53:49	28
Agorest GO	26	13	13	47:47	26
Prata	26	12	14	46:49	24
Fontanafredda	26	10	16	35:55	20
Torriana	26	9	17	40:61	18
Celinia	26	5	21	22:69	10
Pav Natisonia	26	3	23	20:73	6
Pieris	26	0	26	4:78	0

Kennedy, Fincantieri in Sloga Koimpex napredujejo v C-1 ligo, Pav Natisonia in Pieris izpadeta v D ligo, Torriana in Celinia igra playoff za obstanek.

Ženska D liga

IZIDI 26. KOLA

Promovolley PN - Virtus Trst 3:0, San Luigi GO - Breg Agrar 3:0, Lavoratore Fiera Martignacco - Kontovel Electronic Shop 3:0, Banca Popolare Centa - Gammalegno Cecchini Pasiano 3:2, ASFJR Cedad - Danone Rivignano 3:1, Al Fungo Aquila Spilimberghese 3:1, DLF Trst - San Giorgio Porcia 3:0.

KONČNA LESTVICA

Promovolley	26	25	1	75:7	50
DLF Trst	26	21	5	65:31	42
Banca Centa	26	21	5	69:29	40
ASFJR Cedad	26	19	7	65:34	38
Danone Riv.	26	16	10	55:46	32
Al Fungo Hum.	26	15	11	59:43	30
Gammalegno	26	15	11	53:47	30
Martignacco	26	12	14	48:57	24
San Giorgio	26	9	17	44:60	18
Virtus Trst	26	8	18	36:64	16
Kontovel ES	26	7	19	33:61	14
San Luigi GO	26	6	20	33:65	12
Breg Agrar	26	4	22	25:71	8
Spilimberg.	26	4	22	24:69	8

Promovolley, DLF in Banca Popolare napredujejo v C-2 ligo, San Luigi, Breg Agrar in Aquila Spilimberghese izpadajo v 1. divizijo, ASFJR in Danone igra playoff za napredovanje.

Mlade slovenske odbojkarice deželne prvakinja under 16 z ekipo under 14

Velik uspeh Bora Friulexport

Mlade odbojkarice Bora Friulexport so v nedeljo v Tržiču poskrbele za izreden športni podvig. Dosegle so naslov deželne prvakinja v kategoriji under 16, čeprav so vse po vrsti za dve leti mlajše od starostne meje te kategorije. To je prvič v zgodovini ženske deželne odbojke, da ista ekipa v eni sami sezoni osvoji kar dva mladinska naslova deželne prvega, saj so si varovanke trenerke Nacinovijeve pred tremi tedni v Roveredu pri Pordenonu priborile tudi naslov v »svoji« kategoriji, to je med under 14. Če je bil ta naslov nekako programiran, pa je nedeljski podvig prav gotovo največja senzacija mladinske odbojgarske sezone v naši deželi, kar so tržičem turnirju priznali vsi prisotni funkcionarji in strokovnjaki.

V dvorani na Trgu Isonzo v Tržiču je bilo vse pripravljeno za veliko slavo domačega Fincantierija Fresco Discount. Treba je vedeti, da so Tržičanke prava združena ekipa, sestavljena iz igralke treh društev (državnih ligašev Fincantierija in Vivila ter Villesseja), ki trenirajo v okviru »projekta bodočnosti« (Progetto Futura) pod neposrednim okriljem nič manj kot državne prvega Teodora iz Ravenna. Že pol ure pred pričetkom finalne tekme za 1. mesto so glasni domači navijači v prepolni dvorani (bilo je nekaj manj kot 500 gledalcev) vihteli zastave in z bobni in trobentami pripravljali »pravo« ozračje za svojo ekipo. Krajevni tisk je med tednom že napovedal lahko zmago Fincantierija, v bistvu smešno je izpadlo, da so bile stene dvorane okrašene z napisom v stilu: »de-

Vesolja v Borovem taboru po velikem podvigu ni manjkalo (Foto Čok)

kleta, 3:0 pa bo« ali »ne more vam spodleteti«.

Takšno pretirano napihovanje finala je imelo na domače igralke nasproten učinek od zaželenega, šlo je za pravi bumerang. Najprej so stopile na igrišče prepričane, da bodo opravile le formalnost, nato so se prestrašile, na koncu pa popolnoma zmedle. Plave pa so bile po svoji strani res neprizanesljive, saj so od začetnega do končnega zvižga presenetljivo mirno in brez vidnejših pavz tkale svojo igro, ki temelji na izredno nizkem odstotku napak, odlič-

ni obrambi, pogumu in neuničljivi samozavesti. Pravzaprav zelo enostaven recept, ki pa je ponavadi last izkušenih članskih vrst, ne pa mlajših mladink.

V prvem nizu so plave z zelo dobrimi servisi precej omejile močan napad Fincantierija, ki ni mogel vedno izkoristiti svoje očitne višinske premoči ob mreži in ni mogel razvijati svojega dobro izdelanega hitrega napada. Drugi niz so borovke izgubile prav zato, ker niso servirale dovolj ostro in so na začetku zgrešile nekaj sprejemov, strogi

sodnik pa jim je piskal par »nošeni«. Zaostanka niso zmogle nadoknaditi, a v njih je že raslo prepričanje, da prenapeti favoriti zanje sploh ni nepremagljiv. V tretjem nizu so dale plave vse od sebe in povsem nadigrale nasprotnice, ki so bile v četrtem nizu moralno na tleh in so razmeroma veliko število točk izbojevale takorekoč iz obupa, a niso niti enkrat vodile.

Vesolja je bilo v Borovem taboru po srečanju na višku, zadoščenje pa se je še povečalo med bogatim nagradjenjem, saj so borovke prejele dva lepa pokala, Saška Azman še svojega kot najboljša tolkačica, Paola Gregori pa je kot najboljša igralka turnirja (kar je nesporno tudi bila), prejela v dar res nenavadno dragoceno darilo - računalnik znamke Olivetti.

Najbolj ganljivo pa je bilo, ko je predsednik goriškega pokrajinskega odbora FIPAV Bresigar v svojem posegu ob čestitkah borovkam opozoril vse prisotne na nenavadnost in pomen zmage s tako mlado garnituro igralke, da se je v dvorani razlegel iskren in občuten aplavz zmagovalkam.

Zdaj čaka plave v tej kategoriji dvojni nastop v meddeželni fazi z drugouvrščenim iz Ligurije.

FINALNI IZIDI

Za 3. mesto: Ausa Pav Cervignano - Fontanafredda 3:1; za 1. mesto: Bor Friulexport - Fresco Discount 3:1 (15:8, 9:15, 15:5, 15:12)

BOR FRIULEXPORT: Azman, Čok, Gregori, Vitez, Legovich, Neubauer, Vodopivec, Zubalič, Flego, Pernarčič, M. in P. Krapež. (ak)

Balinarska tekmovalja Predstavniki naših društev so se izkazali

Balinarji naših društev se vse bolj uveljavljajo tudi na uradnih tekmovanjih, ki jih prireja balinarska zveza UBI.

Na nedavnem pokrajinskem prvenstvu za posameznike C kategorije sta se na 9. mesto uvrstila Sergio Negri (Nabrežina) in Edvin Sancin (Zarja).

V soboto pa se je na pokritem balnišču pri Briščkih odvijal zaključni del tržaškega prvenstva v posamični konkurenci za igralce D kategorije. Do finala se je prebil prekaljeni Gigi Cortese (Nabrežina), ki je v sklepnem obračunu celo povedel s 5:1, na koncu pa je moral priznati premoč nasprotnika s 7:11 in je pristal na več kot zadovoljivem drugem mestu. Izkazal se je tudi član bazoviške Zarje Pepi Čufar, ki je z odličnim bližnjem ugnal vse nasprotnike, v polfinalu pa je po ogorčenem boju v derbiju z 11:7 klonil Corteseju in si je zagotovil končno tretje mesto. Uspeh zamejskih balinarjev je z 9. mestom zaokrožil še Milko Košuta (Nabrežina). (B. S.)

Po nedeljskem uspehu na polfinalnem košarkarskem turnirju v Sežani

Selekcija ZSŠDI v finalu pokala Šumi!

Košarkarska selekcija letnikov 1977 in 1978 Združenja slovenskih športnih društev v Italiji je poskrbela še za en podvig. Po prvem mestu na četrtfinalnem turnirju v Novem mestu je v nedeljo na polfinalnem turnirju v Sežani ponovno posegla po prvem mestu in se tako uvrstila v finale pokala Šumi. To je tretjič, da se je ena od naših selekcij uvrstila v finale tega pokala, kar je za to našo generacijo zelo lep uspeh, saj nastopajo na tej prireditvi osnovne šole iz vse Slovenije. Naj omenimo, da so selekcijo ZSŠDI sestavljali igralci društev Bora, Kontovela, Poleta in Sokola.

ZSŠDI - SEŽANA 71:56 (23:22, 42:37)
ZSŠDI: Spadoni 8 (2:2), Colja 4 (0:2), Sancin 3 (1:2), Umek 6 (0:2), Uršič 12 (2:7), Oberdan 13 (7:13), Jogan 7 (1:2), M. Starc 2, B. Starc 2 (0:1), Pkrk 8 (2:5), Taučer 4 (21:4), Pozar (0:1), Širca 2 (2:2).
PON: Colja (26).

Po prvih dveh tretjinah, ki sta bili precej izenačeni, so naši v tretji le zaigrali kot znajo, si nabrali dokajšnjo prednost (v 25. min. 63:44) in nato tudi brez težav zmagali.

Na tej tekmi pa naši niso igrali najbolje, vsaj ne v prvih dveh tretjinah. Kot za stavo so grešili proste mete, s težavo po so napadali nasprotnikovo ozko obrambo. V tretjem delu pa so naši le ujeli pravi ritim, bili so pazljivejši v obrambi, ulovili so precej odbi-

tih žog in nato z uspešnimi protinapadi polnili nasprotnikov koš.

Od posameznikov bi na tej tekmi pohvalili predvsem Marka Uršiča.

ZSŠDI - ŠKOFJA LOKA 49:46 (15:10, 26:30)

ZSŠDI: Spadoni 7, Colja 2, Uršič 4 (2:10), Sancin, Umek, Oberdan 8 (4:5), Jogan 14 (4:6), M. Starc, B. Starc, Škrk 12 (2:3), Pozar, Taučer 2 (0:2), Širca (0:1).

TRI TOČKE: Spadoni 1. PON: Oberdan (29).

Na tem srečanju so naši imeli velike težave predvsem z obrambo nasprotnikov, saj so le-ti branili s consko obrambo, kar seveda v tej kategoriji (in tudi na tem pokalu) ni dovoljeno.

V prvi tretjini so predstavniki ZSŠDI vodili za pet točk, že v naslednji pa so imeli precejnejše težave, saj so med drugim zgrešili tudi veliko prostih metov (v zadnjih dveh minutah so imeli kar porazen odstotek, 1:8) in tako so igralci Škofje loke končali polčas z rahlo prednostjo štirih točk.

Zadnja tretjina se ni začela najbolje za naše, ki so zaostajali kar za osem točk (30:38). Tudi ko sta do konca manjkali le dve minuti, so naši košarkarji zaostajali še za pet točk (39:44), nato pa so odločno reagirali in z delnim izidom 10:2 ter z veliko požrtvovalnostjo zmagali.

Od posameznikov bi omenili Matijo Coljo v obrambi, ki je zaustavil najne-

varnejšega nasprotnika, v napadu pa Matijo Jogana in Aljošo Škrka.

Sicer pa za velik podvig za uvrstitev v finale tega pokala je treba pohvaliti prav vse naše košarkarje, ki so se že izkazali pri matičnih društvih, poleg tega so tudi želi sadove trdega in vestnega dela na skupnih treningih. Letošnji finalisti pokala Šumi so: Zalec, Kranj, France Bevč iz Ljubljane in

ZSŠDI. Kandidata za organizacijo finala sta Zalec in ZSŠDI. Finalni turnir bo 3. junija.

A. KOVAČIČ

Na sliki: selekcija ZSŠDI, ki je nastopila na četrtfinalnem turnirju v Novem mestu, s trenerjem Adrianom Kovačičem.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Združena košarkarska ekipa Jadrana TKB je sklenila letošnjo sezono z nazadovanjem v nižjo ligo

V. Vatovec: »Treba nadaljevati po poti pomlajevanja«

Pozornost mladim

Po petih sezonah nastopanja v drugoligaški italijanski konkurenci je združena košarkarska ekipa Jadrana nazadovala v nižjo, C ligo. Moštvo še do lani »modrih bojnikov« nas je vsa ta leta kar razvajala z uspehi, napredovanji, zmagami.

Da bi ti uspehi trajali v nedogled, seveda tudi nihče ni pričakoval. Drugo vprašanje pa je, če smo v tej sezoni napravili vse, da bi ekipo obdržali v B-2 ligi. Glede na to, da sta ekipo zapustila dva najboljša igralca (K. Starc in Ban), da sta se vrnila v matični videmski klub Gobbo in Manzano, da je bilo Jadrano moštvo v tej sezoni pomlajeno in obnovljeno (nov je tudi trener, Valter Vatovec), je ekipa igrala po pričakovanju. Nekaj začetnih uspehov je sicer dalo misliti in upati, da bi se lahko zanesljivo rešili pred izpadom. Več porazov (doma in na tujem) za eno ali dve o točki pa je bil jasen dokaz, da je ekipa drago plačala davek predvsem neizkušenosti.

Res je, storjenih je bilo precej napak tako s strani odbora, strokovnega vodstva kot tudi samih igralcev. Verjetno, kot je povsem umestno dejal eden od naših košarkarskih delavcev, smo vsi skupaj premalo verjeli v cilj, da se lahko ekipa reši pred izpadom. Verjetno bo tudi tako. Na dlani pa je, da je vsakdo v Jadrinovem taboru dal, po svoji moči, vse od sebe. Kot kaže, pa to ni bilo dovolj za obstanek v tako kakovostni ligi, in to v športu, ki je po odmevnosti za nogometom drugi šport v Italiji. Že v B-2 ligi krožijo »bajne vsote« in temu tudi primerna društvena organizacija, ki ji mi očitno nismo kos.

Ponašamo se, da je kar pet slovenskih igralcev, ki nastopajo v višjih ligah: Jordan Marušić, Gregor Fučka, Marko Ban, Boris Vitez, Klavdij Starc. Teh košarkarjev pa nismo uspeli »zaustaviti« ali privabiti v naš košarkarski krog. To pa zaradi organizacijske nesposobnosti, predvsem pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Tako ali drugače, na te naše najboljše igralce ne moremo računati, kajti nasprotno bi lahko nastopili celo v A ligi. Po našem, pa to niti ni glavna napaka, ki smo jo košarkarski delavci napravili v prejšnjih letih. Po našem, je bila bistvena napaka ta, da smo premalo pozornosti posvečali mlajšim košarkarjem in da smo se ogrevali le za članske ekipe, in predvsem za našo najboljšo ekipo, za Jadrano. Da se razume: naši najboljši ekipi je bilo, kajpak, treba posvečati veliko pozornost, prav enako nego pa bi morali posvetiti mladinski košarki, kajti brez dela z mladimi je prišlo do stanja, ki smo mu pričali v tej sezoni: ostali smo brez enakovrednih menjav in smo tako nazadovali v nižjo ligo.

Glede na to, da smo vsa ta leta na mladinskem področju napravili bore malo in da so se medtem porajali še drugi problemi (konkurenca drugih športov in predvsem osip najmlajših igralcev), je skrajen čas, da se zanosno, požrtvovalno in predvsem strokovno lotimo tega ne lahkega dela. Dela z mladimi! (jan)

Izpad kateregakoli moštva iz katerekoli lige je bil vedno in tudi bo neuspeh. Vendar menim, da je bil v začetku letošnje sezone storjen odločilen korak k prenovitvi ali kakor tudi pravimo k zamenjavi generacije. Odhod glave in roke ekipe (Klavdija Starca in marka Bana) ter Gobba in Manzana je privedel do tega, da smo v letošnji sezoni štartali s štirimi starimi igralci, za vse ostale pa je bila ta sezona prva v tako visoki konkurenci. Če temu dodamo, da je Robert Daneu, naš edini center, zaradi osebnih problemov in poškodbe, začel nastopati šele v 5. kolu, potem lahko rečemo, da so bile možnosti za dosego obstanka v ligi minimalne. Vsem tem problemom navkljub, moram reči, da je bil odnos igralcev do dela in igranja tekem vsekoli odličen, če izvajamo zadnja štiri kola, v katerih ta odnos ni bil več na zadovoljivi ravni, kar je razumljivo, ni pa opravičljivo.

V košarki velja namreč pravilo, da se okostje ekipe gradi okoli dveh igralcev, majhnega in visokega igralca. To sta od vsega začetka Jadrana bila Klavdij in Marko, ki sta v vseh odločilnih trenutkih sprejela vso breme nase in skoraj vedno bila tudi odločilna. Z odhodom teh dveh igralcev se je naša zamejska košarka soočila z realnostjo, saj smo že vrsto let prav zaradi te »zlate« generacije živeli v nerealnem košarkarskem svetu, ki je znatno presegal naš zamejski košarkarski potencial.

Treba je bilo začeti znova. Letos je bil to le prvi korak po tej težki in večkrat z nevzpodbujajočim rezultatom obarvani poti.

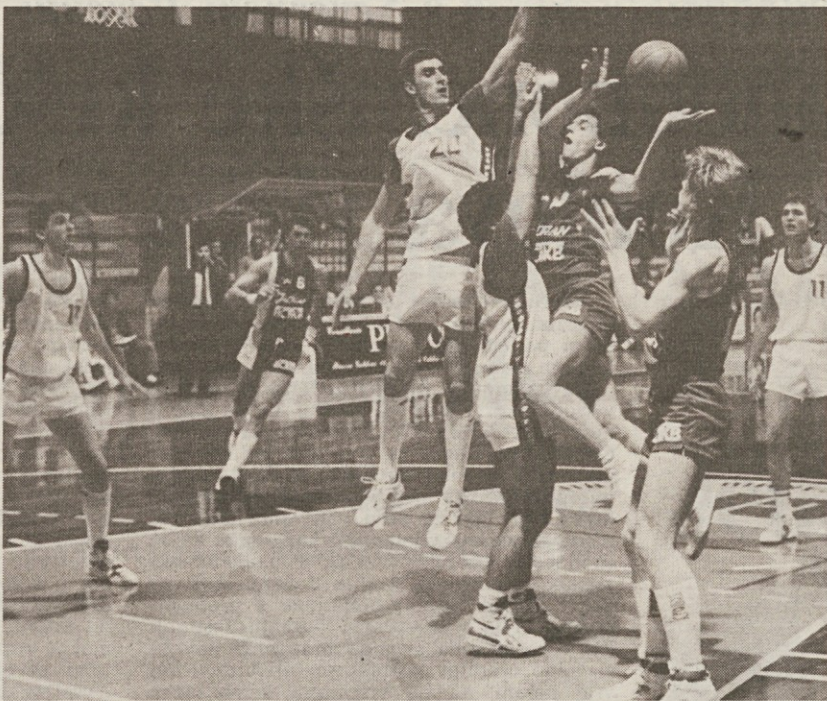
TAKTIKA

Kot vsak trener imam tudi jaz svojo trenersko filozofijo, ki je v bistvu zelo enostavna, vendar zahteva predvsem veliko mentalnega truda igralcev. Agresivnost, hitrost in organizacija igre so bili trije činitelji, na katerih je slonelo moje delo skozi celo sezono.

Začnimo pri agresivnosti. Moderna košarka pomeni agresivnost v obrambi, kar pa pomeni pretežno igranje moža obrambe, tako da se ustvari mentaliteta vsiljevanja svojega načina igranja nasprotniku. To pa pomeni, da se mora nasprotnik prilagoditi tebi in ne obratno. Ta cilj je bil le delno dosežen. V začetku sezone smo bili zaradi majhnega števila kvalitetnih igralcev primorani igrati predvsem consko obrambo. V nadaljevanju prvenstva, ko se je kvaliteten izbor igralcev povišal, se je razmerje med consko in osebnostno obrambo znatno spremenilo in sicer v korist mož-moža obrambe, ki smo jo potem tudi pretežno igrali v celotnem drugem delu prvenstva z vzpodbudnimi rezultati.

Glede hitrosti-protinapada je bil cilj dosežen v vseh elementih, razen v najvažnejših in najenostavnejših, to sta polaganje na koš in igra 1:1 na »odprtem« igrišču.

Tretji činitelj, to je organizacija igre, je bil najbolj pohvaljen element naše igre s strani zunanjih opazovalcev. Moje mnenje, ki ga potrjujejo tudi statistike, pa je, da smo si obstanek zapravili prav s slabim izborom metov, saj si ekipa, ki doseže 49 % met za dve točki (min 55 %) met za tri točke (min 33 %), pa še slab odstotek izvajanja prostih metov, ne more v nobenem prvenstvu zagotoviti obstanka. Do tega je prišlo predvsem zato, ker smo večkrat metali iz neizdelane pozicije in prehitro. V košarki velja še eno zlato pravilo, in to je,

Trenutek s prvenstvenega srečanja B-2 lige

(Foto Križmančič)

da je najvišji procent realiziranih metov v prvih 8 sekundah napada (80 %, to je kontra in polkontra), od 8-22 sekund ta procent znatno pade (35 %) zaradi visoke koncentracije nasprotnika v obrambi, od 22-30 sekund pa se zopet zviša na 70 % zaradi padca koncentracije obrambe. Naš procent je bil v prvih osmih sekundah precej nižji od predvidenega, predvsem zaradi zgrešenih polaganj. V nadaljevanju napada nismo bili dovolj strpni, da bi si izdelali dober položaj in izbrali pravi trenutek za met. Posledica je bil omenjen nizek procent meta in velike možnosti obrambne ekipe, da poštarta zgrešene mete.

PSIHIČNA LABILNOST

Kaj pomeni za ekipo izgubiti leaderja, smo letos prekleto občutili na lastni koži. Deset izgubljenih tekem z minimalno razliko, in to vse v zadnjih minutah, je dober odraz pomanjkanja igralca, ki bi prevzel odgovornost in uspešno zaključil akcijo takrat, ko je to najbolj potrebno. Ta labilnost je prišla na dan že v prvi prvenstveni tekmi na domačem igrišču proti Ozzanu, nadaljevala pa se je skozi vse prvenstvo. Zadnji akt pa je bil poraz v Padovi proti Pierobonu, ki je bila naša zadnja možnost za obstanek v ligi. To pomeni, da je bila ena sezona premalo za to, da bi spremeni mentaliteto vodilnih igralcev.

Ekipa je kot gradbišče, na katerem so inženirji in zidarji. Lani je ekipa izgubila dva inženirja. Kljub velikemu zalaganju in dobri volji pa zidarji niso uspeli v celoti zapolniti nastale vrzeli.

MLADINCI

Letos sem dobil skupino mladincev, ki so v bistvu prvič nastopali v članski ligi, in moram priznati, da je kljub velikemu osipu ostala skupina ljudi (predvsem Sokolovi košarkarji), ki bo s takim odnosom do dela še veliko napredovala, čeprav so ti fantje zaradi politizacije zamejske košarke izgubili najboljše leta. Od teh igralcev je edini s košarkarsko šolo (s tem mislim na vsakodnevni trening in pravilni mentalni pri-

stop do dela) Oberdan, vsi ostali pa so se s takim načinom dela srečali letos prvič, kar je marsikateremu od njih povzročalo velike težave. Tisti, ki so ta tempo vzdržali (4 treningi + 2 tekmi), so tudi veliko pridobili in bili, če se je le dalo, nagraceni z igranjem v članskem prvenstvu. Današnji košarkarski trend zahteva vsakodnevno delo, odpovedovanje marsikateremu užitku in vzdržijo le »najmočnejši«. Od štirih starih igralcev je S. Rauber z desetimi leti taža v tej ekipi najmlajši, razkorak med njim in mladinci pa je tako igralno kot starostno zelo velik.

V nekaj letih bo moralo nujno priti do popolne zamenjave generacij. To zamenjavo pa naj bi tvorili igralci letnikov 1971-72-73, ki pa so zaradi individualnih, različnih potreb društev razpršeni po le-teh. Glede na to, da tem fantom sledim že vrsto let, mislim, da če bo Jadrano še obstajal in če bo v njem igrala samo naša slovenska zamejska košarkarska smetana, bo ta ekipa, sestavljena iz že zgoraj omenjenih letnikov, morala sprejeti veliko odgovornost. Kar se tiče kvalitete, nam mora biti jasno, da na vidiku ni ne novih Banov, ne Vitezov, ne Starcev. Vendar obstaja skupina ambicioznih delovnih ljudi, ki je zaradi že prej omenjene politizacije naše košarke veliko izgubila, a ima še čas, da to vsaj delno nadoknadi.

STARI, MLADI

V ekipi, kjer imaš v bistvu dve generaciji, ki ju ločuje 8-10 let, je težko vzpostaviti enakovreden odnos tako med igralci samimi, kakor tudi trenerja do njih.

Taka zmes zasa biti včasih prava »sociološka bomba«. Človek pri 30-ih letih ima popolnoma drugačne interese in zahteve kot dvajsetletnik. Tudi zaradi tega je bil moj odnos do obeh skupin različen. Logično je, da sem bil do mladih igralcev bolj kritičen in neprizanehljiv kot do starih, kajti zavedati se morajo, da bo v bodoče na njihovih rame-nih vsa odgovornost, ki so jo do sedaj nosili drugi. Srečo sem imel, da so ti

štirje veterani skrajno pozitivne osebnosti. S svojim odnosom do dela so pritegnili k sebi tudi mlajše igralce, jim večkrat pomagali in jim rade volje odstopali minutažo. Tak odnos pa je prava redkost.

Žal pa vsi niso razumeli te potrebe po neenakovrednem odnosu in je zaradi tega prišlo v končnici prvenstva do nesporazuma, ki je bil na srečo osamljen primer. Govorice o splošnem medsebojnem nerazumevanju so popolnoma neresnične in so bile gotovo sad obrekovanja tistih, ki so imeli karkoli proti letošnjemu Jadrano.

JAZ

Katerikoli trener, kateremu ekipa izpade iz lige, nosi prav gotovo velik delež odgovornosti za neuspeh. Trener mora biti kot streljivo - pritegniti mora vse kritike in nezadovoljstva, predvsem iz zunanega okolja, nase in s tem razbremeniti svojo neposredno okolico. Nikoli nisem tiral nad poškodbami, nad kvaliteto svojih igralcev, nad sodniškimi odločitvami, kajti prenašanje odgovornosti na nekoga ali neka drugega, da bi s tem opravičil neuspeh, smatram za nekorektno. Prav tako sovražim igralce, ki to počnejo in niso sposobni prevzeti nase nobene odgovornosti in za svoj neuspeh krivijo druge.

Že prej sem govoril o potrebi, da so v ekipi inženirji in zidarji. Glede na to, da je bila letošnja sezona zame prva v tej konkurenci, se prav gotovo od samega začetka nisem počutil kot inženir. Vem pa, da bi, če bi bil še enkrat postavljen na začetek te sezone, storil natančno to, kar sem vsekoli počel. Naj se zdi še tako smešno, sem z delom, ki smo ga opravili, v taki situaciji, kakršna je bila, zelo zadovoljen. Prav tako moram reči, da sem zadovoljen z odnosom uprave kluba do mene in fantov. Kljub slabim rezultatom ni prišlo do nobenih nesoglasij in to gre prav gotovo v čast ljudem, ki so vodili letošnji Jadrano. Posledica tega, da je odbor košarkarski (to pomeni, da so se vsi aktivno ukvarjali s tem športom) je, da so znali realno oceniti in povezati zmožnosti, trud in rezultat.

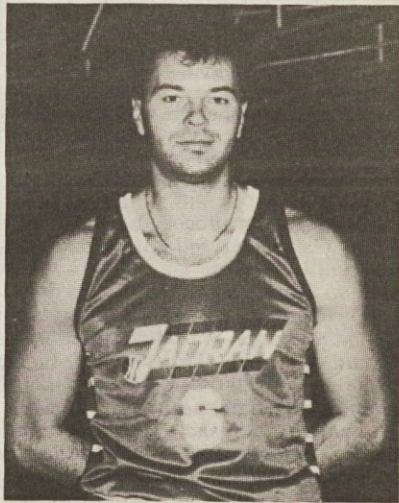
JUTRI

Bodočnost in obstoj te naše združene ekipe sta odvisna izključno od matičnih društev, ki v bistvu ta Jadrano sestavljajo. Od samega nastanka Jadrana do današnjih dni lahko trdim, ta odnos ni bil idiličen. Prepričan sem, da morata biti »politika« in stroka strogo ločeni, čeprav vem, da pri nas ni tako.

In kdo nosi posledice? Žal so to mladi igralci, ki zaradi teh odnosov nimajo optimalne možnosti nepredovanja in dosege tistega viška, ki bi jo po kvaliteti lahko. Po mojem mnenju je treba nadaljevati po poti obnavljanja in pomlajevanja, s tem da moramo vsaj še za dve leti obdržati vse štiri veterane in pripeljati v klub še par mladincev, ki morajo dobiti v naslednjem letu tudi ustrezno minutažo. S tem bomo sestavili tudi ustrezno mladinsko ekipo, ki bi naj bila na igrišču vsak dan. Zelo pametno pa bi bilo, da bi pod okrilje Jadrana prišla tudi ena od kadetskkih ekip in bi se tako ustvarila homogena skupina košarkarjev, katerih cilj mora biti nastopanje v naši združeni članski ekipi.

VALTER VATOVEC

končna lestvica

Najboljši strelec Mauro Čuk

Virtus PD	30	21	9	2680:2534	42
Montichiari	30	19	11	2650:2540	38
Petrarca PD	30	19	11	2942:2772	38
Vicenza	30	18	12	2693:2550	36
Ozzano	30	18	12	2468:2453	36
Imola	30	17	13	2633:2630	34
Montebelluna	30	16	14	2835:2725	32
Malaguti	30	16	14	2749:2746	32
Electrolux PN	30	16	14	2596:2672	32
Oderzo	30	15	15	2442:2397	30
Faenza	30	15	15	2458:2470	30
Castel SP	30	12	18	2409:2489	24
San Donà	30	11	19	2537:2625	22
Cesena	30	11	19	2625:2733	22
JADRANO TKB	30	8	22	2482:2627	16
Pierobon PD	30	8	22	2437:2647	16

JADRANOVI IZIDI V PRVEM DELU

JADRANO TKB - Ozzano	74: 75	(38:29)
Cesena - JADRANO TKB	77: 74	(37:32;65:65)
Asola - JADRANO TKB	93: 73	(36:33)
JADRANO TKB - Pordenone	93: 98	(36:46;78:78;84:84)
Castel S. Pietro - JADRANO TKB	73: 75	(37:45)
JADRANO TKB - S. Donà	92: 91	(38:35;83:83)
JADRANO TKB - Vicenza	84: 96	(41:48)
San Lazzaro - JADRANO TKB	76: 79	(41:48)
JADRANO TKB - Pierobon PD	80: 83	(43:42)
Virtus PD - JADRANO TKB	92: 75	(39:36)
Petrarca PD - JADRANO TKB	105: 86	(49:32)
JADRANO TKB - Imola	92: 78	(42:38)
Faenza - JADRANO TKB	86: 74	(52:45)
JADRANO TKB - Oderzo	92: 99	(50:62)
Montebelluna - JADRANO TKB	98: 91	(59:46)

JADRANOVI IZIDI V POVRATNEM DELU

Ozzano - JADRANO TKB	80: 76	(40:39)
JADRANO TKB - Cesena	104: 97	(53:50)
JADRANO TKB - Asola	74: 64	(41:45)
Pordenone - JADRANO TKB	100: 80	(51:43)
JADRANO TKB - Castel S. Pietro	77: 69	(39:32)
S. Donà - JADRANO TKB	89: 82	(33:43)
Vicenza - JADRANO TKB	91: 78	(47:35)
JADRANO TKB - San Lazzaro	83: 85	(40:44)
Pierobon PD - JADRANO TKB	78: 76	(40:37)
JADRANO TKB - Virtus PD	95: 105	(52:47)
JADRANO TKB - Petrarca PD	73: 96	(33:53)
Imola - JADRANO TKB	99: 74	(48:38)
JADRANO TKB - Faenza	87: 86	(43:40)
Oderzo - JADRANO TKB	90: 66	(56:34)
JADRANO TKB - Montebelluna	82: 95	(38:48)

Statistični podatki Jadranskih košarkarjev v prvenstvu 1989/90

	tekme	min.	popr.	točke	popr.	2 točki	%	3 točke	%	p.m.	%	as.	sk. ob.	sk. nap.	izg. žog.	prid. ž.	blok	prekr.
ČUK Mauro	30	1120	37,3	666	22,2	245:490	49,9	0:5	0	176:222	79,2	7	175	55	51	58	34	89
RAUBER Sandi	30	995	33,1	519	17,3	171:338	50,5	37:129	28,6	57:89	64,0	27	185	89	80	71	28	110
SOSIČ Valter	30	956	31,8	215	7,1	76:158	48,1	6:19	31,6	45:79	56,9	47	63	18	78	78	5	121
DANEU Robert	26	727	27,9	310	11,9	114:290	49,5	0:1	0	83:136	61,0	19	107	75	51	49	0	89
BATTINI Andrea	30	596	19,8	217	7,2	78:184	42,3	6:17	35,2	49:85	57,6	2	86	44	34	29	5	96
PREGARC David	26	684	26,3	267	10,2	87:176	49,4	12:57	21,0	59:85	69,4	18	39	23	52	41	2	84
CRISMA Marco	12	267	22,2	104	8,6	40:77	51,9	5:21	23,8	9:20	45,0	12	23	11	28	24	2	25
OBERDAN Dean	23	414	18,0	82	3,5	12:35	34,2	15:41	36,5	14:25	56,0	12	27	12	43	27	0	62
PERTOT Martin	16	224	14,0	38	2,3	18:34	52,9	0	0	2:6	33,3	0	29	16	6	6	7	29
STANISA Rudi	13	69	5,3	11	1,5	3:9	33,3	1:1	100	2:2	100	2	4	6	7	3	0	14
CORSI Marko	3	33	11,0	5	1,6	1:4	25,0	0:1	0	3:4	75	0	0	1	5	6	0	1
SKUPNO				2434	81,1	845:1735	48,7	82:292	28,0	499:753	66,2	146	738	350	435	391	83	720

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%.
Iva 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270
EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 15. maja 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Na nedeljskih deželnih volitvah v Severnem Porenju-Vestfaliji in na Spodnjem Saškem

Porazu zahodnonemške krščanske demokracije botrovala Kohlova vizija združevanja Nemčije

Izraz na obrazu zveznega kanclerja Kohla zgovorno dokazuje njegovo nezadovoljstvo (Telefoto AP)

»Srečanje slonov« je tradicionalen izraz za obvezni nastop voditeljev v zahodnonemškem parlamentu zastopanih strank po slehernem pomembnejšem volilnem obračunu.

Na srečanju slonov po nedeljskih volitvah v Severnem Porenju-Vestfaliji in na Spodnjem Saškem, je bil kancler Kohl na vso moč čemern in razlogov za to je imel veliko. Povpraševalci javnega mnenja so že pred volitvami opozarjali, da njegovi stranki ne kaže dobro. Če je bilo že pred volitvami jasno, da njegova krščanskodemokratska stranka ne bo spodenela absolutne večine socialnodemokratskega »sončnega kralja« Johannes Raua deželi, ki je najbolj obdarjena s prebivalstvom, to je v Severnem Porenju-Vestfaliji (tja je poslal v boj svojega ministra za delo in socialno ureditev Blüma), so bili upravičeni vsaj računi, da bo krščanska demokracija ohranila oblast na Spodnjem Saškem, kamor je Kohl poslal na pomoč sicer na moč priljubljeno predsednico parlamenta Rito Süßmuth. V nedeljo zvečer je bilo poldrugo uro potem ko so zaprli volišča, že jasno, da se Kohlov račun ni izšel: v Severnem Porenju-Vestfaliji so socialni demokrati resda izgubili nekaj perja, vendar pa so na svoji strani zbrali ravno polovico glasov in s tem udobno večino sedežev v parlamentu. Toda prava katastrofa je prišla iz Hannovra: krščanska demokracija je na Spodnjem Saškem izgubila toliko glasov, da zdaj ne more več sestaviti večinske koalicije z nobeno od obeh manjših strank (liberalci in zeleni), v njene škornje pa je po desetih letih zdaj stopila socialnodemokratska stranka.

V Severnem Porenju-Vestfaliji so socialni demokrati prejeli 50% glasov (prej so jih imeli 52,1%), krščanski demokrati 36,7% (prej

36,5%), liberalci 5,8%, zeleni 5% in desničarski republikaneri le 1,8%. Na Spodnjem Saškem pa so socialni demokrati prejeli 44,2% (prej 42,1%), krščanski demokrati 42 odstotkov (prej 44,3%), liberalci 6%, zeleni 5,5% in republikaneri 1,5%.

Pri tem pa vtis, ki si ga je bralec ustvaril do te točke, močno vara: ne gre namreč za politično dogajanje lokalnega pomena. Pri tem ima manjšo težo dejstvo, da se je zdaj tudi Kohlu zgodilo tisto, kar se je nenehno dogajalo socialnim demokratom, ko so bili na oblasti, to je, da je imela opozicija v drugem domu zahodnonemškega parlamenta Bundestatu večino, s katero je lahko blokirala vladno zakonodajno dejavnost ali pa nanjo vsaj močno vplivala. Bolj usodno za nadaljnji politični razvoj utegne biti dejstvo, da se je Kohl - vsaj za zdaj - uštel v svoji politični taktiki. Medtem ko je krščanska demokracija volilno kampanjo bojevala pod zastavo nemškega združevanja in v znamenju gesla »socializem odhaja, mi prihajamo«, se je socialnodemokratska stranka ukvarjala s tako imenovano socialnopolitično problematiko tega združevanja: v tem pojmu pa je zajeto vse tisto, kar naj bi na socialno področje vneslo nemško združevanje. Od vse večjega pomanjkanja stanovanj do siceršnjih materialnih in socialnih stroškov združitve. O teh stroških vlada še ni povedala jasne besede in Kohl je po volitvah v opravičilo povedal, da jih je treba še ugotoviti, češ da bo treba podatke v Vzhodnem Berlinu še izkopati. Toda negotovost in strah, da bo po nemški združitvi vsem še slabše, sta naredila svoje in vodja opozicije predsednik SPD Vogel je vtaknil prst v rano, ko je dejal, da je to cena za vladno hitenje in za dejstvo, da vlada ni naredila nič, da bi pri

snovanju nemške enotnosti sodelovala tudi javnost. Takšna reakcija volilcev še ne pomeni, da bo tempo nemškega združevanja poenotil, četudi nekatera znamenja pričajo, da utegne priti tudi do tega. Pomeni pa, da je Kohlova pot k zmagi na decembrskih volitvah v Bundestag in kasnejših vsenemških volitvah (če bodo v Bonnu ostali pri tem scenariju in če se volitvam v Bundestag ne bodo odrekli, da bi v začetku prihodnjega leta organizirali kar vsenemške parlamentarne volitve) v začetku tega tedna videti veliko bolj negotova, kot je bila videti konec minulega tedna. Kohlova krščanska demokracija je volilno strategijo in taktiko gradila zlasti na dveh elementih. Prvi je bil strnjen v geslu, da je socializma konec. Glede na to, da je več marksizma v Webu, Keynesu in kvartni teoriji kot v Stalinovem Kratkem kurzu VKP/b, in glede na to, da je več socializma na Švedskem in v ZRN kot v Albaniji in v SZ, je takšno geslo analitsko sicer depasirano, zato pa je za populistične oblike političnega dela slej ko prej učinkovito. Na tokratnih dvojnih volitvah pa se vendarle ni obneslo in o njegovi omejeni uporabnosti priča tudi popoln neuspeh desničarskih republikancev. Drugi element pa je predstava o Kohlu kot zmagovalcu v procesu nemške združitve. V nedeljo se je izkazalo, da se tehten del volilnega telesa te zmage sicer ne boji, da pa se vse bolj boji njenih posledic. Namesto domoljubne je volilce torej usmerjala socialna problematika in celo Kohlu ter taboru meščanskih strank sicer naklonjeni konservativni FAZ si je včeraj zastavil vprašanje, ki zveni kot zlovesče opozorilo: ali bodo za decembrske zvezne volitve veljale kaj drugačne zakonitosti?

MARJAN SEDMAK

V Manili začeli pogovore o vojaških oporiščih ZDA

MANILA — Pod morečim vtisom uboja dveh ameriških vojakov in aretacije 43 protiameriških demonstrantov so se včeraj v Manili začela pogajanja za obnovo najemnih pogodb za ozemlja, na katerih je šest ameriških vojaških oporišč na Filipinih. Palača Centralne banke, v kateri pogajanja potekajo, je zastražena z več kot 500 policijskimi agenti v popolni bojni opremi, prišlo pa je že do prvih spopadov s protiameriškimi demonstranti. Skupina približno 200 demonstrantov je namreč hotela vdreti v palačo, policija pa je uporabila solzivec in gumijevke.

ZDA zastopa bivši podtajnik v obrambnem ministrstvu Armitage, v zvezi s pogajanjem pa je filipinski zunanji minister Manglapus povedal, da se bo Manila o obnovi najemnih pogodb resneje pogovarjala šele takrat, ko bodo ZDA plačale zaostali dolg v višini 222 milijonov dolarjev. Nova pogodba naj bi Filipinom letno prinesla pol milijarde dolarjev, v šestih oporiščih pa stalno živi približno 40 tisoč Američanov, med katerimi je tudi 400 uradnikov, ki so zaposleni na ameriškem veleposlaništvu v Manili.

Zaskrbljujoči podatki sklada OZN o naraščanju prebivalstva v svetu

ŽENEVA — Svetovni sklad OZN za demografska vprašanja (UNFPA) je obdelal podatke o številu prebivalstva v svetu s posebnim poudarkom na dežele v razvoju. Številke pričajo, da je »demografska vojna«, ki jo je OZN začela pred tremi desetletji, izgubljena. Število svetovnega prebivalstva namreč stalno narašča in še pred koncem tega stoletja bo doseglo 6 milijard. Če se sedanji trend rojstev ne bo umiril, nas bo že leta 2025 šest milijard in pol. Upoštevali je namreč treba, da se vsako sekundo v svetu rodi trije otroci (250 tisoč na dan), hkrati pa se krčijo površine zemlje, ki bi jih bilo mogoče obdelovati. Podatki so pokazali, da bo v prihodnjem desetletju izginilo pol milijarde hektarjev obdelane zemlje, glavni krivec za to katastrofo pa je

nesmotna in divja industrializacija.

Podatek o demografskem naraščanju je zaskrbljujoč, saj na sedanjih 5,3 milijarde prebivalcev jih skoraj milijarda živi v revščini, 512 milijonov ljudi je podhranjenih, narašča pa tudi število otrok, ki ni nikoli obiskovalo šole. Sredi letošnjega leta so po svetu našli skoraj 900 milijonov analfabetov. UNFPA nakaže vsako leto najmanj 200 milijonov dolarjev za družinsko načrtovanje v nerazvitih državah, vsak dosedanji napor pa se je izjalovil. Najbolj zgovoren dokaz o nemoči UNFPA je Kenija, kjer so prvič skušali omejiti število rojstev že leta 1967. Kljub naporu, da bi prebivalstvo ustrezno osveščali je v zadnjih dveh letih naraščalo za 4,2% letno, kar je največ na svetu.

Na natečaju ES za »modro zastavo« letos 29 italijanskih pristanišč

RIM — Le 28 italijanskih kopališč in 29 turističnih pristanišč bo letos sodelovalo na tradicionalnem natečaju ES za »modro zastavo«, na katerem nagradijo najboljše kopališče in najboljše turistično pristanišče v okviru dvanajstertice. V Italiji je prvo selekcijo opravilo naravovarstveno združenje Kronos, ki je marca poslalo poseben vprašalnik 533 obalnim občinam in 89 turističnim pristaniščem. Odgovore je poslalo 125 občin in 54 pristanišč in po

preverjanju resničnosti podatkov je posebna komisija izbrala kopališča in pristanišča, ki bodo branila barve Italije. Glavne zahteve so bile čistost vode in možnost kopanja za plaže. Glede pristanišč pa so ugotovili, da so italijanska pristanišča v glavnem lahko dostopna in da tudi izpolnjujejo ekološke zahteve, tako da bi lahko vsa prišla v poštev za dodelitev »modre zastave«. Slabše stanje naj bi bilo le v Apuliji, Bazilikati in Kampaniji.

Britanske prostitutke zavohale biznis italijanskega mundiala

LONDON — Britanski huligani se pripravljajo na naskok Italije, niso pa edini prebivalci Otoka, ki bi radi obiskali sončno deželo v času nogometnega prvenstva.

Po pisanju bulvarskega lista The Star naj bi pakirale kovčke tudi prostitutke, ki so v »mundialu« zavohale enkratno priložnost lahkega in gotovega zaslužka. Britanske lahkoživke trdijo, da se jim doma ne piše dobro, ker so domačini pač veliki skopuhi. Britanke so očitno prepričane, da jim bo šlo pri Italijanih bolje, saj je The Star napisal, da so prebivalci Škornja navajeni na prostitucijo. Brillantni novinar namreč ugotavlja, da je kar 25 odstotkov Italijank zlezlo pod rjuhe proti plačilu, zato imajo najbrž psihološko pripravljene moške. Če se bo izkazalo, da to ne drži, bodo Britanke izbirale še med Nemci in Skandinavci.

Več kot 430 žrtev indijskega cikona

NEW DELHI — Število žrtev ciklona, ki je opustošil Indijo, je še naraščalo. Tokrat so uradni viri obvestili, da je zaradi ciklona umrlo več kot 430 oseb. Na tisoče prebivalcev pa je ostalo brez strehe nad glavo.

Močan veter še vedno prečesava obsežne predele indijskega polotoka, v obmorskih krajih pa so ponekod izmerili tudi sunke, ki so presežali jakost 250 kilometrov na uro.

Čemu še obstoj vojaških zvez po premikih v Vzhodni Evropi?

ska zveza ohranila svojo funkcijo, pričanja biti »nadležno« za Evropo, se pravi, v bistvu za njeno dejansko suverenost. Očitno je, pa tudi razumljivo, če si je dvanajstertica pričela prizadevati, da bi tudi pri obrambnih vprašanjih imela pomembnejšo vlogo.

Prav tako je slišati (na Dunaju, pa tudi v Ženevi, kjer so razorožitvena pogajanja), da je ameriško vztrajanje na NATO (čeprav ublaženo) v nasprotju tudi s politiko in cilji KVSE, to je ustanove, ki navsezadnje predstavlja vso Evropo, ima pa v svojem programu tudi razorožitvene probleme. S temi problemi se KVSE seveda sooča ne s stališča prevlade, marveč težnje, da bi jih pričeli resno odpravljati v prid nove Evrope.

Pri vsem tem je tudi znano, da je Sovjetska zveza dejansko brez posebnih pomislekov sprejela proces združevanja Nemčije, samoumevno pa je, če se upira ideji, da bi Vzhodno Nemčijo vključili v kako zahodno vojaško ali polvojaško

zvezo. Ševardnadze je bil na pogovorih z Bakerjem v zvezi s tem kategoričen. Vprašanje nemške združitve naj bi kajpak zadevalo predvsem dve Nemčiji in bilo bi neumestno postavljanje zoper to, uokviriti pa bi ga bilo treba v vseevropsko sfero s tem, da bi jo opremili s potrebnimi varnostnimi klavzulami. KVSE je kot nalašč institucija za takšno rešitev.

Ameriški predstavniki pa so mnenja, da bi morala Konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi biti in ostati v glavnem »politična« ustanova, ki naj bi se seveda ubadala predvsem s političnimi vprašanji. Tako stališče pa je seveda v kričnem nasprotju s temeljnimi nalogami, ki so jih konferenci naložili na helsinškem srečanju že pred petnajstimi leti. Na to je Američane te dni že opozoril Mitterrand, ki je v imenu Francije eden najbolj odločnih nasprotnikov ameriške intencije, da bi NATO le ostala domnevno kot element »stabilnosti«.

Pri »demontaži« (kakor pravi Mitterrand) oboroževanja v Evropi pa se scenarij izpopol-

njuje z zanimivimi in spodbudnimi predlogi. Brez dvoma je dragoceno Bushevo stališče, da ZDA ne bodo obnavljale raket kratkega doleta, ki jih imajo v Zahodni Nemčiji (potrebe objektivno ni več, saj so v Vzhodni Nemčiji, na Češkoslovaškem, na Poljskem in drugje, že drugačne ureditve). Prav tako zasluži pozornost in kajpak podporo zamisel, da bi pričeli odstranjevati tudi drugo raketno orožje, o čemer naj bi se po predlogu ameriškega predsednika pogovarjali na bližnjem zasedanju o navsezadnje »novi strategiji« Atlantske zveze.

Z druge strani je še kako pozitivno sovjetsko stališče, da bodo »pospešeno« nadaljevali z operacijo umika sovjetskih enot iz dežel Vzhodne Evrope. Pri tem so sicer prav v zadnjih dneh določeni pomisleki, zanesljivo povezani s tem, kar Američani govorijo o Atlantski zvezi. Ozračje je sicer še zmeraj ugodno. Nenazadnje gre podčrtati tudi priporočilo ameriškega zunanjega ministra Bakerja, naj le pospešijo pogajanja tudi za konvencionalno razorožitev. Takšna in podobna dvostranska priporočila so neglede na odtene in na še zmeraj obstoječe interese samo dobrodošla.

Kakor je konec koncev dobrodošla tudi novica, da bodo na prihodnjem zasedanju KVSE, ki naj bi bilo v jeseni na Dunaju ali Parizu, v okviru varnostne problematike v Evropi, obravnavali tudi smisel (ali pa nesmisel) obstoja vojaških blokov.

MIRO KOCJAN